

NÍOS

NÁ MÓNA ATÁIMID

Tuarascáil na Stiúrthóirí agus na Ráitis Airgeadais

Ábhar	Leathanach
Ráiteas ón gCathaoirleach	2
Ráiteas ón bPrómhfhéidhmeannach	4
Buaicphointí ó Bhliain Airgeadais 2023	6
Tuarascáil ar Rialachas	
Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca	9
Tuarascáil na Stiúrthóirí	14
Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách	23
Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite	
Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite	26
Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Iomlán	27
Clár Comhardaithe Comhdhlúite	28
Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas	29
Ráiteas Comhdhlúite ar Shreabhadh Airgid	30
Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite	31
Ráitis Airgeadais Eintitis	
Clár Comhardaithe Cuideachta	80
Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe ar Chothromas	81
Nótaí atá mar chuid de Ráitis Airgeadais na Cuideachta	82

Ráiteas ón gCathaoirleach

Thar ceann an Bhoird, tá áthas orm an Tuarascáil Bhliantúil do Ghrúpa Bhord na Móna don bhliain fhioscach dar críoch an 29 Márta 2023 a chur i láthair.

Léiríonn na torthaí airgeadais don bhliain dar críoch an 29 Márta 2023 fás leanúnach Bhord na Móna mar ghnó réitigh aeráide agus fuinneamh in-athnuaite le brabús oibríocháin de €95.2m. Tá dul chun cinn suntasach déanta i rith na bliana maidir le tionscadail fuinnimh in-athnuaite agus athchúrsála a sheachadadh ar scála i gcomhréir lenár gcuspóirí straitéiseacha, lena n-áirítear fuinneamh inbhuanaithe a sholáthar d'Éirinn agus cabhrú le dícharbónú a gheilleagair mar atá beartaithe i bPlean Gníomhaíochta Aeráide an Stáit.

Cuireann foilsíú an phlean sin i rith na bliana, ag an Roinn Fuinnimh, Aeráide agus Cumarsáide, sonraí agus treoir ar fáil maidir leis an gcaoi a gcomhlíonfaidh Éire na gealltanais cheangailteacha chun ár n-astáíochtaí a laghdú faoina leath faoi 2030 agus glan-nialas a bhaint amach tráth nach déanaí ná 2050. Tá Bord na Móna ar thús cadhnaíochta maidir le cabhrú le seachadadh na spriocanna seo, ag obair le fuinneamh glan, athchúrsáil, athchóiriú dramhaíola agus tailte portaigh agus réitigh riachtanacha um ghníomhú ar son na haeráide a sholáthar.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, an tUasal Eamon Ryan. Gabhaim buíochas freisin leis an Uasal Mark Griffin, Ard-Rúnaí na Roinne, an tUasal Paul Bolger, Ard-Rúnaí Cúnta agus Jenny O'Hora Uas. Príomhoifigeach agus oifigigh eile na Roinne as a dtacaíocht agus a gcomhairle.

I gcaitheamh na bliana, rinne an Chuideachta idirghníomhú ar bhonn rialta ar chúrsaí rialachais le rannán RÉNua de Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Is mian liom buíochas a ghabháil leis na hoifigigh in NewERA agus leis na hoifigigh éagsúla sa Roinn as a dtacaíocht i rith na bliana.

Le 12 mhí anuas, tá infheistíocht thart ar €100m déanta ag Bord na Móna i mbonneagar an fhuinnimh in-athnuaite agus na hathchúrsála. Ba thréimhse í an bhliain seo caite ina ndearna an Chuideachta rudaí sonracha don chéad uair freisin.

Ba í seo an chéad bhliain inar chuir an comhlacht forbairt dhá thogra mórscála feirm ghaoithe i gcrích ag an am céanna, arbh ionann é agus infheistíocht iomlán de €250m. Chuaigh Bord na Móna isteach i gcomhfhiontar le Ocean Winds chun ár gcéad deiseanna gaoth eischósta ar fud chósta na hÉireann a

shainaithint agus a fhorbairt. Ina theannta sin, cuireadh tús leis an gcéad tionscadal gréine againn ag Tigh Mochua Thuaidh, comhfhiontar, atá le bheith ar cheann de na feirmeacha gréine is mó sa stát.

Le 12 mhí anuas tá Bord na Móna tar éis 5,500 heicteár de thailte portaigh nádúrtha a athchóiriú. Tá sé seo mar chuid de phlean níos leithne chun suas le 33,000 heicteár de thalamh portaigh a athshlánú thar thréimhse 5 bliana. Tá sé seo ar cheann de na cláir athshlánaithe tailte móna is mó riamh ar domhan. Déanfaidh sé na milliúin tonna carbóin a dhaingniú, a laghdú agus a stóráil agus cuideoidh sé leis na milliúin eile a leithlisiú.

Le chéile, is garspriocanna tábhachtacha iad seo ar an mbealach i dtreo aitheantais mar phríomhghnó réitigh aeráide agus fuinneamh in-athnuaite na tíre, mar atá leagtha amach i bPlean 10 mbliana Bhord na Móna, ina ndéanfar infheistíocht €2.7bn i mbonneagar fuinneamh inbhuanaithe agus sócmhainní giniúna.

Ó thaobh rialachais de, chuir Bord na Móna fáilte roimh bhaill nua Boid Anne Cusack, Eimear Cahalin, Lorna Conn, Paddy Rigney, agus Stephen Markham. Tugann siad réimse leathan agus domhain taithí agus scileanna chuig an mBord a chuirfidh go mór lenár bhfás leanúnach mar sholáthraí fuinneamh in-athnuaite agus réitigh aeráide. Ócáid thábhachtach do Bhord na Móna ab ea a gceapacháin freisin a chiallaigh go bhfuil cothromaíocht inscne 50:50 bainte amach ar an mBord anois. Míle buíochas leo agus le mo chomhghleacaithe uile ar an mBord as an obair chrua, a dtiomantas agus a dtacaíocht leanúnach i rith na bliana.

Is oth linn gur bhásaigh duine de na comhaltaí boird le roinnt seachtainí anuas, Brendan Byrne, fear a raibh dea-chlú air. Bhí sé ina bhall tábhachtach dár mbord agus ardmheas againn air agus thar ceann gach baill, déanaim comhbhrón ó chroí lena theaghlach.

Ar an iomlán, is féidir le Bord agus le foireann bainistíochta Bhord na Móna, faoi stiúir ár bPríomhfheidhmeannaigh Tom Donnellan, súil siar a chaitheamh ar bhliain ina bhfuil feidhmíocht agus seachadadh láidir airgeadais i gcoinne ár straitéise, ina leagtar amach an fhís atá ag cuideachta réitigh aeráide atá ag treorú na hÉireann i dtreo todhchaí atá neodrach ó thaobh na haeráide de.

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le fostaithe agus le bainistíocht Bhord na Móna as leanúint orthu ag seachadadh agus as na héachtaí suntasacha le bliain anuas a léiríonn an dul chun cinn fiúntach atá déanta ag an gCuideachta cheana féin i gcoinne na spriocanna uailmhianacha atá leagtha amach sa straitéis againn.

Geoffrey Meagher
An Cathaoirleach

Ba í seo an chéad bhliain inar chuir an comhlacht forbairt dhá thogra mórscála feirm ghaoithe i gcrích ag an am céanna, arbh ionann é agus infheistíocht iomlán de €250m.

Tá seasamh láidir faoin gCuideachta mar gheall ar an bhfeidhmíocht airgeadais a baineadh amach le 12 mhí anuas. Cuireann sé ar ár gcumas tuilleadh infheistíochta a dhéanamh ár ngnó fuinneamh in-athnuaite agus réitigh aeráide agus é a fhorbairt.

Ráiteas ón bPríomhfheidhmeannach

Rinne Bord na Móna athrú ó bhun nuair a d'aistríomar ónár ngnó traidisiúnta bunaithe ar mhóin go Cuideachta a bhfuil straitéis réitigh aeráide aici atá dírithe go hiomlán ar ghiniúint fuinnimh in-athnuaite, athchúrsáil & bainistiú freagrach dramhaíola, athshlánú tailte móna na hÉireann, agus forbairt fiontair ísealcharbóin bhreise. Ag Bord na Móna, táimid ag obair chun réitigh fuinneamh glasa a ghlacadh chugainn féin agus a chur i bhfeidhm. Cinnteoidh na tionscadail atá á gcur ar fáil againn go mbeidh soláthar slán, glan, in-athnuaite fuinnimh ag Éirinn. Gabhadh ár dtiomantas don fhuinneamh in-athnuaite agus do réitigh aeráide go soiléir san fheachtas fógraíochta 'Níos Mó ná Móin' a seoladh níos luaithe i mbliana.

Léiríonn na torthaí airgeadais do BF23 an fás leanúnach i rith na bliana, go háirithe sa ghnó fuinneamh in-athnuaite againn, áit ar chuir Bord na Móna 175 meigeavata breise leictreachais ar fáil ó Fheirmeacha Gaoithe Chluain Críon agus Abhainn Eithne. Tá an acmhainn bhreise seo ar chuid den chumhacht is ísle costais a tháinig ar mhargadh na hÉireann i mbliana agus ní athrófar an praghas sin go ceann 15 bliana. Brabús oibriúcháin €95.2m a bhí i gceist don bhliain, méadú ó €78.9m sa 12 mhí roimhe sin agus €100.9m de bhrabús i ndiaidh cánach. Ba é an borradh faoi gníomhaíochtaí ísealcharbóin agus feidhmíocht láidir ghnólachtaí fuinneamh in-athnuaite, athchúrsála agus dramhaíola Bhord na Móna a ba chúis leis sin.

B'ionann EBITDA, lena n-áirítear an ranníocaíocht ó chomhfhiontair, agus €139m ardú ó €121m sa bhliain roimhe sin. Bhí an bhrabúsacht iomlán sa bhliain airgeadais 2023 níos airde ná mar a bhíodas ag súil leis mar thoradh ar 175 meigeavata de leictreachas in-athnuaite a chur lenár bpunann sócmhainní oibriúcháin, an tionchar a bhí ag an athstruchtúrú suntasach ar bhonn costais eagraíochta faoin straitéis ó Dhonn go Glas agus na coinníollacha gan fasach sa mhargadh fuinnimh a bhí ann cuid mhór den bhliain airgeadais, rud a d'fhág go raibh praghsanna leictreachais thar a bheith ard.

Tá seasamh láidir faoin gCuideachta mar gheall ar an bhfeidhmíocht airgeadais a baineadh amach le 12 mhí anuas. Cuireann sé ar ár gcumas tuilleadh infheistíochta a dhéanamh ár ngnó fuinneamh in-athnuaite agus réitigh aeráide agus é a fhorbairt. Bunaíonn sé ardcán láidir airgeadais do Bhord na Móna chun ár bplean 10 mbliana a chur i gcrích agus chun cabhrú leis an stát a riachtanais fuinneamh in-athnuaite a bhaint amach faoi 2030 agus chun neodracht a bhaint amach faoi 2050. D'íoc Bord na Móna díbhinní €22.8m i rith na bliana bunaithe ar an mbrabús a fuarthas in 2022. Bunaithe ar thorthaí na bliana airgeadais 2023, d'aontaigh an Bord díbhinn níos airde €30.3m a fhaomhadh sa bhliain airgeadais 2024.

Sa bhliain airgeadais 2023 rinneamar pleanáil agus forbairt ar cuid dár dtionscadail mhórsála, lena n-áirítear tógáil Fheirm Ghaoithe Dhoire an Locha agus Chluain Críon agus Feirm Ghréine Thigh Mochua Thuaidh. Chuireadh tús freisin le Céim a Dó d'fhorbairt Fheirm Ghaoithe Abhainn Eidhneach tar éis don chéad chéim a bheith críochnaithe go rathúil. Tá cead pleanála faighte dár monarcha hidrigine ag Cnoc Lúcas, a bheidh ar an gcéad mhonarcha hidrigin ghlas in Éirinn. Céim thábhachtach eile is ea an chomhpháirtíocht eisiach le Ocean Winds chun deiseanna fuinneamh gaoithe amach ón gcósta a fhorbairt ar fud chósta na hÉireann. Tá dhá thionscadal

fhéideartha i gceist leis an gcomhfhiontar ar dtús: Réalt na Mara, amach ó chósta Bhaile Átha Cliath agus Chill Mhantáin; agus Celtic Horizon, amach ó chósta Loch Garman agus Phort Láirge. D'fhéadfadh na tionscadail sin suas le 2.3 Gigeavata de leictreachas in-athnuaite a ghiniúint agus suas le 2.1 milliún teach a chumhachtú faoi 2030.

Leanaimid orainn ag cabhrú le hÉirinn a threorú i dtreo geilleagar ciorclach nua tríd an nuálaíocht dramhaíola againn agus ár n-infheistíocht in uathoibriú agus in eispéreas an chustaiméara. Tá ár nGnó Athchúrsála thar a bheith tábhachtach i Margadh na hÉireann maidir le bailiú agus próiseáil dramhaíola, agus réitigh chóireála deiridh a sholáthar, agus tacaíonn sé le haistear leanúnach na hÉireann i dtreo bainistiú dramhaíola ar bhealach níos fearr agus níos inbhuanaithe.

D'éirigh linn 14,000ha a athshlánú go dtí seo mar chuid dár Scéim Tailte Móna um Ghníomhú ar son na hAeráide. Bainfidh an scéim seo leas as acmhainn nádúrtha na dtailte móna chun thart ar 100m tona carbóin a stóráil go buan, astuithe a laghdú agus tuilleadh a leithlisiú sna blianta amach romhainn. Athrófar iad ina dtírdhreacha nua áilleacht nádúrtha iontach agus beidh caidreamh tairbheach nua acu leis na pobail timpeall orthu. Tá pleananna uailmhianacha againn chun leanúint orainn a leathnú ar gcuid seirbhísí athchóirithe ar thalamh portaigh, deiseanna gabhála carbóin a uasmhéadú agus ár gcuid éiceathurasóireachta a leathnú. Tionóladh an dara comhdháil bhliantúil inbhuanaitheachta Accelerate Green i mí an Mheithimh 2023, inar cuireadh ar taipseáint ocht gcinn de nuálaithe ceannródaíochta glasa na hÉireann ar éirigh leo an clár a chríochnú. Tháinig os cionn 300 duine ó gach cearn den tír isteach sa chomhdháil chun léargas a fháil ó chuid de phríomhcheannairí smaointe agus nuálaithe na hÉireann maidir le hinbhuanaitheacht. Is príomhthosaíocht don chomhlacht é cabhrú go sonrach le nuálaithe glasa agus tá gealltanais tugtha ag Bord na Móna €5m a infheistiú sa chlár luaisaire inbhuanaithe.

Bhaineamar cloch mhíle shuntasach amach i mbliana ar an aistear ó Dhonn go Glas; Ba é dúnadh na monarchan deiridh brící móna ag Doire an Locha an chéim dheireanach dár dtiomantas deireadh a chur le baint móna, deireadh a chur le stoic mhóna reatha le haghaidh táirgeadh brící, rudaí a chuireann bail chríoch ar ár n-athrú chuig cuideachta um réitigh aeráide agus fuinnimh in-athnuaite a thabhairt chun críche.

Leanfaidh Bord na Móna ar aghaidh ag athinfheistiú sa ghnó agus sa phobal. Tugaimid dea-shampla mar Chuideachta chun a léiriú go mbaineann an turas go nialas glan le deiseanna a dhíghlasáil agus luach a chruthú trí réitigh nua a fhorbairt chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach. Ní fhéadfaí aon cheann acu seo a chur i gcrích gan scileanna, gastacht agus teacht aniar ár bhfostaithe atá tiomanta dár bhfís a fhíorú. D'éirigh linn an todhchaí sin a chruthú do chuideachta atá láidir ó thaobh airgeadais de, ag leanúint ar aghaidh ag cothú fostaíochta do 1400 fostaí amach anseo.

Tom Donnellan

An Príomhfheidhmeannach

€150m

Rinneamar infheistíocht de thart ar €150 milliún i dtionscadail chaipitil in-athnuaite idir thionscadail faoi lánúinéireacht agus chomhfhiontair sa bhliain airgeadais 2023

Cuireadh tús le tógáil Fheirm Ghaoithe Dhoire an Locha agus Feirm Ghréine Thigh Mochua Thuaidh

Thosaigh Feirm Ghaoithe Chluain Críon agus ár gcomhfhiontar Feirm Ghaoithe Abhainn Eidhneach Céim 2 ag feidhmiú go hiomlán le linn na bliana

Chuaigh muid i gcomhpháirtíocht le Ocean Winds chun ár gcéad fheirmeacha gaoithe amach ón gcósta a fhorbairt

50/50

Bhain ár mbord stiúrthóirí amach comhionannas inscne le linn na bliana nuair ba mhná 50% de na stiúrthóirí

5,500 ha

D'athshlánaíomar 5,500 Ha de thailte móna i rith na bliana rud a athchóiríonn gnáthóga nádúrtha do phlandaí agus don fhiadhúlra

8 gcuideachta

Thacaíomar le 8 gcuideachta nuathionscanta inbhuanaithe trínár gclár DLús a chur le Glas

€850k

Thugamar €850k do phobail ar fud na hÉireann trínár scéimeanna um ghnóthachan pobail

€21.7m

€21.7 milliún íoctha i ndíbhinní le rialtas na hÉireann in BA23 agus measaimid go n-íocfar €28.7 milliún in BA24 bunaithe ar thorthaí BA23

Tuarascáil ar Rialachas

Ábhar

Leathanach

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca	9
Tuarascáil na Stiúrthóirí	14
Tuarascáil an Iníuchóra Neamhspleách	23

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca

Bainistíocht Riosca

Tá freagracht fhoriomlán ar an mBord as bainistíocht riosca lena n-áirítear cineál agus méid na rioscaí suntasacha a bhfuil sé sásta glacadh leo agus a chuspóirí straitéiseacha agus oibríochta á saothrú aige. Chuige sin, bhunaigh an Bord córas bainistíochta riosca a fhoráilann do shainaithint, measúnú agus cur i bhfeidhm gníomhartha agus rialuithe maolaithe go leanúnach, agus do mhonatóireacht agus tuairisciú ar na rioscaí suntasacha i mBord na Móna.

Tá an Coiste Riosca agus Iníuchóireachta freagrach, faoi údarás tarmilgthe, as cabhrú leis an mBord a oibleagáidí a chomhlíonadh i dtaobh measúnú, athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar na rioscaí is dual don ghnó agus na próisis rialaithe chun na rioscaí sin a bhainistiú. Tacaíonn Príomhoifigeach Rioscaí ceaptha leis an gCoiste.

Tá an Príomhoifigeach Rioscaí freagrach as maoirsiú na ngníomhaíochtaí bainistíochta riosca ó lá go lá agus as a chinntiú go bhforbraítear agus go gcothaítear córas bainistíochta riosca éifeachtach, a thagann le nádúr, scála agus castacht an Ghrúpa. Tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm ag Bord na Móna ar fud an fhiontair, córas a chuireann béim láidir ar rioscaí straitéiseacha ag leibhéal an Ghrúpa (clár na rioscaí straitéiseacha) agus ar rioscaí straitéiseacha ag leibhéal an ghnó (clár na rioscaí gnó). Sa chóras bainistíochta riosca sin, díritear go mór ar bhainistiú na rioscaí a bhfuil an lucht bainistíochta in ann tionchar a imirt orthu tríd an bpróiseas riosca chomh maith le béim ar gníomhartha amach anseo agus tá tábhacht faoi leith le freagracht as na nithe sin. Tá an bhainistíocht riosca leabaithe i ngach aonad gnó ag leibhéal oibríochta.

Soláthraíonn an córas bainistíochta riosca struchtúir chuí rialachais chun tacú le cleachtais bainistíochta riosca, sannadh foirmiúil na bhfreagrachtaí riosca i measc an Ghrúpa agus na nósanna imeachta a úsáidtear, gníomhartha agus rialuithe maolaithe ábhartha ina measc.

Áirítear leis an gcóras bainistíochta riosca na príomhghnéithe seo a leanas:

- > Straitéis riosca lena n-áirítear cuspóirí agus prionsabail.
- > Dhá chineál clár riosca, clár riosca straitéiseach agus clár riosca gnó.
- > Catagóirí riosca atá sainithe go soiléir bunaithe ar na rioscaí straitéiseacha.
- > Míreanna gníomhaíochta maolaitheacha soiléire agus freagrachtaí a shannadh do rioscaí an chláir riosca gnó.
- > Creat agus timpléad tuairiscithe chun na rioscaí a bhfuil nó a bhféadfadh Bord na Móna a bheith neamhchosanta orthu a aithint, a mheasúnú, a bhainistiú, agus monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh orthu.
- > Plean monatóireachta riosca ina dtugtar breac-chuntas ar fhreagrachtaí athbhreithnithe, dúshláin agus maoirseachta na hOifige um Chlárú Cuideachtaí agus na foirne bainistíochta.
- > Nósanna imeachta tuairiscithe a chinntíonn go ndéantar monatóireacht ghníomhach, bainistiú agus cumarsáid chuí maidir le heolas faoi rioscaí ag gach leibhéal laistigh de Bhord na Móna. Tugtar breac-chuntas sna nósanna imeachta ar fhreagrachtaí tuairiscithe na bainistíochta, na hOifige um Chlárú Cuideachtaí, an CBS agus an Bhoird.
- > Cultúr láidir bainistíochta riosca a leabú i ngach leibhéal sa Ghrúpa; agus
- > Ráitis foinn rioscaí a forbairt i dteannta an phróisis rioscaí straitéiseacha, agus ansin tabhairt faoi mhonatóireacht agus tuairisciú ar na ráitis sin.

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Airgeadas	<p>Near Airgeadais</p> <p>An baol go dteipfidh ar neart airgeadais Bhord na Móna a choinneáil, mar gheall ar bhrú ar fheidhmíocht, gnólachtaí tearcfheidhmíochta, luaineacht sna praghsanna leictreachais, torthaí infheistíochta atá ar fáil agus mar thoradh air sin neamhábaltacht Ghrúpa Bhord na Móna infheistíocht agus fás.</p>	<>	<p>Déanann Bord na Móna monatóireacht leanúnach ar a staid airgeadais le hathbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht oibríochtúil agus ar neart an chláir chomhardaithe. Le roinnt blianta anuas tá codanna gnó nach bhfuil ag feidhmiú go maith agus feabhsaíodh bainistíocht airgid.</p> <p>Déantar anailís mhionsonraithe ar gach tionscadal caipitil i gcoinne méadrachtaí agus PTFanna éagsúla. Déanann an Bord athbhreithniú ar thionscadail chaipitil shuntasacha mar aon le gach socrú maoinithe. Tá próiseas leanúnach chun monatóireacht a dhéanamh ar chúinaint airgeadais i bhfeidhm agus déantar iad seo a bhainistiú go dlúth ag leibhéal na bainistíochta sinsearaí.</p> <p>I mí Feabhra 2023, chuir an Grúpa Saoráid Chreidmheasa Imrothlach (RCF) nua, Litir Chreidmheasa agus Saoráidí Rótharraingte ar bun le cuibhreas banc ar luach €432m. Mar gheall ar na saoráidí seo, mar aon le hiarmhéideanna suntasacha airgid, tá staid láidir airgeadais ag an nGrúpa.</p>
	<p>Aeráid</p> <p>An riosca ginearálta a bhaineann le héiginnteacht bhunúsach na bpatrún aimsire difriúil ar feidhmíocht oibríochta agus airgeadais an Ghrúpa. Sa ghearrthéarma, áirítear orthu sin, an tionchar airgeadais a bhíonn ag torthaí ísle gaoithe ar fheidhmíocht na bhfeirmeacha gaoithe sa ghnó Fuinnimh In-athnuaithe a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar bhrabúsacht an Ghrúpa. Scrúdóidh Bord na Móna rioscaí agus deiseanna eile thar thréimhsí ama éagsúla agus ó thaobh cásanna a bhaineann leis an aeráid. Cruthaíonn éiginnteacht na haimsire riosca don bhrabús a ghineann an Grúpa.</p>	^	<p>Trí phunann chothrom gnólachtaí agus teicneolaíochtaí a fhorbairt, tugadh "fálú" nádúrtha don Ghrúpa i gcoinne aon drochaimsir amháin i ngnó ar leith. D'fhorbair an Grúpa pleananna teagmhais freisin chun brabúsacht a chosaint ar fud an Ghrúpa má tharlaíonn droch-eachtra aimsire ar leith. Tá creataí á bhforbairt ag Bord na Móna a chuireann síos ar na rioscaí agus ar na deiseanna a bhaineann leis an aeráid atá aitheanta ag an eagraíocht sa ghearrthéarma, sa mheántéarma agus san fhadtéarma. D'oibrigh Bord na Móna le fostaithe agus le ceardchumann chun patrúin oibre níos solúbtha a chur i bhfeidhm.</p>
	<p>Cead Pleanála</p> <p>An riosca nach bhfaigheadh an Grúpa cead pleanála le haghaidh tograí tábhachtacha bonneagair atá sa phlean straitéiseach.</p>	<>	<p>Tá foireann bainistíochta oile ag an nGrúpa a léirigh go bhfuil siad in ann tograí móra bonneagair a phleanáil, a chur i bhfeidhm agus a chur i gcrích, agus a léirigh cumas chuige sin. D'earcaigh sé roinnt fostaithe breise le bliain anuas a bhfuil taithí acu. Tá próiseas cruthaithe i bhfeidhm chun a chinntiú go seolfar an cháipéisíocht agus faisnéis riachtanach ar fad chuig na húdaráis ábhartha le gach iarratas pleanála. Ina theannta sin, glacann an Grúpa páirt i bpróisis fhairste chomhairliúcháin pobail lena chinntiú go ndéileáiltear le gach ábhar inné atá ag an bpobal.</p>

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Oibríocht ar lean	<p>Sláinte agus Sábháilteacht</p> <p>An baol go dteipfidh orthu cloí le reachtaíocht agus beartais sláinte agus sábháilteachta mar gheall ar easpa forfheidhmithe ar fud an Ghrúpa, an bhainistíocht agus fostaithe gan na nósanna imeachta cearta nó an easpa oiliúna a leanúint, agus gortú nó bás féideartha fostaí nó damáiste do mhaoín a mbíonn smachtbhanna airgeadais, cailteanas airgeadais agus damáiste do chluí mar thoradh orthu go léir.</p>	<>	<p>Tá nósanna imeachta mionsonraithe Sláinte agus Sábháilteachta i bhfeidhm ar fud an Ghrúpa agus oibrítear na córais sin bunaithe ar chineál agus scála na rioscaí i ngach gnó ar leith. Cuireann an Roinn Sláinte agus Sábháilteachta oiliúint ar gach ball foirne freisin agus cuirtear leis sin le hiniúchtaí seachtracha a dhéanann tríú páirtithe. Coinnítear clúdach árachais ag leibhéal an Ghrúpa le haghaidh gach riosca inárachais shuntasacha agus tugann ár n-árachóirí faoi iniúchtaí cuimsitheacha. Bíonn oibríochtaí an Ghrúpa faoi réir réimse rialachán agus iniúchtaí atá ag éirí níos déine de réir a chéile agus ceapadh nósanna imeachta stuama chun sárú ábhartha oibleagáidí reachtúla nó oibleagáidí rialaithe eile a chosc.</p>
	<p>Cibearshláid</p> <p>An riosca go gcuirfí teicneolaíocht faisnéise agus/nó córais bhaincseiríochta Bhord na Móna i mbaol mar gheall ar bhriseadh isteach/ haiceáil nó ionsaí ó pháirtithe seachtracha nó inmheánacha as a n-eascródh cailteanas airgeadais agus/nó damáiste do chluí. Aithnítear riosca cibearshláidála anois mar cheann de na príomhrioscaí d'eagraíochtaí go hidirnáisiúnta.</p>	^	<p>D'aithin an Grúpa an tábhacht a bhaineann leis an riosca seo a bhainistiú agus déanann sé athbhreithniú leanúnach ar an gcibearshláid ar fud an Ghrúpa, agus fostaítear saineolas inmheánach agus seachtrach chuige sin. Déantar infheistíochtaí sa teicneolaíocht, san oiliúint agus i ndaoine go leanúnach chun slándáil maidir le córais teicneolaíochta faisnéise agus lenár sócmhainní a choinneáil ar chaighdeán cuí.</p>
	<p>Slabhra Soláthair</p> <p>An baol go mbeidh easpa infhaighteachta amhábar, tráchtarraí, nó comhpháirteanna ann mar gheall ar shaincheisteanna a bhaineann leis an slabhra soláthair de bharr imeachtaí domhanda, cogá, saincheisteanna soláthair agus boillsí, rud a fhágann nach mbaintear amach pleananna agus straitéisí.</p>	^	<p>Aithníonn an Grúpa go bhfuil sé rithábachtach slabhra soláthair athléimneach a fhorbairt chun go n-éireoidh le straitéis Bhord na Móna. D'aithin an bhainistíocht roinnt príomhfachtóirí maidir leis seo, agus tá siad dírithe orthu. Tá caidreamh le comhpháirtithe straitéiseacha lárnach chun slabhra soláthair slán a chinntiú agus réitítear Bord na Móna chun comhpháirtíochtaí láidre a chruthú ag gach leibhéal. Tá measúnú déanta ag an mbainistíocht ar an slabhra soláthair reatha le haghaidh aon laigí a d'fhéadfadh a bheith ann, amhail foinsí ó sholáthraí amháin agus tá na réimsí seo doiciméadaithe agus pleananna curtha i bhfeidhm.</p> <p>Tá pleananna teagmhasacha cruthaithe ag an mbainistíocht i gcoinne suaítí nó chun athléimneacht a neartú.</p> <p>Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an bhfeidhm soláthair chun príomhsholáthraithe a ghrinnfhiosrú. Éilíonn an Grúpa deimhniú gur féidir lena dhíoltóirí freastal ar éilimh an ghnó agus a thuiscint gur dócha go dtarlóidh moilleanna nó saincheisteanna ó am go chéile. Éilíonn cuid den dúthracht sin soláthar chun a chinntiú go bhfuil soláthraí cobhsaí ó thaobh airgeadais de. Tá an éagobhsaíocht ina riosca breise dár slabhra soláthair agus don chibearshláid.</p> <p>Tá suíomhanna stórála breise ar léas do roinnt príomh-thráchtarraí ar nós ola chun leanúnachas an tsoláthair a chinntiú.</p>

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Oibríocht ar lean	Paindéim An baol go mbeidh tionchar ag paindéim ar ár ngnólachtaí mar thoradh ar shuaitheadh suntasach sa slabhra soláthair, breoiteacht / bás fostaithe, cailliúint gnó, cúlú eacnamaíochta srl. Is féidir le tionchar eacnamaíoch fadtéarmach na n-imeachtaí seo a bheith éiginnte ach tá an baol ann go bhféadfadh cailteanas suntasach airgeadais agus impleachtaí díobhálacha don Ghrúpa a bheith mar thoradh orthu.	✓	Bunaíodh grúpa bainistíochta trasfheidhmiúil chun déileáil leis na saincheisteanna go léir a bhaineann le paindéimí. Rinneadh infheistíocht bhreise inár gcumas TF chun cur ar chumas fhoirmhór na foirne bainistíochta agus riaracháin oibriú ón mbaile. D'éirigh go han-mhaith leis seo le trí bliana anuas. Tá trealamh cosanta ar fáil don fhoireann i ngnóthaí éagsúla. Mionathraíodh roinnt den trealamh oibríochta agus cuireadh acmhainní breise ar fáil chun a chinntiú go bhfuil na cleachtais oibre sábháilte. Tá samhail oibre hibrídeach á hoibriú ag an nGrúpa le formhór na mball foirne ag obair ón mbaile agus ón oifig.
	Foireann a Choinneáil agus a Mhealladh An riosca go dteipfeadh ar an nGrúpa na scileanna, an tallann agus na hacmhainní a theastaíonn chun a phleananna gnó a chur i gcrích a choinneáil, a mhealladh agus a fhorbairt. Sa chás sin, chaillfeadh sé go leor eolais, agus d'fhéadfadh bearnaí forbairt sna sainscileanna a theastaíonn chun straitéis an Ghrúpa a chur i gcrích, agus d'imreodh sé sin ar fad tionchar ar na haidhmeanna straitéiseacha a bhaint amach.	◁ ▷	Cuireann an Grúpa béim láidir ar an réimse seo agus tá clár pleanála comharbais struchtúrtha i bhfeidhm anuas ar chlár forbartha bainistíochta. Tá clár earcaíochta céimithe i bhfeidhm le blianta beaga anuas. Táimid tiomanta do dheiseanna fostaíochta d'ardchaighdeán a sholáthar agus táimid ag infheistiú i gclár forbartha bainistíochta a bhfuil d'aidhm acu éagsúlacht níos mó a bhaint amach i bpoist shinsearacha ar fud an Ghrúpa.
	Éagsúlú An baol go dteipfidh ar an nGrúpa gnólachtaí malartacha agus sruthanna ioncaim nua a fhorbairt a theastaíonn uaidh chun a ghnólachtaí traidisiúnta a athsholáthar agus punann níos éagsúlaíthe a sholáthar. An riosca go dteipfeadh ar an nGrúpa gnóthaí, margaí agus tograí bonneagair nua a fhorbairt, a theastaíonn chun teacht in áit a ghnóthaí traidisiúnta atá ag dul i léig. D'fhéadfadh sé seo a bheith mar gheall ar easpa fócas bainistíochta, easpa caipitil dhaonna agus airgeadais agus deiseanna cailte go léir as a dtagann laghdú ar scála an Ghrúpa, leibhéil fostaíochta laghdaithe go mór agus cailteanas airgeadais	∧	D'fhaomh an Bord straitéis mhionsonraithe chun réimsí gnó nua a fhairsingiú níos mó i measc Ghrúpa Bhord na Móna. Chuir an Grúpa foirne tiomnaithe in áit i gcomhair forbairt ghnó ar fud a ghnóthaí fáis, eadhon Athchúrsáil agus Fuinneamh In-athnuaite. Cuimsíonn na foirne ilréimsiúla sin innealtóireacht, airgeadas, dlí agus bainistíocht tionscadal. Tá caipiteal suntasach airgeadais tiomanta d'fhorbairt bhreise a dhéanamh ar na gnólachtaí reatha seo. Breathnaíonn an Grúpa ar chomhfhiontair freisin, mar bhealach chun taithí sheachtrach a thabhairt isteach agus riosca a roinnt.
	Infhaighteacht Príomhshócmhainní An baol go dteipfeadh ar ghléasra criticiúil agus innealra criticiúil as a dtiocfaidh cailteanas suntasach airgeadais don Ghrúpa.	∧	Tá roinnt príomhshócmhainní ag Bord na Móna a ghineann sreafaí airgid suntasacha don Ghrúpa. Tá sé ríthábhachtach go ndéantar na sócmhainní seo a chosaint agus a bhainistiú ar bhealach gairmiúil. Tá clár chothabhála fhairsinge curtha i bhfeidhm ag an nGrúpa le foireann atá cáilithe go gairmiúil, tá beartas páirteanna breise aige a chinntiú go bhfuil páirteanna spártha ar fáil don chuid is mó de na príomhchodanna. Cosnaíonn sé freisin na sócmhainní agus na sreafaí airgid le hárachas maoinne agus briseadh sa ghníomhaíocht ghnó do gach príomhshócmhainn.

Tuarascáil ar Bhainistíocht Riosca ar lean Rioscaí Straitéiseacha

	Riosca & Tionchar	Aeráid Riosca	Gníomhartha Maolaithe
Rialála	Rialála An riosca a bhaineann le droch-athruithe rialála agus an tionchar a d'fhéadfadh a imirt ar shamhail airgeadais agus ghnó an Ghrúpa. Mura gcomhlíontar rialacháin, d'fhéadfadh caingne forfheidhmithe, dliteanais dhlíthiúla, damáiste do cháil an Ghrúpa agus cailteanas tacaíochta scairshealbhóir a bheith mar thoradh air. Baineann roinnt de na rioscaí rialála tábhachtacha atá os comhair an Ghrúpa leis an Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite (I-MLA), uasteorainneacha praghsanna in earnáil an fhuinnimh, an próiseas ceantála nua a tugadh isteach le haghaidh íocaíochtaí acmhainne do stáisiúin chumhachta agus an plean um Ghníomhú ar son na hAeráide; an tírdhreach rialála athraitheach atá ag spreagadh úsáid mhéadaithe bithmhaise i stáisiún Cumhachta Éadan Doire agus a bhfuil impleachtaí ann dá bharr ó thaobh slabhra soláthair agus costais de.	◁ ▷	Agus a phlean straitéiseach á fhorbairt, cinntíonn an Grúpa go bhforbraítear pleananna chun dul i ngleic leis na rioscaí rialála a bhíonn ag na gnóthaí agus go gcuirtear na pleananna i bhfeidhm nuair is féidir. Trí nuálaíocht agus forbairt sa slabhra soláthair, leanann an Grúpa ag dul i ngleic leis an athrú rialála a mbíonn tionchar aige ar feidhmíocht oibríochta na ngnóthaí. Faomhadh infheistíocht chaipitil chun aghaidh a thabhairt ar rioscaí rialála áirithe. I gcásanna áirithe nuair atáthar ag dul i ngleic le rioscaí rialála, níl an dara rogha ag an nGrúpa ach glacadh leis na rioscaí sin.

Tuarascáil na Stiúrthóirí

I. Réamhrá

Cuireann na Stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil agus ráitis airgeadais iniúchta Bhord na Móna cpt ar fáil don bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023.

II. Príomhghníomhaíochtaí, Athbheithniú Gnó agus Forbairtí amach anseo

Is cuideachta réitigh aeráide é Bord na Móna atá dírithe ar fhuinneamh in-athnuaite, athchúrsáil agus athshlánú agus athchóiriú tailte móna leathnaithe.

Cuimsíonn an Ráiteas ón bPríomhfhéidhmeannach ar leathanach 4 an t-athbheithniú gnó agus athbheithniú ar fhorbairt ghnó ghrúpa cuideachtaí Bhord na Móna (an “Grúpa”) i rith na bliana, staid chúrsaí an ghnó amháil an 29 Márta 2023, imeachtaí le déanaí agus forbairtí dóchúla amach anseo.

III. Torthaí don bhliain agus Díbhinní

Tugtar sonraí thorthaí airgeadais Bhord na Móna don bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lgh 26 – 86. Íocadh díbhinn €22.8m le linn na bliana airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023.

IV. Rialachas Corparáideach

A. Rialachas

Bunaíodh Bord Bhord na Móna cpt faoi fhorálacha na nAchtanna Forbartha Móna 1998. Tá feidhmeanna an Bhoird leagtha amach sna hAchtanna Forbartha Móna. Tá an Bord freagrach don Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus an tasc seo a chomhlíonadh trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos agus trí chinntiú straitéiseacha a dhéanamh ar gach príomhcheist ghnó. Tá an Príomhfhéidhmeannach agus an fhoireann ardbhainistíochta freagrach as gnáthbhainistíocht, rialú agus treo Bhord na Móna cpt. Caithfidh an Príomhfhéidhmeannach agus an fhoireann ardbhainistíochta an treo straitéiseach leathan a shocraíonn an Bord a leanúint agus caithfidh siad a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag Stiúrthóirí uile an Bhoird ar na príomhghníomhaíochtaí agus príomhchinntí a bhaineann leis an aonán, agus ar aon rioscaí suntasacha ar dóigh go dtarlóidh siad. Feidhmíonn an Príomhfhéidhmeannach mar idirghabhálaí díreach idir an Bord agus lucht bainistíochta Bhord na Móna cpt.

B. Stiúrthóirí

Is Bord ina bhfuil suas le dáréag Stiúrthóirí arna gceapadh ag an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide a chinneann an

beartas i mBord na Móna. Is iondúil go gceaptar suas le seachtar de na Stiúrthóirí ar feadh téarma nach faide ná cúig bliana de réir mar a chinneadh an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide. Ceaptar ceathrar de na Stiúrthóirí le haghaidh téarma ceithre bliana, de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Ceaptar an Príomhfhéidhmeannach ar an mbord nuair a cheaptar sa phost sin é/í. Ba iad na Stiúrthóirí i rith na tréimhse airgeadais:

Geoffrey Meagher (Cathaoirleach)	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Deireadh Fómhair 2017, athcheaptha Deireadh Fómhair 2022
Tom Donnellan An Príomh-fheidhmeannach	Feidhmiúcháin	Ceaptha Aibreán 2018
Gerard O'Donoghue	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha i mí Dheireadh Fómhair 2012, athcheaptha i mí Dheireadh Fómhair 2017, ar scor Deireadh Fómhair 2022
Paddy Rowland	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Eanáir 2019, athcheaptha Eanáir 2023
Elaine Treacy	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha i mí Iúil 2012 athcheapadh Iúil 2017, ar scor Iúil 2022
Barry Walsh	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha i mí Dheireadh Fómhair 2012, athcheaptha i mí Dheireadh Fómhair 2017, ar scor Deireadh Fómhair 2022
Sinead Culleton Lowry	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Meán Fómhair 2021, athcheaptha Eanáir 2023
Mary Rose Burke	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Meán Fómhair 2019
Margot Slattery	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Meán Fómhair 2019
Eddie Tynan	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Meán Fómhair 2019, ar scor Mí na Nollag 2022
Brendan Byrne	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Eanáir 2022, éagtha Bealtaine 2023
Lorna Conn	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Samhain 2022
Eimear Cahalin	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Samhain 2022
Anne Cusack	Neamh-fheidhmiúcháin	Ceaptha Samhain 2022
Paddy Rigney	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Eanáir 2023
Stephen Markham	Oibrí is Stiúrthóir	Ceaptha Eanáir 2023

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

C. An Ráiteas ar Chomhlíonadh

Ghlac an Bord leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) (“an Cód”) agus tá nósanna imeachta agus bearta curtha i bhfeidhm acu chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú ar gach bealach ábhartha.

D. Ráiteas Tuairiscithe Neamhairgeadais

Ar aon dul le Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Nochtadh Faisnéise Neamhairgeadais agus Éagsúlachta ag gnóthais agus grúpaí móra áirithe) 2017 agus leasuithe orthu. Tá an tábla seo a leanas deartha chun cabhrú le páirtithe leasmhara nascleaúint a dhéanamh chuig na rannóga ábhartha sa tuarascáil agus ar ár láithreán gréasáin a sholáthraíonn faisnéis bhreise ar chur chuige an Ghrúpa maidir lenár bhfaisnéis neamhairgeadais.

Ceanglas Tuairiscithe	Beartais agus Caighdeáin a Rialaíonn ár gCur Chuige	Faisnéis Bhreise agus Bainistíocht Riosca
Cúrsaí Comhshaoil	<ul style="list-style-type: none"> > Réitigh Aeráide > Scéim Um Ghníomhú ar son na hAeráide tailte móna > Comhlíonadh aeráide¹ > Inbhuanaitheacht bithmhaise¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > Tá Éire tiomanta do spriocanna uaimhianacha aeráide; tá réitigh nuálacha deartha againn chun cabhrú leo iad a bhaint amach. www.bordnamona.ie/climate-solutions/overview/ > Táimid ag athchóiriú agus ag athshlánú phortaigh na hÉireann chun cabhrú le spriocanna aeráide agus bithéagsúlachta a bhaint amach. www.bordnamona.ie/peatlands/overview/ > Táimid á rialú ag an EPA faoi naoi gCeadúnas um Rialú Comhtháite ar Thruailliú (IPC) P0499-01 go P0507-01. Faoi láthair, tá gníomhaíochtaí ar an láthair teoranta do dhíchoimisiúnú a ghníomhaíochtaí stairiúla bainte móna agus d'athshlánú na dtailte móna ceadúnaithe. > Bainistimid naoi láithreán Ceadúnaithe Dramhaíola agus ceithre láithreán Ceadaithe Dramhaíola. Tá gach láithreán ceadúnaithe Athchúrsála Bhord na Móna ag cloí le caighdeáin NSAI ISO 9001 (Bainistíocht Cáilíochta), ISO 14001 (Bainistíocht Comhshaoil), ISO 45001 (Bainistíocht Sláinte agus Sábháilteachta). > Tá Bord na Móna tiomanta do bhithmhais inbhuanaithe a aimsiú chun caighdeáin infheidhme an AE agus náisiúnta a chomhlíonadh.
Fostaithe	<ul style="list-style-type: none"> > Sochair d'fhostaithe > An Cód Iompair¹ > An Beartas um Nochtadh Cosanta¹ > An Beartas Sláinte agus Sábháilteachta¹ > Ráiteas maidir le hÉagsúlacht agus Cuimsiú > Clár Sláinte & Folláine 	<ul style="list-style-type: none"> > Baineann ár bhfostaithe taitneamh as raon buntáistí de réir mar a thógann siad gairmeacha dinimiciúla, dúshlánacha agus fiúntacha. www.bordnamona.ie/careers/working-at-bord-na-mona/ > Tá cur chuige oibre hibrideach i bhfeidhm againn a thugann deis d'fhostaithe leas a bhaint as obair sholúbtha agus cothromaíocht oibre agus saoil níos fearr a bheith acu. > Tá polasaithe agus nósanna imeachta Bhord na Móna ar fáil do gach fostaí ar dtús trí ionduchtú agus nuashonraítear iad ar ár n-aip d'fhostaithe, OnBord. Déantar nuashonrú rialta ar na beartais agus cuirtear in iúl do na fostaithe ar fad iad. > Tá beartais a thagann leis an gCóras Bainistíochta Riosca i bhfeidhm chun tacú le rialachas cuí na heagraíochta. > Córais Sláinte & Sábháilteachta (leathanach 11 Tuarascáil Riosca Riosca Sláinte agus Sábháilteachta). > Tá Bord na Móna tiomanta d'éagsúlacht agus cuimsiú a chur chun cinn, tá “Cairt Éagsúlachta Éireann” sínithe againn agus tá ár gCreidiúnú Airgid le hIonad na hÉireann um Éagsúlacht coinneithe againn do BF23. www.bordnamona.ie/careers/working-at-bord-na-mona/ > Dírionn ár gclár Sláinte & Folláine ar théamaí sláinte ginearálta, sláinte fhísiciúil, cothú agus sláinte agus sábháilteacht san ionad oibre. Tá roinnt tacaí ar fáil d'fhostaithe lena n-áirítear Ambasadóirí Meabhairshláinte agus beartas um Meabhairshláinte ag an Obair. Bronnadh an Marc KeepWell orainn freisin sa bhliain airgeadais 2023. > Tá ár gclár ‘Engage’ atá ar siúl ar fud na cuideachta agus atá deartha chun rannpháirtíocht fostaithe inár n-aistear athraithe cultúir a spreagadh go réamhghníomhach, agus tá baill foirne ar fud na heagraíochta rannpháirteach ann. > Tá clár bhainistíochta tallainne, bhainistíochta comharbais & cheannaireachta ar siúl ar fud na Cuideachta chun ár gcumas ceannaireachta a fheabhsú agus chun a chinntiú go bhfuil foireann cúl taca againn chun ár straitéis a sheachadadh. > Sheolamar ár gclár Pathways to the Future sa bhliain airgeadais 2023 lena n-áirítear seoladh ár gclár printíseachta, ár gclár iarchéime agus ár gclár scoláireachta. > Bronnadh gradam “an tEarcitheoir Iarchéime is Mó Tóir – Fónais, Fuinneamh, Ábhair In-athnuaite” ar Bhord na Móna ag Gradaim Earcaíochta GradIreland.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

D. Ráiteas Tuairiscithe Neamhairgeadais ar lean

Ceanglas Tuairiscithe	Beartais agus Caighdeán a Rialaíonn ár gCur Chuige	Faisnéis Bhreise agus Bainistíocht Riosca
Cúrsaí Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> > Gnóthachan Pobail Drehid > Gnóthachan Pobail Dhroim Cáithe > Gairdín céadfach Dhroim Cáithe > Scéim Fuinnimh Pobail Chluain Tuaiscirt > Plean Gníomhaíochta Pobail Chluain Búinne > Tacaíocht Charthanais Athchúrsála Bhord na Móna > Taitneamhachtaí Poiblí > Bord na Móna Dlús a chur le Glas, An chéad Chlár Luasaire scálú na hÉireann 	<ul style="list-style-type: none"> > Táimid ag cabhrú le caighdeán maireachtála a fheabhsú do dhaoine ar fud na tíre, trí chistí pobail, ranníocaíochtaí carthanúla agus áiseanna áitiúla. www.bordnamona.ie/who-we-are/community/ > Táimid ag tógáil áiseanna poiblí ar ár dtailte móna chun na spásanna seo a oscailt ar mhaithe le gach duine. www.bordnamona.ie/peatlands/public-amenities/ > Geilleagar inbhuanaithe níos éagsúla a chumasú in Éirinn le fócas ar leith ar Lár na Tíre. www.accelerategreen.ie/
Ceartha an Duine	<ul style="list-style-type: none"> > Ráiteas Sclábhaíochta Nua-Aimseartha > An tAcht um Thús Áite do Leanáí, Ráiteas um Chumhdach Leanáí¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > Mar dhea-chleachtas agus chun tiomantas na Cuideachta a léiriú chun dul i ngleic leis an sclábhaíocht nua-aimseartha, cuirfear riachtanais ábhartha Acht um Sclábhaíocht Nua-Aimseartha na Ríochta Aontaithe 2015 i bhfeidhm ar fud na heagraíochta ar fad agus ní hamháin na fochuideachtaí a dtéann an tAcht i bhfeidhm orthu. www.bordnamona.ie/wp-content/uploads/2023/05/8.3-Modern-Slavery-Statement-24-May-2023.pdf
Frithbhreabair-eacht agus Éilliú	<ul style="list-style-type: none"> > An Cód Iompair¹ > Beartas Frithbhreabaireachta um Éilliú agus Calaois¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > An Tuarascáil ar Rialachas.
Cur síos ar na príomhrioscaí agus tionchar na gníomhaíochtaí gnó	<ul style="list-style-type: none"> > An Beartas Bainistíochta Riosca¹ 	<ul style="list-style-type: none"> > An Tuarascáil ar Rialachas: Tuarascáil Bainistíochta Riosca leathanach 9.
Cur síos ar ár Samhail Ghnó	<ul style="list-style-type: none"> > Is cuideachta réitigh aeráide é Bord na Móna a chabhraíonn le hÉirinn a threorú i dtreo todhchaí atá neodrach ó thaobh na haeráide de. 	<ul style="list-style-type: none"> > Clúdaíonn ár réitigh fuinneamh in-athnuaite, athchúrsáil, bainistiú dramhaíola, athslánú tailte portaigh, ceapadh carbóin agus caomhnú bitheagsúlachta. www.bordnamona.ie/who-we-are/overview/ > Féach freisin ár bhfreagairt straitéiseach ar réitigh aeráide atá leagtha amach i Ráiteas an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin ar leathanach 4.
Príomhtháscairí feidhmíochta neamhairgeadais	<ul style="list-style-type: none"> > Fuinneamh In-athnuaite: > Sláinte & Sábháilteacht > An Tascfhórsa um Nochtadh Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid > Rialachán AE maidir le Tacsanomaíocht 	<ul style="list-style-type: none"> > B'ionann giniúint leictreachais in-athnuaite agus 831,373 MWh don bhliain (gan comhfhiontair san áireamh). > Ba é ár Ráta Teagmhas Intaifeadta lomlán ar an meán ó thaobh sláinte agus sábháilteachta 1.57 don bhliain. > Chruthaigh an Bord um Chobhsaíocht Airgeadais an Tascfhórsa um Nochtadh Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid chun tuairiscíú faisnéise airgeadais a bhaineann leis an aeráid a fheabhsú agus a mhéadú. Leanann Bord na Móna lena phróiseas chun sonraí a bhailiú, agus anailís a dhéanamh ar rioscaí agus ar na deiseanna a bhaineann leis an aeráid a chuirfear ar fáil i dtuarascálacha amach anseo de réir mar a achtaítear an Treoir maidir le Tuairiscíú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD). > Tá Bord na Móna ag tuairiscíú faoi Rialachán an AE maidir le Tacsanomaíocht (AE) 2020/852. Is é is cuspóir don Rialachán seo taca a chur faoi chur chun feidhme an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip. Go bunúsach, sainítear agus rangaítear leis an Rialachán maidir le Tacsanomaíocht 'gníomhaíochtaí eacnamaíochta' a mheastar a bheith 'inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de'. Tá an reachtaíocht tacsanomaíochta fós ag teacht chun cinn toisc nach bhfuil ach dhá cheann de na sé chuspóirí comhshaoil (Maolú Aeráide agus Oiriúnú don Athrú Aeráide) 'faoi raon feidhme' do thuairiscíú 2023. Tá Príomhtháscairí Feidhmíochta Tacsanomaíochta AE Bhord na Móna (KPlanna) ar fáil ar líne. www.bordnamona.ie/taxonomy

¹ Ní fhoilsítear Caighdeán agus beartais áirithe go seachtach

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

E. An Bord

Oibríochtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as maoirseacht agus stiúradh Ghrúpa Bhord na Móna agus as a rath fadtéarmach a chinntiú. Déantar cinntí i ndiaidh eolas cuí a chur ar fáil do na Stiúrthóirí Boird agus ag tabhairt aird ar na rioscaí a sainaitníodh tríd an bpróiseas bainistíochta riosca. Chuir an Bord sceideal ar fáil d'ábhair atá le cinneadh aige, lena n-áirítear:

- > Comhaontú agus faomhadh Straitéis an Ghrúpa, plean gnó agus airgeadais rollach, Buiséid Bhliantúla agus ráitis airgeadais eatramhacha agus bhliantúla;
- > Athbhreithniú ar feidhmíocht oibríochta agus airgeadais;
- > Conarthaí móra a fhorhmeas;
- > Athbhreithniú ar chóras rialaithe airgeadais agus bainistíochta riosca an Ghrúpa;
- > Ceapadh an Phríomhfhéidhmeannaigh; agus
- > Ceapadh Rúnaí na Cuideachta.

Tugtar faisnéis rialta don Bhord ar bhonn tráthúil, lena n-áirítear Príomhtháscairí Feidhmíochta do gach réimse den ghnó. Dáiltear tuarascálacha agus páipéir ar na Stiúrthóirí agus iad ag ullmhú do chruinnithe Boird agus Coistí. Tá fáil ag na Stiúrthóirí Boird ar fad ar Díreachtóir agus ar sheirbhísí Rúnaí na Cuideachta atá freagrach don Bhord agus as comhlíonadh nósanna imeachta an Bhoird a chinntiú. Tá comhairleoirí gairmiúla an Ghrúpa ar fáil má theastaíonn seirbhísí sainchomhairleoireachta ó na Stiúrthóirí. Féadfaidh Stiúrthóirí aonair comhairle ghairmiúil neamhspleách a iarraidh de réir nósanna imeachta sonraíthe. Fuair gach Stiúrthóir seisiún eolais cuí tráth a c(h)leaptha ar an mBord agus cuireann an Grúpa oiliúint ar fáil i rith téarma oifige Stiúrthóra.

Cruinnithe Boird

Tháinig an Bord le chéile deich n-uaire i rith na bliana airgeadais.

Measúnú an Bhoird

Rinne an Bord meastóireacht inmheánach ar a fheidhmíocht le linn na tréimhse airgeadais dar críoch an 29 Márta 2023, lena n-áirítear feidhmíocht gach ceann de chúig bhuanchoiste an Bhoird. Aontaíodh moltaí maidir le feabhsúcháin agus tá siad curtha i bhfeidhm nó ar bun.

Comhrá le Geallsealbhoirí

Bíonn an Bord ag plé go leanúnach le geallsealbhoirí faoi cheisteanna straitéiseacha.

Neamhspleáchas na Stiúrthóirí

Measann an Bord go bhfuil na Stiúrthóirí go léir neamhspleách

ó thaobh carachtair agus breithiúnais de. Dá ainneoin sin, luann an Bord gur ceapadh an Príomhfhéidhmeannaigh agus ceathrar Stiúrthóirí de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988 agus go bhfuil conarthaí fostaíochta acu le Bord na Móna.

F. Coistí Boird

Tá cúig Choiste sheasta ag an mBord a oibríonn faoi réir téarmaí tagartha foirmiúla.

1. An Coiste Riosca agus Iníúcháireachta

De réir fhorálacha alt 167 d'Acht na gCuideachtaí, 2014 (an "tAcht"), deimhníonn na Stiúrthóirí go bhfuil Coiste Riosca agus Iníúcháireachta acu a chomhlíonann ceanglais alt 167 den Acht.

Ba iad Brendan Byrne (Cathaoirleach), Margot Slattery agus Eimear Cahalin comhaltaí an Choiste Riosca agus Iníúcháireachta ar an 29 Márta 2023. Tháinig an Coiste le chéile cúig huaire le linn na bliana airgeadais. Tagann an Coiste le chéile go tréimhsiúil leis an iniúchóir inmheánach, leis an iniúchóir seachtach agus leis an mBainistíocht Shinsearach chun rialuithe cuntasaíochta inmheánacha an Ghrúpa, an fheidhm iniúchta inmheánaigh, rogha na mbeartas cuntasaíochta agus na dteicnící meastacháin, an plean iniúchta sheachtach, an tuarascáil iniúchta reachtúil, tuairiscíú airgeadais, próiseas riosca an Ghrúpa, comhlíonadh soláthair, nochtadh cosanta agus nithe gaolmhara eile a phlé. Tá fáil gan teorainn ag an iniúchóir inmheánach agus an iniúchóir seachtach ar an gCoiste Riosca agus Iníúcháireachta. Tuairiscíonn Cathaoirleach an Choiste don Bhord maidir le gach ceist shuntasach a bhí faoi chaibidil ag an gCoiste, agus seoltar tuairiscí a chruinnithe chuig gach Stiúrthóir.

2. An Coiste Daoine agus Cultúir

Déileáil an Coiste Daoine agus Cultúir le Pleanáil Caipitil Dhaonna, Tallann agus Bainistíocht Comharbais, Rannpháirtíocht, Pinsin agus nithe AD eile. Tháinig an Coiste le chéile dhá uair le linn na bliana airgeadais. Ba iad Margot Slattery (Cathaoirleach), Paddy Rowland, Lorna Conn agus Sinead Culleton Lowry na baill ar an 29 Márta 2023. Freastalaíonn Ceann AD ar an gCoiste.

3. An Coiste Airgeadais

Déanann an Coiste Airgeadais breithiúnas ar ghnéithe airgeadais na n-ábhar a chuirtear faoi bhráid an Bhoird, lena n-áirítear an Buiséad Bliantúil agus an plean gnó agus airgeadais rollach, éadálacha nó diúscairtí suntasacha sócmhainní nó maoine agus téarmaí na mórchonarthaí. Ba iad Geoffrey Meagher (Cathaoirleach), Tom Donnellan, Brendan Byrne agus Anne Cusack baill ag an 29 Márta 2023. Tháinig an Coiste le chéile seacht n-uaire le linn na bliana airgeadais.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

4. An Coiste Sláinte agus Sábháilteachta

Déanann an Coiste Sláinte agus Sábháilteachta athbhreithniú ar phleananna agus ar bheartas maidir le Sláinte agus Sábháilteacht agus tuairiscíonn sé don Bhord agus cuireann sé comhairle air maidir le cúrsaí Sláinte agus Sábháilteachta laistigh de Ghrúpa Bhord na Móna. Ba iad na baill ar an 29 Márta 2023 Mary Rose Burke (Cathaoirleach), Tom Donnellan, Paddy Rigney, Stephen Markham. Tháinig an Coiste le chéile ceithre huair le linn na bliana airgeadais.

5. Ainmiúcháin agus An Coiste Rialachais

Déileáil an Coiste Ainmiúcháin agus Rialachais le luach saothair agus comharbas an Phríomhfheidhmeannaigh agus na bainistíochta sinsearaí laistigh de threoirleáil an Rialtais, éascaítear próiseas meastóireachta feidhmíochta an Bhoird gach bliain, lena n-áirítear próiseas neamhspleách tríú páirtí gach trí bliana agus cuireann sé comhairle ar an mBord maidir le toradh an phróisis mheastóireachta agus aon ghníomhartha ceartaitheacha a theastaíonn, déanann sé athbhreithniú ar scileanna agus ar chomhdhéanamh an Bhoird agus soláthraíonn sé treoir maidir le straitéis ESG & Inbhuanaitheachta an Ghrúpa. Ba iad Geoff Meagher (Cathaoirleach), Tom Donnellan agus Mary Rose Burke na baill ar an 29 Márta 2023. Tháinig an Coiste le chéile cúig huair le linn na bliana airgeadais

G. Freastal ar Chruinnithe Boird agus Coiste

Tugtar achoimre sa tábla anseo thíos ar fhreastal na Stiúrthóirí ar na cruinnithe Boird agus Coiste a raibh siad incháilithe le freastal orthu i rith na bliana airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023.

	Cruinnithe Boird: i láthair/ incháilithe	Cruinnithe Coiste: i láthair/ incháilithe
G Meagher (An Cathaoirleach)	10/10	12/12
T Donnellan (An Príomhfheidhmeannach)	10/10	16/16
G O'Donoghue (a fhad le Deireadh Fómhair 2022)	5/5	3/3
E Treacy (a fhad le Iúil 2022)	1/2	3/3
P Rowland	10/10	7/7
B Walsh (a fhad le Deireadh Fómhair 2022)	5/5	7/7
B Byrne	7/10	5/6
MR Burke	9/10	11/12
M Slattery	8/10	7/7
E Tynan (a fhad le Nollaig 2022)	6/7	3/3
S Culleton Lowry	10/10	2/2
L Conn (ó Eanáir 2023)	4/4	1/1
E Cahalin (ó Eanáir 2023)	4/4	1/1
A Cusack (ó Eanáir 2023)	4/4	1/1
P Rigney (ó Eanáir 2023)	3/3	1/1
S Markham (ó Eanáir 2023)	3/3	1/1

H. Táillí an Bhoird/Luach Saothair na Stiúrthóirí

Is é an Rialtas a chinneann táillí do Stiúrthóirí agus leagann an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide amach iad i scríbhinn. Tugtar breac-chuntas ar luach saothair na Stiúrthóirí i nóta 5 de na ráitis airgeadais ar leathanach 44.

B'ionann iomlán na gcostas a íocadh leis na Stiúrthóirí sa bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023 agus €6,321 (BA22: €841).

I. Taifid Chuntasaíochta

Creideann an Stiúrthóirí gur chomhlíon siad ceanglais ailt 281 go 285 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, maidir leis an oibleagáid taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choinneáil, trí fhoireann le saineolas cuí a fhostú agus acmhainní dóthanacha a sholáthar don fheidhm airgeadais. Coinnítear na taifid cuntasaíochta ag oifig chláráithe an Ghrúpa: An Phríomhshráid, Droichead Nua, Co. Chill Dara, W12 XR59.

V. Achtanna na gCuideachtaí 2014

Ráiteas Comhlíontachta an Stiúrthóra

Tá sé mar pholasáí ag Bord na Móna cpt oibleagáidí ábhartha na Cuideachta a chomhlíonadh, mar a shainmhínítear in alt 225 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Aithníonn gach aon Stiúrthóir go bhfuil siad freagrach as comhlíonadh "oibleagáidí ábhartha" na Cuideachta agus deimhníonn siad mar a leanas:

- > Cuireadh ráiteas beartais comhlíonta i dtoll a chéile ina leagtar amach beartais na Cuideachta maidir le comhlíonadh "oibleagáidí ábhartha" na Cuideachta;
- > Dearadh socrúithe agus struchtúir chuí chun comhlíonadh "oibleagáidí ábhartha" na Cuideachta a chinntiú agus cuireadh i bhfeidhm iad; agus
- > Rinneadh athbhreithniú ar na socrúithe agus struchtúir thuasluaite i rith na bliana airgeadais.

Faisnéis Ábhartha faoin Iníúchadh

De réir fhorálacha alt 330 den Acht, deimhníonn gach aon Stiúrthóir an méid seo a leanas:

- > go bhfios do na Stiúrthóirí, níl aon fhaisnéis ábhartha iniúchta ann nach bhfuil ar eolas ag na hiniúcháirí reachtúla; agus
- > ghlac na Stiúrthóirí gach céim ar cheart dóibh a ghlacadh chun iad féin a chur ar an eolas faoi aon fhaisnéis ábhartha iniúchta a aimsiú agus tá sé deimhnithe acu go bhfuil na hiniúcháirí reachtúla ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

VI. Rialú Inmheánach

Thar ceann na Cuideachta, aithníonn na Stiúrthóirí freagracht an Bhoird as a chinntiú go gcoinnítear agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach rialuithe inmheánacha. Cuirtear san áireamh sa fhreagracht seo riachtanais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas deireadh a chur leis. Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta ach ní deimhniú iomlán a sholáthar go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraitear agus go ndéantar taifeadadh ceart ar idirbhearta, agus go seachnaítear earráidí ábhartha nó neamhrialtachtaí nó go n-aimseofaí iad laistigh de thréimhse thráthúil. Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, a thagann leis an treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm i mBord na Móna don tréimhse dar chríoch an 29 Márta 2023 agus suas go dtí dáta faoia na ráiteas airgeadais.

Áirítear leis na príomhnósanna imeachta a chuir an Bord i bhfeidhm:

- > struchtúr eagraíochta ina bhfuil nósanna imeachta soiléire oibríochta agus tuairiscithe, teorainneacha údaraithe, roinnt dualgais agus údarais tarmilgthe;
- > cód iompair a éilíonn go gcloíodh na Stiúrthóirí agus fostaithe ar fad leis na caighdeáin eiteiciúla is airde agus iad i mbun gnó;
- > freagrachtaí bainistíochta sonraithe go soiléir ar fud an Ghrúpa agus seirbhísí pearsanra cáilithe cinntithe agus dualgais leithroinnte mar is cuí ina measc;
- > ráiteas cinntí curtha ar leataobh don Bhord;
- > próiseas bainistíochta riosca trínar féidir rioscaí a shainaitheint agus a mheasúnú, rioscaí a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar fheidhmíocht agus cuspóirí gnó agus trína gcinntítear go bhfuil pleananna maolaithe cuí á gceapadh chun an riosca iarmharach a laghdú a oiread agus is féidir;
- > próiseas buiséadaithe cuimsitheach do gach gnó, Lean Centre agus seirbhísí gnó as a n-eascaíonn buiséad bliantúil an Ghrúpa a fhaomhann an Bord;
- > próiseas pleanála cuimsitheach do gach gnó, Lean Centre agus seirbhísí gnó as a n-eascaíonn plean fadtéarmach bliantúil an Ghrúpa a fhaomhann an Bord;
- > córas cuimsitheach tuairiscithe airgeadais le feidhmíocht iarbhir i gcomparáid leis an mbuiséad, an bhliain roimhe sin, réamhaisnéisí, táscairí feidhmíochta agus athraitheas suntasach a thuairiscítear go míosúil don fhoireann ardbhainistíochta agus don Bhord;
- > beartais agus nósanna imeachta a bhaineann le rialuithe oibríochta agus airgeadais lena n-áirítear caiteachas caipitil;

- > Beartas um Nochtadh Cosanta chun bealach rúnda a thabhairt d'fhostaithe agus daoine eile chun aon chalaos nó ábhar imní eiteiciúla a thuairisciú;
- > nósanna imeachta chun aghaidh a thabhairt ar ghnéithe airgeadais na mórrioscaí gnó, lena n-áirítear beartais agus nósanna imeachta airgeadais, cleachtais tarmilgin, agus leithscaradh dualgas agus tacaíonn maoirseacht iomchuí leo sin;
- > tá an bhainistíocht ag gach leibhéal freagrach as rialú inmheánach ar a bhfeidhmeanna gnó faoi seach agus soláthraíonn siad ráitis bhliantúla dearbhairthe bainistíochta agus ceistneoir féinmheasúnaithe; agus
- > i measc na nósanna imeachta chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na gcóras rialaithe inmheánaigh tá athbhreithnithe bainistíochta, úsáid comhairleoirí seachtracha, Iníúchadh Inmheánach agus obair an Choiste Riosca agus Iníúcháireachta.

Déanann an Iníúcháireacht Inmheánach measúnú ar chórais rialaithe an Ghrúpa trí scrúdú ar rialuithe a chuireann ar Breithníonn iniúchadh inmheánach i gcomhar le comhairleoirí seachtracha córais rialaithe an Ghrúpa trí phríomhrialuithe inmheánacha a scrúdú ar bhonn timthriallach, trí chruinneas na n-idirbheart a thástáil agus trí dhearbhu na bainistíochta a fháil ar shlí eile go bhfuil na córais rialaithe ag feidhmiú de réir bheartais agus riachtanais rialaithe an Ghrúpa.ár baile, tástáil ar chruinneas na n-idirbheart agus dearbhú bainistíochta a fháil ar bhealaí eile go bhfuil na córais rialaithe ag oibriú de réir bheartais agus cheanglais rialaithe an Ghrúpa. Tuairiscíonn an t-iníúchadh inmheánach go díreach don Choiste Riosca agus Iníúcháireachta ar an bplean iniúchta inmheánaigh rioscabhunaithe lena n-áirítear feidhmiú rialuithe inmheánacha agus moltaí a dhéanamh maidir le feabhsuithe ar an timpeallacht rialaithe más cuí. I gcás ina n-aithnítear laigí i gcórais rialaithe inmheánacha, cuirtear pleananna gníomhaíochta i bhfeidhm chun iad a neartú agus déantar faireachán rialta orthu go deireadh.

Tá creat i bhfeidhm ag an nGrúpa chun athbhreithniú a dhéanamh ar leordhóthanacht na bainistíochta riosca agus na rialuithe inmheánacha a chlúdaíonn rialuithe straitéiseacha, airgeadais, oibríochtúla agus comhlíonta. Tá an bhainistíocht freagrach as nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus ar easnaimh rialaithe. Ó dheireadh na bliana airgeadais, rinne comhairleoir neamhspleách scrúdú ar an gcóras rialaithe inmheánaigh agus rinne sé meastóireacht ar cibé ar oibrigh sé go héifeachtach le linn na tréimhse tuairiscithe. Áiríodh leis sin an córas tuairiscithe inmheánaigh a bhí i bhfeidhm agus measúnú a dhéanamh ar cibé ar thug sé luathrabhadh leordhóthanach ar theipeanna rialaithe agus ar rioscaí atá

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

ag teacht chun cinn. Cuireadh na torthaí in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don bhainistíocht agus don Bhord, nuair is cuí, go tráthúil.

Deimhníonn na Stiúrthóirí go bhfuil na córais leanúnacha mhonatóireachta seo a leanas i bhfeidhm:

- > sainaitníodh príomhrioscaí agus rialuithe lena mbaineann agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibríú na bpríomhrialuithe sin agus aon easnamh a shainaithnítear a thuairiscíú;
- > bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht as bainistiú airgeadais; agus
- > déanann lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht agus tuarascálacha airgeadais tréimhsíúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht i gcomparáid le buiséid/réamhaisnéisí.

Deimhníonn na Stiúrthóirí go bhfuil nósanna imeachta ag Bord na Móna chun monatóireacht a dhéanamh ar a nósanna imeachta um bainistíocht riosca agus rialú. Tá monatóireacht agus athbhreithniú Bhord na Móna ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, comhairleoirí seachtracha, an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus an fhoireann ardbhainistíochta laistigh de Bhord na Móna atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a chothabháil. Maidir le monatóireacht agus athbhreithniú Bhord na Móna ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh, tarraingíonn sé ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, ar obair an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta a dhéanann maoirseacht ar obair na n-iniúcháirí, agus an Fhoireann Ardcheannaireachta laistigh de Bhord na Móna atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a chothabháil.

Deimhníonn na Stiúrthóirí gur thug an Bord faoi athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha don tréimhse dar chríoch an 29 Márta 2023 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais. Áirítear leis an bpróiseas a úsáideadh chun éifeachtacht an chórais rialuithe inmheánacha a athbhreithniú:

- > athbhreithniú agus breithniú ar chlár oibre na hiniúcháireachta inmheánaí agus breithniú ar a tuarascálacha agus torthaí;
- > athbhreithniú ar an tuairiscíú rialta ón Iniúcháireacht Inmheánach ar stádas na timpeallachta rialaithe inmheánaigh agus stádas na moltaí a rinneadh roimhe sin óna tuarascálacha féin agus ó thuarascálacha ón iniúcháir seachtrach;
- > athbhreithniú ar thuarascálacha ón iniúcháir seachtrach ina bhfuil sonraí ar aon fhadhbanna ábhartha rialaithe

inmheánaigh a d'aithin siad ina gcuid oibre mar iniúcháirí;

- > feidhm ainmnithe Bainistíochta Riosca i mBord na Móna;
- > athbhreithniú ar na tuarascálacha faoi na cláir rioscaí, na frithbhearta atá i bhfeidhm chun an riosca a mhaolú, an riosca iarmhartach atá ann fós agus na gníomhartha a theastaíonn nó atá ar bun chun na rioscaí a mhaolú tuilleadh;
- > athbhreithniú ar an nuashonrú ar chomhlíonadh soláthair a cuireadh ar fáil don Choiste Riosca agus Iniúcháireachta;
- > athbhreithniú ar Shláinte agus Sábháilteacht an Ghrúpa mar a chuirtear faoi bhráid an Choiste Sláinte agus Sábháilteachta agus an Bhoird gach ráithe é;
- > athbhreithniú ar chomhlíonadh oibleagáidí na Cuideachta faoi Achtanna na gCuideachtaí mar a chuirtear faoi bhráid an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta é; agus
- > athbhreithniú Airgeadais agus Oibríúcháin a dhéantar go míosúil leis an mbainistíocht shinsearach, go ráithiúil leis an gCoiste Airgeadais agus leis an mBord ag gach cruinniú Boird.

Níor sainaitníodh aon laigí ábhartha i rialú inmheánach sa tréimhse tuairiscithe a d'éileodh nochtadh sna ráitis airgeadais.

VII. Gnóthas Leantach

I ndiaidh fiosrúcháin a dhéanamh, creideann na Stiúrthóirí go bhfuil dóthain acmhainní ag an nGrúpa chun leanúint i mbun oibríochta go ceann i bhfad agus gur cuí leanúint ag glacadh le bonn an ghnóthais leantach agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu.

Nithe is gá a nochtadh faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chomhlíon Bord na Móna ceanglais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”), arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016 agus aon leasuithe. Is gá na nithe seo a leanas a nochtadh de réir an Chóid:

Taisteal agus Cothú

Ba iad na costais iomlána a tabhaíodh maidir le taisteal agus cothabháil i nGrúpa Bhord na Móna sa bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023 ná €1,302,149 (BA22: €1,067,037).

Fáilteachas

Seo a leanas an caiteachas iomlán comhiomlán a tabhaíodh i nGrúpa Bhord na Móna maidir le fáilteachas (lena n-áirítear caiteachas ar fholláine foirne, ranníocaíocht le clubanna spóirt agus sóisialta, cóisirí Nollag, dearbháin One4all etc.) sa bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023:

Tuarascáil na Stiúrthóirí ar lean

> Fáilteachas foirne: €1,052,810 (BA22: €461,505).

> Fáilteachas cliant: €nialas (BF22: €nialas)

Costais Chomhairleachta

B'ionann an caiteachas ar tháillí comhairleoirí seachtracha lena n-áirítear costas na comhairle seachtraí don bhainistíocht agus gan gnó seachfhoinisithe a áireamh mar is gnách i nGrúpa Bhord na Móna sa bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023 agus €2,283,619 (BA22: €2,485,731).

VIII. Rioscaí agus Neamhchinnteachtaí

Is ar an mBord atá an fhreagracht fhoriomlán as bainistíocht riosca, lena n-áirítear cineál agus méid na rioscaí suntasacha a bhfuil sé sásta glacadh leo chun a chuspóirí straitéiseacha agus oibríochta a bhaint amach a chinneadh. Chuige sin, bhunaigh an Bord Córas Bainistíochta Rioscaí a fhorálann do shainaithint, measúnú agus cur i bhfeidhm gníomhartha agus rialuithe maolaithe go leanúnach, agus do mhonatóireacht agus tuairiscíú ar na rioscaí suntasacha i mBord na Móna. Tugtar sonraí na bpríomhrioscaí atá os comhair an Ghrúpa agus oibríocht Chóras Bainistíochta Riosca Bhord na Móna cpt don bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lgh 9 - 13.

IX. Scairsealbha na Stiúrthóirí agus an Rúnaí

Tá 5% de na gnáthscaireanna iomlána i mBord na Móna cpt fós ag Iontaobhaí Phlean um Úinéireacht Scaireanna ag Fostaithe Bhord na Móna thar ceann 1,913 rannpháirtí incháilithe (fostaithe ar seirbhís agus fostaithe ar scor) in Iontaobhas Scairúinéireachta Fostaithe Bhord na Móna nó i Scéim Cheadaithe Roinnte Brabúis (APSS) Bhord na Móna.

Tá Paddy Rídney, Stephen Markham, Sinead Culleton Lowry agus Paddy Rowland ina rannpháirtithe i bPlean Scairúinéireachta Fostaithe Bhord na Móna. Ag tús agus ag deireadh na bliana airgeadais bhí leithdháileadh barúlach de 759 gnáthscair ag Stephen Markham i mBord na Móna cpt agus bhí leithdháileadh barúlach de 1,771 gnáthscair ag an triúr Stiúrthóirí eile a leagtar amach thuas i mBord na Móna cpt. Coinnítear na scaireanna seo i Scéim Roinnte Brabúis Cheadaithe Bhord na Móna. Ní raibh aon leas ag na Stiúrthóirí eile ná ag a muintir i scaireanna Bhord na Móna cpt nó aon Chuideachta eile de chuid an Ghrúpa i rith na bliana dar chríoch an 29 Márta 2023 nó sa bhliain roimhe sin.

X. Iar-theagmhais

Níor tharla teagmhais eile a chaithfear a nochtadh idir dáta an chláir comhardaithe agus an dáta ar faomhadh na ráitis airgeadais.

XI. Príomh-Fhochuideachtaí agus Comhpháirtíochtaí

Aithníonn na Stiúrthóirí go bhfuil siad freagrach as comhlíonadh, i ngach cás ábhartha, fhorálacha an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002 agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála) 2012–2016 (na “Rialacháin”). Cuireadh nósanna imeachta i bhfeidhm chun na dátaí a mbíonn sonraisc dlíthe a aithint agus chun a chinntiú go ndéantar na híocaíochtaí faoi na dátaí sin. Tugann na nósanna imeachta sin dearbhú réasúnta cé nach bhfuil sé absalóideach in aghaidh neamh-chomhlíonadh ábhartha na Rialachán. Tá na Stiúrthóirí sásta gur chomhlíon Bord na Móna cpt i ngach cás ábhartha ceanglais ábhartha na Rialachán maidir le híocaíochtaí le soláthraithe seachtracha laistigh den Aontas Eorpach. In 2015, sheol an Rialtas an Cód Iompair um Íoc Pras; shínigh Bord na Móna an cód sin agus geallann sé na soláthraithe a íoc laistigh de théarmaí comhaontaithe.

XII. Príomh-Fhochuideachtaí agus Comhpháirtíochtaí

Tugtar sonraí faoi phríomh-fhochuideachtaí oibríochta (brainsí thar lear ina measc) agus príomh-chomhpháirtíochtaí an Ghrúpa i nóta 24 de na ráitis airgeadais.

XIII. Taighde agus Forbairt

Ba iad na costais taighde agus forbartha a thabhaigh an Grúpa i rith na bliana ná €18.6 milliún (BA22: €10.7 milliún).

XIV. Deonacháin Pholaitiúla

Ní dhearna an Bord aon síntiúis pholaitiúla i rith na bliana (BA22: €nialas).

XV. Iniúcháirí

De réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí 2014, leanfaidh an t-iniúcháir KPMG, Cuntasóirí Cairte, a athcheapadh, in oifig.

Thar ceann an Bhoird:

Geoffrey Meagher

An Cathaoirleach agus Stiúrthóir

Tom Donnellan

An Príomhfheidhmeannach

21 Meitheamh 2023

Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

maidir leis an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráitis Airgeadais

Tá na stiúrthóirí freagrach as an tuarascáil bhliantúil agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an dlí na rialachán infheidhmithe.

Ceanglaíonn dlí na gcuideachtaí ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú do gach bliain airgeadais. Faoin dlí sin, chinn siad ar ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta a ullmhú de réir Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach agus ag an dlí infheidhme.

Ceanglaíonn dlí na gcuideachtaí nach bhfaomhfaidh na stiúrthóirí ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta seachas má tá siad sásta go dtugtar léargas fírinneach cóir iontu ar shócmhainní, ar dhlíteanais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta agus ar bhrabús nó ar chaillteanas an Ghrúpa don bhliain sin.

Agus ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta á n-ullmhú acu, ní mór do na stiúrthóirí:

- > beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- > breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus ciallmhar;
- > a chur in iúl ar leanadh Caighdeán Chuntasaíochta is infheidhme, faoi réir ag aon athruithe ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;
- > measúnú a dhéanamh ar chumas an Ghrúpa agus na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, ag nochtadh, de réir mar is cuí, nithe a bhaineann le gnóthas leantach; agus
- > úsáid a bhaint as bonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé ar intinn acu an Grúpa nó an Chuideachta a leachtú nó scor d'oiriúcháin, nó mura bhfuil aon rogha réadúil acu ach é sin a dhéanamh.

Tá na stiúrthóirí freagrach as taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choinneáil ina dtugtar go réasúnta cruinn tráth ar bith sócmhainní, dlíteanais, staid airgeadais agus brabús nó cailteanas na Cuideachta agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go n-ullmhaítear ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta de réir IFRS infheidhme, arna nglacadh ag an AE, agus go gcomhlíonann siad forálacha Acht na gCuideachtaí, 2014. Tá freagracht ghinearálta orthu as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun sócmhainní an Ghrúpa a chosaint agus calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath. Tá na stiúrthóirí freagrach freisin as tuarascáil na stiúrthóirí a ullmhú a

chomhlíonann ceanglais Acht na gCuideachtaí, 2014.

Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise airgeadais agus corparáidí atá ar shuíomh gréasáin na Cuideachta <https://www.bordnamona.ie/who-we-are/publications-reports/>. D'fhéadfadh go bhfuil reachtaíocht i bPoblacht na hÉireann a rialaíonn ullmhú agus scaipeadh ráiteas airgeadais éagsúil le reachtaíocht i ndlínsí eile.

Thar ceann an Bhoird

Geoffrey Meagher
Stiúrthóir

Tom Donnellan
Príomhfheidhmeannach

21 Meitheamh 2023

Tuarascáil an Iniúcháirí Neamhspleách chuig Comhaltaí Bhord na Móna Cpt

don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

Tuarascáil ar an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Tuairim

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais Bhord na Móna cpt ('an Chuideachta') agus ar a ghnóthais chomhdhlúite ('an Grúpa') don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 atá leagtha amach ar leathanaigh 26 go 86, a chuimsíonn na Cláir Chomhardaithe Chomhdhlúite agus Chuideachta, an Ráiteas Comhdhlúite Ioncaim, an Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach lomlán, an Ráiteas Comhdhlúite ar Shreabhadh Airgid, Ráitis Chomhdhlúite agus Ráitis na Cuideachta ar Athruithe ar Chothromas, agus nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta atá leagtha amach i nóta 2.

Is é an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm agus iad á n-ullmhú ná Dlí na hÉireann agus Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (CITA) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach agus, maidir le ráitis airgeadais na Máthairchuideachta, Dlí na hÉireann agus Creat Nochta Laghdaithe FRS 101.

Is é ár dtuairim:

- > tugann na ráitis airgeadais léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, ar dhlíteanais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta amhail an 29 Márta 2023 agus ar bhrabús an Ghrúpa don bhliain dar chríoch an tráth sin;
- > gur ullmhaíodh ráitis airgeadais an Ghrúpa mar is cuí de réir IFRS arna gcomhaontú ag an Aontas Eorpach;
- > gur ullmhaíodh ráitis airgeadais na Cuideachta mar is cuí de réir Chreat Nochta Laghdaithe FRS 101; agus
- > gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais mar is cuí de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014.

Bunús na tuairime

Rinneamar an t-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (Éire) agus de réir dlí infheidhme. Déantar cur síos breise ar na freagrachtaí atá orainn faoi na caighdeáin sin sa chuid "Freagrachtaí an Iniúcháirí as an iniúchadh ar na ráitis airgeadais" den tuarascáil. Táimid neamhspleách ar an nGrúpa de réir riachtanais eiticíúla a bhaineann lenár n-iniúchadh ar ráitis airgeadais in Éirinn, an Caighdeán Eiticíúil a d'eisigh Údarás Maoirseachta Iniúcháireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann san áireamh, agus chomhlíonamar na freagrachtaí eiticíúla eile atá orainn de réir na riachtanas seo.

Creidimid gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúcháireachta a fuairamar chun bonn a chur faoinár dtuairim.

Tátail a bhaineann le gnóthas leantach

Agus muid ag iniúchadh na ráiteas airgeadais, tá sé bainte de thátail againn gur cuí an úsáid a bhain na stiúrthóirí as bunús cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh agus iad ag ullmhú na ráiteas airgeadais.

Bunaithe ar an obair atá déanta againn, níor aithníomar aon éiginnteachtaí ábhartha a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh, ina n-aonar nó i dteannta a chéile, amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Ghrúpa nó na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta a údaraítear na ráitis airgeadais lena n-eisiúint.

Tá cur síos ar ár bhfreagrachtaí agus ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí maidir le gnóthas leantach le fáil in ailt chuí na tuarascála seo.

Eolas Eile

Tá na stiúrthóirí freagrach as an bhfaisnéis eile a chuirtear i láthair sa Tuarascáil Bhliantúil, mar aon leis na ráitis airgeadais, a ullmhú. Cuimsíonn an fhaisnéis eile an fhaisnéis atá san áireamh i dtuarascáil na stiúrthóirí agus an ráiteas neamhairgeadais atá ar shuíomh gréasáin na cuideachta ag <https://www.bordnamona.ie/legal-requirements/> agus an fhaisnéis atá san áireamh sa ráiteas ón gcathaoirleach agus an ráiteas ón bpríomhfheidhmeannach, an tuarascáil bainistíochta riosca agus tuarascáil na stiúrthóirí.

Ní cuid den fhaisnéis eile iad na ráitis airgeadais agus tuarascáil ár n-iniúcháirí orthu. Ní chlédaíonn ár dtuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, dá réir sin, ní chuirimid tuairim iniúcháireachta in iúl ná, ach amháin sa chás go luaitear a mhalairt go follasach thíos, ní thugaimid aon dearbhú ina leith sin.

Is é an fhreagracht atá orainn ná an fhaisnéis eile a léamh. Agus muid á dhéanamh sin, ní mór dúinn a mheas, bunaithe ar an obair a rinneamar agus muid ag iniúchadh na ráiteas airgeadais, cé acu atá nó nach bhfuil an fhaisnéis sin míshonraithe go hábhartha nó ar neamhréir leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas atá againn ón iniúchadh. Bunaithe ar an obair sin agus uirthi sin amháin, níor shainithníomar míshonruithe ábhartha san fhaisnéis eile.

Bunaithe go hiomlán ar ár gcuid oibre ar an bhfaisnéis eile a rinneadh le linn an iniúchta tuairiscímid:

- > níor shainithníomar míshonruithe ábhartha i dtuarascáil na stiúrthóirí;
- > is é ár dtuairim go bhfuil an fhaisnéis a thugtar i dtuarascáil na stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais; agus
- > is é ár dtuairim gur ullmhaíodh tuarascáil na stiúrthóirí de réir Acht na gCuideachtaí, 2014.

Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách chuig Comhaltaí Bhord na Móna Cpt don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

Tá ár dtuairim ar ábhair eile a fhorordaítear le hAcht na gCuideachtaí 2014 gan athrú

Fuaireamar an fhaisnéis ar fad agus gach míniú a mheasaimid a bheith riachtanach chun críocha an iniúchta.

Is é ár dtuairim go raibh taifid chuntasaíochta na Cuideachta leordhóthanach chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart agus go dtagann na ráitis airgeadais leis na taifid chuntasaíochta.

Ábhair a gceanglaítear orainn tuairisciú orthu ar bhonn eisceachtúil

Ceanglaíonn Acht na gCuideachtaí, 2014 orainn a thuairisciú daoibh mura ndéantar, inár dtuairim féin, luach saothair agus idirbhearta stiúrthóirí a nochtadh de réir mar a éilíonn ailt 305 go dtí 312 den Acht. Níl aon rud againn le tuairisciú ina leith sin.

Faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”) ceanglaítear orainn tuairisciú duit mura léiríonn an ráiteas maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a cheanglaítear faoin gCód mar atá san áireamh i dTuarascáil na Stiúrthóirí ar leathanaigh 14 go 21 gur chomhlíon an Grúpa alt 1.9 (iv) den Chód nó mura bhfuil sé ag teacht leis an bhfaisnéis atá ar eolas againn ónár n-iniúchadh obair ar na ráitis airgeadais agus tuairiscimíd mura ndéanann.

Ceanglaíonn Acht na gCuideachtaí 2014 orainn tuairisc a thabhairt duit más rud é, inár dtuairim:

- > Ina theannta sin, éilíonn Acht na gCuideachtaí, 2014 orm a thuairisciú mura ndéantar, i mo dtuairim féin, luach saothair agus idirbhearta stiúrthóirí a nochtadh de réir mar a éilíonn Ailt 305 go dtí 312 den Acht.

Níl aon rud le tuairisciú againn ina thaobh seo.

Freagrachtaí faoi seach agus srianta ar úsáid

Freagrachtaí na stiúrthóirí as na ráitis airgeadais

Mar a mhínítear níos mó sa ráiteas ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí atá leagtha amach ar leathanach 22, tá na stiúrthóirí freagrach as: na ráitis airgeadais a ullmhú, lena n-áirítear a bheith sásta go dtugann siad léargas fírinneach cóir; rialú inmheánach de réir mar a chinneann siad a bheith riachtanach chun ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh sin de bharr calaoise nó earráide; cumas an Ghrúpa agus na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach a mheas agus iad ag nochtadh, mar is infheidhme, ábhair a bhaineann le gnóthas leantach; agus úsáid a bhaint as bonn cuntasáíochta an ghnóthas leantaigh ach amháin má tá sé i gceist acu an Grúpa

nó an Chuideachta a leachtú nó oibríochtaí a scor, nó mura bhfuil aon rogha réalaíoch eile acu ach é sin a dhéanamh.

Freagrachtaí an iniúcháir as na ráitis airgeadais a iniúchadh

Is iad na cuspóirí atá againn ná dearbhú réasúnta a fháil go bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh sin de bharr calaoise nó earráide, agus tuarascáil iniúcháir a eisiúint a bhfuil ár dtuairim san áireamh inti. Is ardleibhéal dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní ráthaíocht é go braithfidh iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (Éire) míshonrú ábhartha i gcónaí nuair is ann dó. Féadfaidh míráitis eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha dá bhféadfaidís go réasúnta, astu féin nó le chéile, tionchar a imirt ar chinntí geilleagracha úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais sin.

Tá cur síos níos iomláine ar ár bhfreagrachtaí ar shuíomh gréasáin Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann ag www.iaasa.ie/publications/description-of-the-auditors-responsibilities-for-the-audit-of-the-financial-statements/.

Cuspóir ár gcuid oibre iniúchóireachta agus cé dóibh a bhfuilimid freagrach

Is do chomhaltaí na Cuideachta, mar chomhlacht, agus dóibh sin amháin a ullmhaítear ár dtuarascáil de réir Alt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Tugadh faoinár gcuid oibre iniúchta ionas go bhféadfaimis na nithe ar gá dúinn a lua do chomhaltaí na Cuideachta i dtuarascáil iniúchóirí a lua agus ní chun críche ar bith eile. Chomh fada agus atá ceadaithe le dlí, ní ghlacaimid le freagracht ná ní ghabhaimid freagracht orainn féin maidir le haon duine seachas an Chuideachta agus comhaltaí na Cuideachta, mar chomhlacht, as ár gcuid oibre ar an iniúchadh, as an tuarascáil seo, ná as na tuairimí ar thángthamar orthu.

Eamon Dillon
le haghaidh agus thar ceann
KPMG

Cuntasóirí Cairte, Gnólacht Iniúchóireachta Reachtúla
1 Plás an Stócaigh
Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2

22 Meitheamh 2023

Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite

Ábhar

Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite	26
Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Iomlán	27
Clár Comhardaithe Comhdhlúite	28
Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas	29
Ráiteas Comhdhlúite maidir le Sreafaí Airgid	30
Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite	31

Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

	Nóta	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Oibríochtaí leantacha			
Ioncam	3	395,087	378,175
Costas díolachán		(233,671)	(231,404)
Oibhbrabús		161,416	146,771
Ioncam eile	7	10,213	10,153
Speansais dáileacháin		(15,643)	(22,285)
Speansais riaracháin	6	(60,739)	(51,764)
Lagú ar mhaoin, gléasra agus trealamh	10	(13)	(3,442)
Lagú ar shócmhainní doláimhsithe	11	-	(570)
Brabús oibríocháin		95,234	78,863
Ioncam airgeadais	8	4,977	613
Costais airgeadais	8	(2,033)	(2,954)
Glanchostais airgeadais		2,944	(2,341)
Sciar de bhrabús na n-infheisteoirí cuntas-cothromais	14	17,926	8,636
Brabús roimh cháin		116,104	85,158
Costas na cánach ioncaim	9	(15,244)	(9,031)
Brabús don bhliain		100,860	76,127
Brabús inchurtha i leith:			
Úinéirí na Cuideachta		100,289	75,845
Leasanna neamh-rialaithe		571	282
		100,860	76,127

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Thar ceann an Bhoird

Geoffrey Meagher **Tom Donnellan**
Cathaoirleach Príomhfheidhmeannach

21 Meitheamh 2023

Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Iomlán don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

	Nóta	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Brabús don bhliain		100,860	76,127
Míreanna nach ndéanfar iad a athaicmiú choíche mar bhrabús ná mar chailteanas			
Atomhais ar dhliteanas pinsin le sochar sainithe	25	12,004	8,582
Cáin a bhaineann le hatomhais ar dhliteanas pinsin le sochar sainithe	9	(1,439)	(1,458)
		10,565	7,124
Míreanna a ndéantar iad a athaicmiú, nó a bhféadfaí iad a athaicmiú, mar bhrabús nó mar chailteanas			
Oibríochtaí eachtracha - aistriú airgeadra eachtraigh		(365)	268
Fálú ar an sreabhadh airgid - na hathruithe ar an luach cóir		22,370	-
Cáin a bhaineann ar na hathruithe ar an luach cóir		(2,796)	-
Sciar de ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	14	11,079	9,945
		30,288	10,213
Ioncam cuimsitheach eile glan ar cháin		40,853	17,337
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain		141,713	93,464
Ioncam cuimsitheach iomlán atá inchurtha i leith:			
Úinéirí na Cuideachta		141,142	93,182
Leasanna neamhrialaithe		571	282
		141,713	93,464

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Clár Comhardaithe Comhdhlúite amhail ar an 29 Márta 2023

	Nóta	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreacha			
Maoin, gléasra agus trealamh	10	296,965	243,267
Sócmhainní ceart úsáide	12	9,977	11,492
Cáilmheas agus sócmhainní doláimhsithe	11	18,450	19,491
Institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	14	74,926	55,156
Sócmhainn sochair scoir	25	41,675	26,842
Iomlán na sócmhainní neamhreacha		441,993	356,248
Sócmhainní reatha			
Fardail	13	13,131	27,260
Infháiltais trádála agus eile	15	98,607	78,453
Ionstraimí airgeadais díorthacha	27	22,370	-
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	22	169,918	127,660
Iomlán na sócmhainní reatha		304,026	233,373
Iomlán na sócmhainní		746,019	589,621
Cothromas			
Cothromas atá inchurtha i leith úinéirí na cuideachta			
Scairchaipiteal	20	82,804	82,804
Scairphréimh	20	1,959	1,959
Cúlchiste fáilaithe sreabhadh airgid		19,574	-
Cúlchistí eile		14,235	3,156
Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh		(511)	(146)
Tuilleamh coimeáda		255,649	167,633
Cothromas atá inchurtha i leith úinéirí na cuideachta		373,710	255,406
Leasanna neamhrialaithe		1,284	713
Cothromas iomlán		374,994	256,119
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreacha			
Oibleagáid maidir le sochar scoir	25	2,371	3,014
lasachtaí	19	92,595	51,896
Dlíteanais léasa	12	7,236	8,274
Deontas caipitil	17	-	142
Forálacha	18	76,834	97,075
Dlíteanais chánach iarchurtha	9	14,411	8,341
Iomlán na ndlíteanais neamhreacha		193,447	168,742
Dlíteanais reathas			
lasachtaí	19	-	270
Rótharraingt bhainc	19	-	16,425
Dlíteanais léasa	12	2,893	3,106
Forálacha	18	32,237	18,022
Suímeanna iníoctha trádála agus eile	16	142,448	126,937
Iomlán na ndlíteanais reatha		177,578	164,760
Iomlán na ndlíteanais		371,025	333,502
Iomlán an chothromais agus na ndlíteanais		746,019	589,621

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Thar ceann an Bhoird

Geoffrey Meagher **Tom Donnellan**
Cathaoirleach Príomhfheidhmeannach

21 Meitheamh 2023

Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

	Scair- chaipiteal €'000	Scair- phréimh €'000	Cúlchistí eile €'000	Cúlchiste fáilaithe sreabhadh airgid €'000	Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh €'000	Tuilleamh coimeáda €'000	Iomlán €'000	Leasanna neamhri- alaithe €'000	Iomlán €'000
Amhail ar an 31 Márta 2021	82,804	1,959	(6,789)	-	(414)	91,399	168,959	431	169,390
Ioncam cuimsitheach iomlán									
Brabús don bhliain	-	-	-	-	-	75,845	75,845	282	76,127
Ioncam cuimsitheach eile									
Atomhais ar dhliteanas le sochar sainithe	-	-	-	-	-	7,124	7,124	-	7,124
Oibríochtaí eachtracha - dífríocht san aistriú airgeadra eachtraigh	-	-	-	-	268	-	268	-	268
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	-	-	9,945	-	-	-	9,945	-	9,945
Idirbhearta le húinéirí na cuideachta									
Díbhinní	-	-	-	-	-	(6,735)	(6,735)	-	(6,735)
Amhail ar an 30 Márta 2022	82,804	1,959	3,156	-	(146)	167,633	255,406	713	256,119
Ioncam cuimsitheach iomlán									
Brabús don bhliain	-	-	-	-	-	100,289	100,289	571	100,860
Ioncam cuimsitheach eile									
Atomhais ar dhliteanas le sochar sainithe	-	-	-	-	-	10,565	10,565	-	10,565
Oibríochtaí eachtracha - dífríocht san aistriú airgeadra eachtraigh	-	-	-	-	(365)	-	(365)	-	(365)
Fálú ar an sreabhadh airgid - na hathruithe ar an luach cóir	-	-	-	19,574	-	-	19,574	-	19,574
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	-	-	11,079	-	-	-	11,079	-	11,079
Idirbhearta le húinéirí na cuideachta									
Díbhinní	-	-	-	-	-	(22,838)	(22,838)	-	(22,838)
Amhail ar an 29 Márta 2023	82,804	1,959	14,235	19,574	(511)	255,649	373,710	1,284	374,994

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Ráiteas Comhdhlúite maidir le Sreafaí Airgid don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

	Nóta	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Brabús don bhliain		100,860	76,127
Coigeartú maidir le:			
Dímheas maoinne, gléasra agus trealaimh	10	24,879	29,473
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe	11	2,154	1,510
Brabús ar dhíolachán maoinne, gléasra agus trealaimh	7	(4,449)	(6,934)
Amúchadh ar dheontais chaipitil	17	(1,341)	(1,751)
Lagú ar mhaoin, gléasra agus trealamh	10	(13)	3,442
Lagú ar shócmhainní doláimhsithe	11	-	570
Lamhátais astaíochta	11	7,709	6,182
Brabús d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	14	(17,926)	(8,636)
(Glanioncam)/glancostais airgeadais	8	(2,944)	2,341
Muirear cánach	9	15,244	9,031
Sreabhadh airgid oibriúcháin roimh athruithe ar chaipiteal oibre agus forálacha		124,173	111,355
Athruithe ar:			
Suímeanna iníochta trádála agus eile		16,255	23,310
Infháltais trádála agus eile		(19,885)	12,729
Fardail		14,129	(6,648)
Forálacha		896	255
Barrachas ranníocaíochtaí airgid thirim thar mhuirear pinsin	25	(2,872)	(7,505)
		8,523	22,141
Ús íochta		(133)	(795)
Cáin íochta		(15,565)	(3,633)
Airgead tirim a gineadh ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		116,998	129,068
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Fáltais ar dhiúscairt maoinne, gléasra agus trealaimh	10	9,788	7,095
Ceannach sócmhainne doláimhsithe	11	(8,822)	(7,970)
Ceannach maoinne, gléasra agus trealaimh	10	(84,768)	(60,343)
Airleacain iasachtaí d'infheisteoirí cuntas cothromais	14	(4,364)	(13,116)
Dáilí ó d'infheisteoirí cuntas cothromais	14	13,600	-
Ús faighte	8	1,970	461
Glanmhéid airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		(72,596)	(73,873)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Aisíoc nótaí iasachta neamhurráithe	19	(270)	(225)
Iasachtaí fadtéarmacha	19	40,699	51,896
Dlíteanais léasa a aisíoc	12	(3,310)	(3,455)
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí	26	(22,838)	(6,735)
Glanmhéid airgid ó gníomhaíochtaí maoinithe		14,281	41,481
Glanmhéadú in airgead tirim agus coibhéisí airgid		58,683	96,676
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag tús na bliana		111,235	14,559
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag deireadh na bliana	22	169,918	111,235

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

1. Eintiteas tuairiscithe

Cuideachta a bhfuil sainchónaí uirthi in Éirinn is ea Bord na Móna cpt (an "Chuideachta"). Cuimsítear leis na ráitis airgeadais amhail ar an 29 Márta 2023 agus don bhliain dar chríoch an dáta sin ráitis airgeadais na Cuideachta agus a fochuideachtaí (a dtugtar an "Grúpa" orthu le chéile, agus "eintitis an Ghrúpa" orthu ina n-aonar) agus leas an Ghrúpa in institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais. Tá oifig chláráithe na Cuideachta lonnaithe ag an bPríomhshráid, Droichead Nua, Co. Chill Dara, W12 XR59. Is é 297717 uimhir chláráithe na Cuideachta.

Tá gnáthscair amháin i seilbh an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide. Tá 5% de na gnáthscaireanna i seilbh fhostaithe an Ghrúpa trí Phlean um Scair-Úinéireacht d'Fhostaithe. Is i seilbh an Aire Airgeadais atá an chuid eile den scairchaipiteal eisithe (aistríodh scaireanna an Aire chuig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht Airí agus Rúnaithe, 2011).

2. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas)

Cuireadh na beartais atá leagtha amach thíos i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta go léir atá curtha i láthair sna ráitis airgeadais chomhdhlúite seo agus chuir eintitis go léir an Ghrúpa na beartais i bhfeidhm go comhsheasmhach.

Ráiteas ar chomhlíonadh

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais chomhdhlúite i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais ("IFRS") arna nglacadh ag an Aontas Eorpach.

Ullmhaíodh ráitis airgeadais aonair na Cuideachta i gcomhréir le FRS 101 Creat um Nochtadh Laghdaithe ("FRS 101"). Níl ráiteas ar leith ar ioncam na Cuideachta le fáil sna ráitis airgeadais seo mar tá leas á bhaint ag an gCuideachta as an díolúine dá ndéantar foráil in Alt 304 d'Acht na gCuideachtaí, 2014.

Bonn an tomhais

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais chomhdhlúite ar bhonn an chostais stairiúil ach amháin Ar – gcás na nithe ábhartha seo a leanas ar an gclár comhardaithe:

- > aithnítear dlíteanas an phlean sochair shainithe mar an glanluach de luach cóir shócmhainní an phlean agus de luach láithreach na hoibleagáide sochair shainithe; agus
- > déantar na díorthaigh a thomhas de réir luach cóir.

Airgeadra feidhmiúil

Is in Euro a chuirtear na ráitis airgeadais i láthair, agus is é sin airgeadra feidhmiúil an Ghrúpa. Slánaítear an fhaisnéis airgeadais go léir a chuirtear i láthair in Euro go dtí an míle is gaire, ach i gcás ina léirítear a mhalairt.

Úsáid meastachán agus breithiúnas

Ceanglaítear ar an mbainistíocht, agus ráitis airgeadais chomhdhlúite agus ráitis airgeadais na Cuideachta á n-ullmhú i gcomhréir le IFRS agus FRS 101 faoi seach, breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh a théann i gcion ar chur i bhfeidhm na mbeartas cuntasaíochta agus na suimeanna a thuairiscítear maidir le sócmhainní, dlíteanais, ioncam agus costais. D'fhéadfaí go mbeadh difríochtaí ann idir na meastacháin sin agus na torthaí iarbhrí.

Déantar athbhreithniú ar na meastacháin agus ar na boinn tuisceana bhunúsacha ar bhonn leanúnach. Aithnítear go hionchasach athbhreithnithe ar na meastacháin chuntasaíochta.

Is iad seo a leanas na breithiúnais maidir le beartais chuntasaíochta a chur i bhfeidhm ag a bhfuil an tionchar is suntasaí ar na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais chomhdhlúite agus i ráitis airgeadais na Cuideachta:

- > Mar thoradh ar chur i bhfeidhm na straitéise dícharbónaithe, lena n-áirítear athshlánú portaigh feabhsaithe agus aistriú chuig cumhacht bithmhaise amháin in Edenderry Power Limited tar éis 2023, déanfar gníomhaíochtaí gnó an Ghrúpa a dhícharbónú. Is é sin bunús na bhforálacha maidir le hathstruchtúrú, iomarcaíocht agus costais dhícharbónaithe eile a aithníodh sa bhliain dar chríoch an 25 Márta 2020.

Is iad seo a leanas na príomh-mheastacháin maidir le beartais chuntasaíochta a chur i bhfeidhm a bhfuil an éifeacht is suntasaí acu ar mhéideanna a aithnítear i ráitis airgeadais chomhdhlúite agus Chuideachta:

- > Ioncam ó shócmhainní a ghiniúint faoi scéim REFIT (Taraif um Fhotha Fuinnimh In-athnuaite) a thomhas. Féach nóta 3.
- > Saolréanna úsáideacha maoinne, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe. Féach nótaí 10 agus 11.
- > Forálacha a thomhas. Féach nóta 18
- > Sócmhainní agus dlíteanais na scéime pinsin a luacháil. Féach nóta 25

Tomhas luachanna córa

Ní mór luachanna córa a thomhas faoi líon áirithe de bheartais chuntasaíochta agus de nochtuithe an Ghrúpa. Baineann an Grúpa leas as sonraí atá inbhraite sna margaí a oiread agus is féidir agus luach cóir sócmhainne nó dlíteanais á thomhas. Déantar luachanna córa a aicmiú de réir leibhéil éagsúla ar ordlathas luachanna córa bunaithe ar na hionchuir a úsáidtear sna teicnící luachála mar seo a leanas:

Leibhéal 1: praghsanna luaite (neamhchoigeartaithe) i margaí gníomhacha ar shócmhainní nó ar dlíteanais chomhchosúla.

Leibhéal 2: ionchuir seachas praghsanna luaite atá ar áireamh faoi Leibhéal 1 atá inbhraite don tsócmhainn nó don dlíteanas, go díreach (i. mar phraghsanna) nó go hindíreach (i. díorthaithe ó phraghsanna).

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Tomhas luachanna córa ar lean

Leibhéal 3: ionchuir don tsócmhainn nó don dlíteanas nach bhfuil bunaithe ar shonraí margaidh inbhraite (ionchuir neamh-inbhraite).

Maidir leis na hionchuir a úsáidtear chun luach cóir sócmhainne nó dlíteanais a thomhas, más féidir iad a aicmiú ar leibhéal éagsúla an ordlathais luachanna córa, ansin aicmítear an tomhas luacha chóir ina iomláine ar an leibhéal céanna den ordlathas luachanna córa is atá an t-ionchur den leibhéal is ísle atá suntasach ó thaobh an tomhais go léir. Tá faisnéis bhreise maidir leis na toimhdí a dhéantar agus luachanna córa á dtomhas le fáil sa nóta ar Ionstraimí Airgeadais agus Bainistíocht Riosca (féach Nóta 27).

I gcás sócmhainní agus dlíteanais airgeadais nach dtomhaistear ag luach cóir, is garmheastachán réasúnta ar luach cóir í an tsuim ghlanluacha a chuirtear i láthair sna ráitis airgeadais seo.

Bliain chuntasáíochta

Is é an Chéadaoin deiridh i mí an Mhárta dáta deiridh na bliana airgeadais. Clúdaíonn na ráitis airgeadais seo an tréimhse 52 seachtain ón 31 Márta 2022 go dtí an 29 Márta 2023 (an bhliain roimhe sin: tréimhse 52 seachtaine ón 1 Aibreán 2021 go dtí an 30 Márta 2022).

Gnóthas leantach

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh.

Athruithe ar bheartais chuntasáíochta

Caighdeáin a bhí éifeachtach i rith na bliana

Chuir an Grúpa na caighdeáin agus leasuithe seo a leanas i bhfeidhm den chéad uair sa bhliain airgeadais dar thosach an 31 Márta 2022:

- > Leasú ar IFRS 16: *Lamháiltais Chíosa a Bhaineann le COVID-19 tar éis an 30 Meitheamh 2021*
- > Leasuithe ar IFRS 3: *Tagairt don Chreat Coincheapúil*
- > Feabhsuithe Bliantúla ar Chaighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairiscíú Airgeadais, 2018-2020

Ní raibh tionchar ábhartha ag na caighdeáin nua-éifeachtacha seo ar thorthaí an Ghrúpa.

- > Leasuithe ar IAS 16: *Maoin, Gléasra agus Trealamh – Fáltais roimh Úsáid Beartaithe*

Leis an leasú seo, cuirtear cosc ar eintitis méideanna a fhaightear ó dhíol earraí a tháirgtear le linn do na heintitis an tsócmhainn a ullmhú don úsáid atá beartaithe di a bhaint as costas maoin, gléasra agus an trealaimh. Ina áit sin, aithneoidh eintitis fáltais díolacháin den sórt sin agus costas gaolmhar i mbrabús nó cailteanas. D'aithin an Grúpa brabús agus cailteanas €7.3 milliún i rith na bliana ó thástáil Fheirm Ghaoithe Chluain Críon mar go raibh sí á hullmhú le húsáid. Ní raibh aon tionchar ar an bhfaisnéis chomparáideach airgeadais.

Caighdeáin nach bhfuil éifeachtach go fóill

Níl na caighdeáin seo a leanas i bhfeidhm don tréimhse tuairiscithe an 29 Márta 2023 agus níor ghlac an Grúpa leo go luath:

- > IFRS 17: *Conarthaí Árachais*
- > Leasuithe ar IAS 1 agus Ráiteas Cleachtais IFRS 2: *Nochtadh Beartas Cuntasáíochta*
- > Leasuithe ar IAS 8: *Sainmhíniú ar Mheastachán Cuntasáíochta*

Ní mheastar go mbeidh aon tionchar ábhartha ag na caighdeáin ná ag na leasuithe seo ar na ráitis airgeadais.

Bonn an chomhdhlúthaithe

Comhcheangail ghnó

Baineann an Grúpa úsáid as an modh éadála chun cuntasáíocht a dhéanamh le haghaidh comhcheangail ghnó nuair a aistrítear rialú chuig an nGrúpa. Is de réir a luacha chóir a thomhaistear an chomaoin a aistrítear san éadál, faoi mar a dhéantar leis na glansócmhainní inaitheanta arna bhfáil. Aon cháilmheas a thagann chun cinn, déantar é a thástáil gach bliain maidir le bearnú. Déantar gnóthachan ar bith ar cheannach sladmhargaidh a aithint láithreach sa bhrabús nó sa chailteanas. Déileáiltear le costais bheartaíochta mar chostais thabhairthe, ach amháin má bhaineann siad le heisiúint urrús fiachais nó cothromais.

Ní áirítear leis an gcomaoin a aistrítear suimeanna a bhaineann le réiteach gaolmhaireachtaí a bhí ann roimhe sin. Déantar gnóthachain agus cailteanais ar réitigh den sórt sin a aithint sa bhrabús nó sa chailteanas de ghnáth.

Déantar gach comaoin theagmhasach a thomhas de réir luach cóir ar dháta na héadála. Maidir le hoibleagáid chun comaoin theagmhasach a íoc a chomhlíonann an sainmhíniú ar ionstraim airgeadais, má dhéantar an oibleagáid sin a aicmiú mar chothromas, ansin ní dhéantar atomhas air ina dhiaidh sin agus tugtar cuntas ar an socrú laistigh de chothromas.

Ina mhalairt de chás, aithnítear athruithe ina dhiaidh sin ar luach cóir na comaoine teagmhasaí sa bhrabús nó sa chailteanas.

Fochuideachtaí

Is aonáin faoi rialú an Ghrúpa iad fochuideachtaí. Bíonn eintiteas faoi rialú an Ghrúpa sa chás ina mbíonn an Grúpa nochta do bhrabúis athraitheacha óna bhaint leis an eintiteas, nó sa chás ina mbíonn cearta ag an nGrúpa i leith na mbrabús sin, agus go bhfuil de chumas ag an nGrúpa dul i gcion ar na brabúis sin trína chumhacht ar an eintiteas. Cuirtear ráitis airgeadais fochuideachtaí san áireamh sna ráitis airgeadais chomhdhlúite ón dáta a thosaíonn an rialú sin go dtí an dáta a thagann deireadh leis an rialú.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Bonn an chomhdhlúthaithe ar lean

Comhfhiontair

Socrú is ea comhfhiontar faoi chomhrialú an Ghrúpa, ina mbíonn cearta ag an nGrúpa i leith ghlansócmhainní an tsocraithe, seachas cearta i leith na sócmhainní aonair agus oibleagáidí i leith na ndlíteanas.

Tugtar cuntas ar leasanna i gcomhfhiontair de réir mhodh an chothromais. Aithnítear iad ar a gcostas i dtosach, lena n-áirítear costais bheartaíochta. I ndiaidh an aitheantais tosaigh, áirítear leis na ráitis airgeadais chomhdhlúite sciar an Ghrúpa den bhrabús nó den chailteanas agus d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais, go dtí an dáta ar a dtiocfaidh deireadh leis an gcomhrialú.

Comhlach

Eintiteas is ea comhlach ar a bhfuil tionchar suntasach ag an nGrúpa, ach nach bhfuil faoi rialú ná faoi chomhrialú an Ghrúpa. Tugtar cuntas ar leasanna i gcomhlaigh de réir mhodh an chothromais.

Cailteanas urlámhais

Nuair a chailleann an Grúpa rialú ar fhochuideachta, dí-aithníonn sé sócmhainní agus dlíteanais na fochuideachta, agus aon leasanna neamhrialaithe gaolmhara agus comhpháirteanna cothromais eile. Aon leas a choimeádtar san iar-fhochuideachta, déantar é a thomhas ag luach cóir nuair a chailtear an rialú. Déantar aon ghnóthachan nó cailteanas ag éirí as sin a aithint sa bhrabús nó sa chailteanas.

Leasanna neamh-urlámhais

Déantar leasanna neamh-urlámhais a thomhas ag a gcion comhréireach de ghlansócmhainní inaitheanta an eintitis arna fháil ar dháta na héadála. Déantar a gcion den ioncam cuimsitheach iomlán a leithdháileadh orthu ina dhiaidh sin.

Is mar idirbhearta cothromais a thugtar cuntas ar athruithe ar leas an Ghrúpa i bhfochuideachta nach mbíonn cailteanas i rialú ina thoradh orthu.

Idirbhearta a gcuirtear deireadh leo ar chomhdhlúthú

Cuirtear deireadh le hidirbhearta agus le hiarmhéideanna inghrúpa, agus le haon ioncam agus costais ag éirí as idirbhearta inghrúpa, nuair a ullmhaítear na ráitis airgeadais chomhdhlúite.

Tugtar infheistíochtaí i bhfochuideachtaí ag a gcostas lúide bearnú i ráitis airgeadais na Cuideachta.

Airgeadra Eachtrach

Idirbhearta in Airgeadra Eachtrach

Aistrítear idirbhearta in airgeadraí eachtracha go hairgeadra feidhmiúil cuideachtaí an Ghrúpa faoi seach ag na rátaí malairte ar dháta na n-idirbheart.

Déantar sócmhainní agus dlíteanais airgeadaíochta in airgeadraí eachtracha a aistriú go dtí an t-airgeadra feidhmiúil ag an ráta malairte i bhfeidhm dáta an tuairiscithe. Aistrítear sócmhainní agus dlíteanais neamhairgeadais a thomhaistear ag luach cóir in airgeadra eachtrach a aistriú go dtí an t-airgeadra feidhmiúil ag an ráta malartaithe nuair a cinneadh an luach cóir. Aithnítear difríochtaí in airgeadra eachtrach sa chailteanas nó sa bhrabús. Maidir le míreanna neamh-airgid arna dtomhas de réir a gcostais stairiúil in airgeadra eachtrach, ní dhéantar iad a athaistriú.

Mar sin féin, aithnítear san ioncam cuimsitheach eile difríochtaí in airgeadra eachtrach ag éirí as aistriú na míreanna seo a leanas:

- > infheistíochtaí cothromais atá ar fáil le díol (ach amháin ar bhearnú; sa chás sin déantar na difríochtaí in airgeadra eachtrach atá aitheanta san ioncam cuimsitheach eile a athaicmiú mar bhrabús nó mar chailteanas);
- > dlíteanas airgeadais sainithe mar fhálú ar an nglaninfheistíocht in oibríocht eachtrach sa mhéid go bhfuil an fálú éifeachtach; agus
- > fáluithe incháilithe ar an sreabhadh airgid sa mhéid go bhfuil na fáluithe éifeachtach.

Oibríochtaí Eachtracha

Déantar sócmhainní agus dlíteanais oibríochtaí eachtracha, lena n-áirítear cáilmheas agus coigeartuithe ar an luach cóir ag éirí as an éadál, a aistriú go euro de réir na rátaí malairte i bhfeidhm dáta an tuairiscithe. Déantar ioncam agus costais oibríochtaí eachtracha a aistriú go euro de réir na rátaí malairte i bhfeidhm ar dháta na n-idirbheart.

Aithnítear difríochtaí in airgeadra eachtrach san ioncam cuimsitheach eile agus déantar iad a chnardh sa chúlchiste aistrithe, seachas sa mhéid go leithdháiltear an difríocht aistriúcháin do leasanna neamhrialaithe.

Nuair a dhéantar oibríocht eachtrach a dhiúscairt ina hiomláine nó i bpáirt sa chaoi a gcailltear rialú, tionchar suntasach nó comhrialú uirthi, déantar an cúlchiste aistrithe a bhaineann leis an oibríocht eachtrach sin a athaicmiú mar bhrabús nó mar chailteanas mar chuid den ghnóthachan nó den chailteanas ar an diúscairt. Má dhéanann an Grúpa cuid dá leas i bhfochuideachta a dhiúscairt ach má choimeádtar sé an rialú uirthi, ansin déantar an cion ábhartha den mhéid carnach a ath-leithdháileadh ar leasanna neamhrialaithe.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean Léasanna

Cinneann an Grúpa an léas atá i socrú nó an bhfuil léas ina chuid de shocrú tráth tionscanta an tsocraithe sin. Is léas é socrú, nó tá léas ann, má thugann an conradh an ceart úsáid sócmhainne sainaitheanta a rialú ar feadh tréimhse ama mar mhalairt ar chomaoin. Agus é ag meas cé acu a thugann socrú an ceart úsáid sócmhainne sainaitheanta a rialú nó nach dtugann, baineann an Grúpa úsáid as an sainmhíniú ar léas atá in IFRS 16.

Is féidir idir chodanna léasa agus chodanna neamhléasa a bheith i socrú. Leithdháileann an Grúpa an chomaoin de réir an tsocraithe ar na codanna léasa agus neamhléasa bunaithe ar a bpraghsanna aonair coibhneasta. I gcás léasanna réadmhaoine, roghnaigh an Grúpa gan codanna léasa agus neamhléasa a scaradh agus déanann sé cuntasáíocht lena n-aghaidh sin mar chuid léasa aonair.

Aithníonn an Grúpa dliteanas léasa agus sócmhainn um cheart úsáide amhail dáta tosaithe an léasa. Tomhaistear an dliteanas léasa i dtosach ag luach láithreach na n-íocaíochtaí léasa seo a leanas:

- > íocaíochtaí socraithe, lena n-áirítear íocaíochtaí atá socraithe go bunúsach, lúide aon dreasachtaí atá le fáil;
- > íocaíochtaí léasa athraitheacha atá bunaithe ar innéacs nó ar ráta, arna dtomhas i dtosach agus an t-innéacs nó an ráta amhail an dáta tosaithe in úsáid;
- > méideanna a bhfuiltear ag súil leis go mbeidh siad iníoctha faoi ráthaíocht um luach iarmharach;
- > an praghas feidhmíthe atá ar rogha cheannaigh má bhíonn sé réasúnta cinnte go bhfeidhmeoidh an Grúpa an rogha sin;
- > íocaíochtaí i dtréimhse athnuachana roghnach má bhíonn sé réasúnta cinnte go bhfeidhmeoidh an Grúpa rogha chun an tréimhse a shíneadh; agus
- > íocaíochtaí pionóis as an léas a fhoirceannadh go luath, ach amháin má bhíonn sé réasúnta cinnte nach bhfoirceannfaidh an Grúpa é go luath.

Baintear úsáid as an ráta úis atá intuigthe sa léas chun na híocaíochtaí léasa a lascaíniú. Mura féidir an ráta sin a chinneadh go réidh, rud is amhlaidh de ghnáth i gcás léasanna sa Ghrúpa, baintear úsáid as ráta iasachta incriminteach an Ghrúpa.

Chun an ráta iasachta incriminteach a chinneadh, faigheann an Grúpa rátaí úis ó fhoinisí maoinithe seachtracha éagsúla agus déanann sé coigeartú orthu chun téarmaí an léasa agus an cineál sócmhainne léasaithe atá ann a léiriú.

Déantar an dliteanas léasa a thomhas ag a chostas amúchta ina dhiaidh sin le modh an úis ghlain. Tá an Grúpa neamhchosanta ar mhéaduithe a d'fhéadfadh teacht ar íocaíochtaí léasa athraitheacha amach anseo bunaithe ar innéacs nó ar ráta, nach bhfuil san áireamh sa dliteanas léasa go dtí go dtagann siad i bhfeidhm. Nuair

a thagann coigeartuithe ar íocaíochtaí léasa bunaithe ar innéacs nó ar ráta i bhfeidhm, déantar athmheasúnú ar an dliteanas léasa agus déantar é a choigeartú i gcoinne na sócmhainne um cheart úsáide.

Leithdháiltear íocaíochtaí léasa idir príomhshuim agus costas airgeadais. Gearrtar an costas airgeadais ar bhrabús nó caillteanas thar thréimhse an léasa chun ráta úis seasmhach ar an gcuid eile den dliteanas a bhaint amach.

Tomhaistear an tsócmhainn um cheart úsáide ar a costas i dtosach agus cuimsítear na méideanna seo a leanas:

- > tomhas tosaigh an dliteanais léasa;
- > íocaíochtaí léasa a rinneadh ar an dáta tosaithe nó roimhe lúide aon dreasacht léasa a fuarthas;
- > costais dhíreacha tosaigh; agus
- > costais athchóirithe.

Déantar an tsócmhainn um cheart úsáide a dhímheas ina dhiaidh sin le modh an mhéid chothroim thar théarma an léasa nó saolré ionchais na sócmhainne, cibé acu is giorra. Má bhíonn sé réasúnta cinnte go bhfeidhmeoidh an Grúpa rogha cheannaigh, dímheastar an tsócmhainn um cheart úsáide thar a saolré ionchais. Ina theannta sin, d'fhéadfadh caillteanais bhearnúcháin, más ann dóibh, an tsócmhainn um cheart úsáide a laghdú ó am go chéile, agus d'fhéadfá í a choigeartú de thoradh athmheasúnuithe ar an dliteanas léasa.

Roghnaigh an Grúpa gan dliteanais léasa agus sócmhainní um cheart úsáide a aithint le haghaidh léasanna gearrthréimhseacha agus léasanna sócmhainní ar luach íseal. Cuirtear íocaíochtaí léasa a bhaineann leis na léasanna sin leis na costais de réir méid cothrom thar théarma an léasa.

Ioncam airgeadais agus costais airgeadais

Áirítear na nithe seo a leanas in ioncam airgeadais agus i gcostais airgeadais an Ghrúpa:

- > ioncam úis;
- > costas úis;
- > leachtú lascaíniú nó forálacha;
- > an glanchostas úis ar phinsin le sochar sainithe;
- > an glanghnóthachan nó an glanchaillteanas ar shócmhainní airgeadais ag luach cóir trí bhrabús agus trí chaillteanas;
- > an gnóthachan nó an caillteanas san airgeadra eachtrach ar shócmhainní airgeadais agus ar dhliteanais airgeadais;
- > an glanghnóthachan nó an glanchaillteanas ar ionstraimí fáilaithe atá aitheanta sa bhrabús nó sa chaillteanas; agus
- > athaicmiú méideanna a bhaineann le fáiluithe ar an sreabhadh airgid ar aithníodh iad san ioncam cuimsitheach eile roimhe sin.

Is le modh an úis ghlain a aithnítear ioncam nó costais úis.

Ní chuimsítear le costas airgeadais an Ghrúpa ús arna chaipitliú ar shócmhainní atá á dtógáil.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean Cánachas

Cuimsítear le costas na cánach ioncaim cáin reatha agus cáin iarchurtha. Aithnítear é sa bhrabús nó sa chaillteanas ach amháin sa mhéid go mbaineann sé le comhcheangal gnó nó le míreanna atá aitheanta go díreach i gcothromas nó san ioncam cuimsitheach eile.

Cáin reatha

Léirítear leis an gcáin reatha an méid a bhfuiltear ag súil lena íoc nó lena fháil i ndáil le brabús nó caillteanas incháinithe don bhliain agus aon choigeartú don bhliain iníoctha agus infhála i ndáil le blianta roimhe seo. Déantar í a ríomh leis na rátaí cánach agus leis na dlíthe arna nglacadh nó arna nglacadh sa tsubstaint ar dháta an tuairiscithe.

Ní dhéantar sócmhainní agus dliteanais cánach reatha a fhritháireamh ach amháin má chomhlíontar critéir áirithe.

Cáin iarchurtha

Aithnítear cáin iarchurtha i ndáil le difríochtaí sealadacha idir suimeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas chun críche tuairiscithe airgeadais agus na suimeanna a úsáidtear chun críche cánachais. Ní aithnítear cáin iarchurtha i ndáil leo seo a leanas:

- > difríochtaí sealadacha maidir le haitheantas tosaigh sócmhainní nó dliteanas in idirbheart nach comhcheangal gnó é agus nach ndéanann difear do bhrabús ná caillteanas cuntasáíochta ná inchánach;
- > difríochtaí sealadacha a bhaineann le hinfheistíochtaí i bhfochuideachtaí, i gcomhlaigh agus i gcomhfhiontair sa mhéid go bhfuil sé ar chumas an Ghrúpa uainiúchán aisiompú na ndifríochtaí sealadacha a rialú, agus gur dócha nach n-aisiompófaí na difríochtaí sin go ceann i bhfad; agus
- > difríochtaí sealadacha incháinithe a eascraíonn as aitheantas tosaigh cáilmheasa.

Aithnítear sócmhainní cánach iarchurtha le haghaidh caillteanais chánach neamhúsáidte, creidmheasanna cánach neamhúsáidte agus difríochtaí sealadacha inasbhainte sa mhéid is gur dócha go mbeidh brabúis incháinithe amach anseo ar fáil ar féidir iad a úsáid ina n-aghaidh. Déantar athbhreithniú ar shócmhainní cánach iarchurtha ar gach dáta tuairiscithe agus déantar iad a laghdú sa mhéid nach dócha a thuilleadh go ndéanfaí an sochar cánach gaolmhar a réadú; déantar laghduithe den sórt sin a aisiompú nuair a thagann feabhas ar dhóchúlacht na mbrabús incháinithe amach anseo.

Déantar athmheasúnú ar shócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta ar gach dáta tuairiscithe agus aithnítear iad sa mhéid gur dócha go mbeidh brabúis incháinithe ar fáil amach anseo ar féidir iad a úsáid ina n-aghaidh.

Déantar an cháin iarchurtha a thomhas de réir na rátaí cánach a meastar go mbeidh feidhm leo i ndáil le difríochtaí sealadacha ar a n-aisiompú, bunaithe ar rátaí cánach arna nglacadh nó arna nglacadh sa tsubstaint ar dháta an tuairiscithe.

Léirítear le tomhas na cánach iarchurtha na hiarmhairtí cánach a leanfadh ón gcaoi a bhfuil súil ag an nGrúpa, ar an dáta tuairiscithe, suim ghlanluacha a shócmhainní agus a dhliteanas a aisghabháil nó a shocrú. Chun na críche sin, meastar go ndéantar suim ghlanluacha na maoine infheistíochta arna tomhas de réir a luacha chóir a aisghabháil trína díol, agus níl an toimhde sin bréagnaithe ag an nGrúpa.

Ní dhéantar sócmhainní agus dliteanais cánach iarchurtha a fhritháireamh ach amháin má chomhlíontar critéir áirithe.

Ioncam

Giniúint agus Trádáil – Ioncam ó ghiniúint cumhachta (Poblacht na hÉireann)

An Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite (“I-SEM”)

Is é an I-SEM an socrú margaidh mórdhíola leictreachais do Phoblacht na hÉireann agus do Thuaisceart Éireann. Is ann do dhá mhargadh ex-ante don fhuinneamh: an margadh lá roimh ré; agus an margadh ionlae. Ina theannta sin, cuireann gineadóirí (táirgeoirí fuinnimh) agus soláthraithe (úsáideoirí fuinnimh) seirbhísí cothromúcháin fuinnimh ar fáil ar an Margadh Cothromúcháin. Is é is acmhainn ann gealltanais a thugann gineadóir nó idirnascaire a bheith ar fáil chun fuinneamh a sholáthar don ghreille, má iarrtar air é sin a dhéanamh. Soláthraithe acmhainne a n-éiríonn leo sna Ceantanna Margaidh Acmhainne, faigheann siad íocaíocht acmhainne rialta, rud a chabhraíonn leis an acmhainn giniúna a mhaoiniú. Aithnítear ioncam ó leictreachas a dhíol sna margáí I-SEM le himeacht ama ar ídiú leictreachais agus aithnítear infhála I-SEM ar an gclár comhardaithe agus socraítear é go laethúil don mhargadh ex-ante agus go seachtainiúil don mhargadh ex-post.

Tríd an Sásra um Luach Saothair don Toilleadh a fhaightear an t-ioncam ar acmhainn. Déantar íocaíocht acmhainne a íoc le rannpháirtí i ndáil le haonad gineadóra i ngach tréimhse acmhainne ar bhonn infhaighteacht incháilithe an aonaid, rud atá bunaithe ar phróifíl infhaighteachta an aonaid. Aithnítear an t-ioncam thar am, aithnítear é mar infhálas I-SEM ar an gclár comhardaithe, agus glantar é laistigh d'aon mhí amháin.

Trí chlár ‘Córas Leictreachais Inbhuanaithe agus Slán a Sheachadadh’ (“DS3”) a íoctar ioncam coimhdeach as soláthar seirbhísí don ghreille. Aithnítear an t-ioncam coimhdeach thar am de réir na seirbhísí arna gcur ar fáil. Aithnítear ioncam coimhdeach mar infhálas ar an gclár comhardaithe, agus glantar é laistigh d'aon mhí amháin.

Tá tomhas an ioncaim ón margadh leictreachais éiginnte ó am go chéile agus faoi réir athrú Aithníonn agus measann an Grúpa gnéithe athraitheacha laistigh d'idirbhearta, ag cur san áireamh faisnéis atá ar fáil, sonraí stairiúla, coinníollacha margaidh, agus fachtóirí ábhartha. Cuirtear srian i bhfeidhm lena chinntiú nach n-aithnítear ioncam ach amháin sa mhéid is go bhfuil sé an-dóchúil nach dtarlóidh aisiompú sa mhéid.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

1. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean loncam ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean loncam ar lean

Díol táirgí téimh tí agus na meán atá ag fás

Faigheann custaiméirí rialú ar bhreoslaí agus ar tháirgí meáin fáis nuair a sheachadtar na hearraí chuig áitreabh an chustaiméara agus nuair a ghlacann an custaiméir leo. Bíonn sonraisc iníochta go hiondúil de réir ghnáth-théarmaí an tionscail. Cuirtear lacáistí ar fáil i gcásanna áirithe. Níl aon cheart ann na hearraí a thabhairt ar ais.

Aithnítear an t-ioncam glan ar lacáistí ag a bpointe ama a seachadtar na hearraí agus a bhfuil an custaiméir tar éis glacadh leo ar a áitreabh.

Athchúrsáil

Bailiú dramhaíola tí agus tráchtála

Faigheann custaiméirí tairbhe as seirbhísí bailithe dramhaíola tí agus tráchtála nuair a bhailítear an dramhaíl óna n-áitreabh. Bíonn sonraisc iníochta go hiondúil de réir ghnáth-théarmaí an tionscail. Cuirtear lascainí ar fáil i gcásanna áirithe.

Aithnítear an t-ioncam (glan ar lascainí) thar am faoi mar a chuirtear na seirbhísí ar fáil. Más i dtréimhsí tuairiscithe difriúla a sholáthraítear na seirbhísí faoi aon chomhaontú amháin, déantar an chomaoin a leithdháileadh bunaithe ar phraghsanna díola neamhspleácha coibhneasta na seirbhísí sin. Maidir le hioncam a bhaineann le híocaíocht as seirbhísí arna fáil sula soláthraítear an tseirbhís, aithnítear é mar dhliteanas conartha go dtí go bhfaighidh an custaiméir an tairbhe.

Ioncam ó líonadh talún

Faigheann custaiméirí tairbhe na seirbhísí líonta talún nuair a sheachadtar an dramhaíl ag an líonadh talún. Bíonn sonraisc iníochta go hiondúil de réir ghnáth-théarmaí an tionscail. Cuirtear lascainí ar fáil i gcásanna áirithe.

Ioncam iarchurtha agus ioncam fabhraithe

Nuair a fhaightear íocaíocht ó chustaiméirí roimh fheidhmiú oibleagáidí feidhmíochta an Ghrúpa dá chustaiméirí faoin gconradh, aithníonn an Grúpa ioncam iarchurtha ar an gclár comhardaithe, rud a léiríonn oibleagáidí neamhchomhlíonta an Ghrúpa faoi théarmaí an chonartha. Nuair a chuireann an Grúpa a oibleagáidí i gcrích agus nuair a fhaigheann sé, dá bhrí sin, an ceart i leith na comaoine, aithnítear an t-ioncam gaolmhar sa ráiteas ioncaim. Déantar na costais a bhaineann le seachadadh na seirbhísí a bhreacadh chun dochair don chostas díolachán arna thabhú.

Maidir le hioncam arna thuilleamh ar earraí agus ar sheirbhísí a seachadtar iad ach nach bhfuil billeáilte, aithnítear an t-ioncam sin de réir théarmaí an chonartha mar ioncam fabhraithe ar an gclár comhardaithe.

Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

Aithint agus tomhas

Déantar talamh ruilse a thomhas ag costas lúide aon chaillteanais bhearnúcháin charntha. Déantar gach mír eile réadmhaoine,

gléasra agus trealaimh a thomhas ag costas lúide dímheas carntha, ídiú agus aon chaillteanais bhearnúcháin charntha.

Áirítear leis an gcostas caiteachas atá inchurtha go díreach i leith shealbhú na sócmhainne. Áirítear le costas sócmhainní féintógtha:

- > costas na n-ábhar agus an tsaothair;
- > aon chostais eile atá inchurtha go díreach i leith bail cheart oibre a chur ar na sócmhainní dá n-úsáid bheartaithe;
- > i gcás ina bhfuil oibleagáid ar an nGrúpa an tsócmhainn a bhaint nó an láithreán a athchóiriú, meastachán ar na costais a bhaineann leis sin; agus
- > costais iasachtaíochta chaipitlíthe.

I gcás ina bhfuil saolréanna ionchais éagsúla ag comhpháirteanna suntasacha de mhír mhaoine, ghléasra agus threalaimh, tugtar cuntas orthu mar mhíreanna ar leith (mór-chomhpháirteanna) agus déantar iad a dhímheas go leithleach.

Aithnítear sa bhrabús nó sa chaillteanas aon ghnóthachan nó aon chaillteanas ar dhiúscairt míre maoine, gléasra agus trealaimh (arna ríomh mar an difríocht idir na glanfháiltais ón diúscairt agus suim ghlanluacha na míre).

Déantar caipitliú ar chostais iasachtaíochta atá inchurtha go díreach i leith tógáil maoine, gléasra agus trealaimh mar chuid de chostas na sócmhainní sin. I gcás ina bhfaightear cistí ar iasacht go sonrach chun tógáil maoine, gléasra agus trealaimh a mhaoiniú, tá méid na gcostas airgeadais arna gcaipitliú teoranta do na costais iarbhír arna dtabhbú ar na hiasachtaíochtaí i rith na tréimhse maidir le caiteachas ar an maoin, ar an ngléasra agus ar an trealamh. Tagann deireadh leis an gcaipitliú ar chostais iasachtaíochta nuair a dhéantar an tsócmhainn a choimisiúnú nó nuair a chuirtear isteach ar an bhforbairt ghníomhach ar feadh tréimhse fhada.

Caiteachas ina dhiaidh sin

Ní dhéantar caiteachas ina dhiaidh sin a chaipitliú ach amháin más dócha go sreabhfaidh na sochair gheilleagracha sa todhchaí a bhaineann leis an gcaiteachas chuig an nGrúpa.

Ídiú agus dímheas

Déantar dímheas a ríomh chun costas míreanna maoine, gléasra agus trealaimh lúide a luach iarmharach measta a dhíscríobh de réir méid chothroim thar na saolréanna ionchais measta. Aithnítear an dímheas sa bhrabús nó sa chaillteanas. Déantar dímheas ar shócmhainní léasaithe thar an téarma léasa nó a saolré ionchais, cibé acu is giorra, mura bhfuil sé réasúnta cinnte go mbeidh siad faoi úinéireacht an Ghrúpa faoi dheireadh théarma an léasa. Ní dhéantar dímheas ar thalamh.

Déantar dímheas ar mhaoin, ar ghléasra agus ar threalamh ón dáta atá siad ar fáil lena n-úsáid nó, i ndáil le sócmhainní atá á dtógáil, ón dáta a chríochnaítear an tsócmhainn agus atá sí réidh lena húsáid.

Tá roinnt saol úsáideach éagsúil ann a ndéantar na sócmhainní a dhímheas orthu mar atá thíos:

Bord na Móna Cpt

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

1. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar lean

Sócmhainní de réir méid cothrom

Déantar dímheas ar mhíreanna maoine, gléasra agus trealaimh de réir méid cothrom ag na rátaí atá léirithe anseo thíos:

Gléasra agus innealra	5% go 33%	sa bhliain
Feirmeacha gaoithe	5%	sa bhliain
Mótarfheithiclí	20%	sa bhliain
Foirgnimh	5% go 10%	sa bhliain
Trealamh TF	20% go 33%	sa bhliain

Catagóirí sócmhainní eile

Sócmhainní giniúna

Déantar dímheas ar stáisiún cumhachta an Ghrúpa in Éadan Doire de réir an aschuir leictreachais chun an dímheas a cheangal le hacmhainn táirgeachta mheasta an stáisiúin.

Déantar dímheas ar bhuaicstáisiún an Ghrúpa in Éadan Doire agus ar na feirmeacha gaoithe ar fad de réir méid chothroim agus ríomhtar an muirear chun costas na sócmhainne a cheangal lena luach iarmharach measta. Léirítear le dímheas de réir méid chothroim ídiú measta thairbhe eacnamaíoch na sócmhainní ar bhonn comhsheasmhach thar shaolré ionchais (fiche bliain) na stáisiún agus na bhfeirmeacha gaoithe bunaithe ar a n–infhaighteacht don ghreille.

Líonadh talún

Déantar dímheas ar chostas bonneagair na sócmhainne líonta talún thar shaolré cheadúnaithe fiche bliain. Déantar na cealla líonta talún agus na costais chaipitlíthe ghaolmhara a bhfuil soláthar comhshaoil gaolmhar ann ina leith a dhímheas ar bhonn úsáid spáis neamhní.

Sócmhainní atá á dtógáil

Ní mhuirearaítear dímheas ar bith ar shócmhainní atá á dtógáil.

Déantar athbhreithniú ar mhodhanna dímheasa, saolréanna ionchais agus luachanna iarmharacha ar gach dáta tuairiscithe, agus déantar iad a choigeartú más cuí.

Sócmhainní doláimhsithe agus cáilmheas

Aithint agus tomhas

Cáilmheas

Déantar cáilmheas cáilmheasa a eascraíonn as éadáil fochuideachtaí a thomhas ag costas lúide caillteanais bhearnúcháin charntha.

Taighde agus forbairt

Aithnítear caiteachas ar ghníomhaíochtaí taighde agus forbartha sa bhrabús nó sa chaillteanas de réir mar a thabhaítear é.

Sócmhainní doláimhsithe eile

Déantar sócmhainní doláimhsithe eile, lena n-áirítear conarthaí, naisc leis an ngreille, liostaí custaiméirí agus bogearraí, a thomhas ar a gcostas lúide amúchadh carnach agus aon chaillteanais bhearnúcháin charnacha (gan lamháltais astaíochtaí san áireamh).

Caiteachas ina dhiaidh sin

Ní dhéantar caiteachas ina dhiaidh sin a chaipitliú ach amháin nuair a mhéadaíonn sé na sochair gheilleagracha sa todhchaí a chuimsítear sa tsócmhainn shonrach lena mbaineann sé. Aithnítear gach caiteachas eile, lena n-áirítear caiteachas ar cháilmheas a ghintear go himmheánach agus brandaí, sa bhrabús nó sa chaillteanas faoi mar a thabhaítear é.

Amúchadh

Déantar amúchadh a ríomh chun costas sócmhainní doláimhsithe lúide a luach iarmharach measta a dhíscríobh de réir méid chothroim thar a saolréanna ionchais measta agus aithnítear é sa bhrabús nó sa chaillteanas.

Is iad seo a leanas na saolréanna ionchais measta:

- > Nascadh leis an ngreille 20 bliain
- > Bogearraí 3-8 mbliana
- > Caidreamh le custaiméirí 3 bliana

Déantar athbhreithniú ar mhodhanna amúchta, saolréanna ionchais agus luachanna iarmharacha ar gach dáta tuairiscithe, agus déantar iad a choigeartú más cuí. Ní dhéantar amúchadh ar cháilmheas, ach bíonn sé faoi réir athbhreithnithe bliantúla i ndáil le bearnú.

Ceannaithe

Déantar na lamháltais astaíochtaí a cheannaítear a thaifeadadh mar shócmhainní doláimhsithe ar a gcostas, agus ní dhéantar amúchadh orthu toisc go sealbhaítear iad chun an dliteanas astaíochtaí a ghlanadh. Faoi mar a tharlaíonn astaíochtaí, déantar muirear a thaifeadadh mar léiriú ar an tsuim atá riachtanach chun an dliteanas a ghlanadh leis an Údarás Rialtais. Áireofar leis an dliteanas sin suim ghlanluacha na lamháltas astaíochta arna sealbhú mar aon le margadhlua­ch reatha aon lamháltais bhreise a bhfuil gá leo chun an oibleagáid a ghlanadh. Tugtar na lamháltais sin, mar aon le haon lamháltais bhreise a fhaightear, ar ais don údarás ábhartha laistigh de cheithre mhí féilire tar éis dheireadh na bliana féilire sin chun an dliteanas maidir le hastaíochtaí iarbhír i rith na bliana sin a ghlanadh. Déantar an tsócmhainn dholáimhsithe a laghdú ar ghlanadh an dliteanais. Aithnítear an caiteachas sa ráiteas ioncaim de réir an mhodha sainaitheanta.

Bronnta

De réir fhorálacha scéim an Aontais Eorpaigh i ndáil le trádáil lamháltas astaíochtaí, bronnann an tÚdarás Rialtais ábhartha lamháltais astaíochtaí lena gcuimsítear céatacán de na hastaíochtaí measta i rith na bliana ar an nGrúpa nó ar cheann d’eintitis an Ghrúpa ag tús gach bliana. Aithnítear mar luach nialasach na lamháltais astaíochtaí a bhronntar. Aithnítear mar luach nialasach freisin an dliteanas comhfhreagrach a ghlanfar le lamháltais bhronnta.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Bearnúchán

Sócmhainní airgeadais nach díorthaigh iad

Maidir le sócmhainní airgeadais nach n-aicmítear iad de réir luach cóir trí bhrabús nó trí chaillteanas, déantar measúnú orthu ag gach dáta tuairiscithe le deimhniú an bhfuil ann d'fhianaise oibiachtúil ar lagú.

Sócmhainní neamhairgeadais

Amhail gach dáta tuairiscithe, athbhreithníonn an Grúpa suimeanna glanluacha a shócmhainní neamhairgeadais (seachas réadmhaoin infheistíochta, fardail agus sócmhainní cánach iarchurtha) lena chinneadh an bhfuil aon chomhartha bearnúcháin ann. Más ann d'aon chomhartha den sórt sin, déantar suim in-aisghabhála na sócmhainne a mheas. Déantar cáilmheas a thástáil gach bliain maidir le bearnú.

Don tástáil maidir le bearnú, déantar na sócmhainní a ghrúpáil le chéile sa ghrúpa is lú acmhainní a ghineann insreafaí airgid óna n-úsáid leantach atá neamhspleách, den chuid is mó, ar insreafaí airgid sócmhainní nó Aonad Giniúna Airgid eile. Leithdháiltear cáilmheas ag eascairt as comhcheangal gnó d'Aonaid nó do ghrúpaí Aonad a bhfuiltear ag súil go mbainfidh siad tairbhe as sineirgí a chomhcheangail.

Is é méid in-aisghabhála sócmhainne nó Aonaid a luach úsáide nó a luach cóir lúide costais le díol, cibé acu is mó. Bunaítear luach úsáide ar shreafaí airgid measta sa todhchaí, a lascainiú go dtí a luach reatha ag úsáid ráta lascaine roimh cháin a léiríonn measúnuithe margaidh reatha ar an amluach airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an tsócmhainn nó leis an aonad giniúna airgid.

Aithnítear cailteanas lagaithe más mó suim ghlanluacha na sócmhainne nó an aonaid giniúna airgid ná an tsuim in-aisghabhála.

Aithnítear cailteanais bhearnúcháin sa bhrabús nó sa chaillteanas. Déantar iad a leithdháileadh chun suim ghlanluacha aon cháilmheasa atá leithdháilte ar an aonad a laghdú ar dtús, agus ansin chun suimeanna glanluacha na sócmhainní eile san aonad a laghdú ar bhonn pro rata.

Ní dhéantar cailteanas bearnúcháin i ndáil le cáilmheas a aisiompú. I gcás sócmhainní eile, ní dhéantar cailteanas bearnúcháin a aisiompú ach sa mhéid nach mó suim ghlanluacha na sócmhainne an tsuim ghlanluacha a dheimhneofaí, glan ar dhímheas nó ar amúchadh, dá mba rud é nár aithníodh aon chaillteanas bearnúcháin.

Fardail

Déantar fardail agus obair idir lámha a luacháil ar a gcostas nó ar a nglanluach inréadaithe, cibé acu is lú.

> Déantar na fardail brícíní a luacháil ar an gcostas iarbhrí nó ar an gcostas normalaithe caighdeánach, cibé acu is lú.

> Déantar fardail na meán fáis gairneoireachta a luacháil ar na meánchostais iarbhrí ualaithe.

> Déantar na fardail bhithfhuinnimh a luacháil ar an meánchostas iarbhrí ualaithe.

Tá an glanluach inréadaithe bunaithe ar an bpraghas díola measta i ngnáthchúrsa an ghnó lúide an costas measta ar an gcríochnú is gá chun an díolachán a dhéanamh.

Sochair fostaithe

Tá socrúithe pinsin sochar sainithe agus ranníocaíochtaí sainithe araon ag an nGrúpa.

Sochair ghearrthéarmacha fostaithe

Cláraítear sochair ghearrthéarmacha fostaithe mar chaiteachas de réir mar a sholáthraítear na seirbhísí lena mbaineann. Aithnítear dlíteanas don tsuim a bhfuil súil lena hóc má tá oibleagáid reatha dhlíthiúil nó inchiallaithe ag an nGrúpa an tsuim sin a íoc mar thoradh ar sheirbhís a sholáthair an fostaí roimhe sin agus más féidir an oibleagáid a mheas go hiontaofa.

Scéimeanna ranníocaíochta sainithe

Cláraítear oibleagáidí i leith ranníocaíochtaí le pleannanna ranníocaíochta sainithe mar chaiteachas de réir mar a sholáthraítear an tseirbhís lena mbaineann. Aithnítear ranníocaíochtaí réamhíochta mar shócmhainn sa mhéid go bhfuil aisíocaíocht in airgead tirim nó laghdú ar íocaíochtaí amach anseo ar fáil.

Scéimeanna sochair shainithe

Déantar glanleagáid an Ghrúpa i ndáil le pleannanna sochair shainithe a ríomh ar leithligh le haghaidh gach plean trí shuim an tsochair amach anseo a ghnóthaigh fostaithe sa tréimhse reatha agus i dtréimhse roimhe seo a mheas, an tsuim sin a lascainiú, agus luach cóir aon sócmhainní faoin bplean a bhaint as.

Is é achtúire cáilithe a dhéanann na hoibleagáidí sochair shainithe a ríomh go bliantúil le modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa. Nuair a bhíonn de thoradh ar an ríomh sócmhainn ionchais don Ghrúpa, bíonn an tsócmhainn aitheanta teoranta do luach láithreach na dtairbhí eacnamaíochta atá ar fáil i bhfoirm aon aisíocaíochtaí amach anseo ón bplean nó laghduithe ar ranníocaíochtaí leis an bplean amach anseo. Cuirtear san áireamh gach íoscheanglas cistiúcháin infheidhmithe chun luach láithreach na dtairbhí eacnamaíochta a ríomh.

I gcás ina gceanglaítear le rialacha na scéime barrachas a thagann chun cinn sa scéim a roinnt idir an fostóir agus na comhaltaí, déileáiltear leis an tsuim atá inchurtha i leith na gcomhaltaí mar mhéadú ar dhlíteanais na scéime. Aithnítear an ghluaiseacht sa chion atá inchurtha i leith na gcomhaltaí sa Ráiteas ar an Ioncam Cuimsitheach Eile.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Sochair fostaithe ar lean

Scéimeanna sochair shainithe ar lean

Aithnítear láithreach san ioncam cuimsitheach iomlán Maidir le: ar an nglanlíteanas sainithe lena gcuimsítear gnóthachain agus cailteanais achtúireacha, an brabús ar shócmhainní an phlean (gan ús san áireamh), agus éifeacht uasteorainn na sócmhainne (más ann di, gan ús san áireamh). Cinneann an Grúpa an glanchaiteachas úis (ioncam) ar an nglanlíteanas sochair shainithe (sócmhainn) don tréimhse tríd an ráta lascaine a úsáidtear chun an dlíteanas sochair shainithe (sócmhainn) a thomhas ar an dáta tuairiscithe a chur i bhfeidhm, agus cuirtear san áireamh aon athruithe ar an nglanlíteanas sochair shainithe (sócmhainn) i rith na tréimhse mar thoradh ar ranníocaíochtaí agus íocaíochtaí sochair. Aithnítear mar bhrabús nó mar chaillteanas an glanchostas úis agus caiteachais eile a bhaineann le pleannanna sochair shainithe.

Nuair a athraítear sochair plean nó nuair a chiorraítear plean, aithnítear láithreach sa bhrabús nó sa chaillteanas an t-athrú dá bharr ar an sochar a bhaineann le seirbhís roimhe sin nó an brabús nó cailteanas ar chiorrú. Aithníonn an Grúpa gnóthachain agus cailteanais nuair a réitítear plean le sochar sainithe nuair a réitítear é.

Sochair foirceanta

Cláraítear sochair foirceanta mar chaiteachas nuair nach féidir leis an nGrúpa tairiscint na sochar sin a aistarraingt a thuilleadh nó nuair a aithníonn an Grúpa costais ar athstruchtúrú, cibé acu is luaithe. Más rud é nach bhfuiltear ag súil leis na sochair a shocrú ina n-iomláine laistigh de 12 mhí tar éis an dáta tuairiscithe, déantar iad a lascainiú.

Ionstraimí airgeadais

Aithint agus tomhas tosaigh

Aithnítear infháltais trádála i dtosach ar a dtionscnamh. Aithnítear na sócmhainní airgeadais agus dlíteanais airgeadais ar fad eile i dtosach sa chás ina mbíonn an Grúpa ina pháirtí i bhforálacha conarthacha na hionstraime.

Déantar sócmhainn airgeadais (murab infháltas trádála é gan comhpháirt maoinithe shuntasach) nó dlíteanas airgeadais a thomhas i dtosach ag a luach cóir móide, i gcás míre nach bhfuil ar luach cóir trí bhrabús nó thrí chaillteanas ("FVTPL"), costais idirbhirt atá inchurtha go díreach i leith a sealbhaithe nó a heisiúna. Déantar infháltas trádála gan comhpháirt maoinithe shuntasach a thomhas i dtosach ar phraghas an idirbhirt.

Ionstraimí airgeadais – Aicmiú agus tomhas ina dhiaidh sin

Ar an aithint tosaigh, aicmítear sócmhainn airgeadais mar a bheith tomhaiste ag costas amúchta, luach cóir trí ioncam cuimsitheach eile ("FCOVI"), nó luach cóir trí bhrabús nó thrí chaillteanas. Ní dhéantar sócmhainní airgeadais a athaicmiú i ndiaidh a n-aitheanta tosaigh mura n-athraíonn an Grúpa a mhúnla gnó chun sócmhainní airgeadais a bhainistiú. Sa chás sin, déantar gach sócmhainn airgeadais lena mbaineann a athaicmiú ar an gcéad lá den chéad tréimhse tuairiscithe tar éis an athraithe ar an múnla gnó.

Déantar sócmhainn airgeadais a thomhas ar a costas amúchta má chomhlíonann sí an dá choinníoll seo a leanas agus mura bhfuil sé ainmnithe mar a bheith ar FVTPL:

> tá sí á sealbhú laistigh de mhúnla gnó a bhfuil mar chuspóir leis sócmhainní a shealbhú chun sreafaí airgid conarthacha a bhailiú; agus

> tagann sreafaí airgid chun cinn ar dhátaí sonraithe faoina téarmaí conarthacha, agus is iad íocaíochtaí bunairgid agus úis ar an bpríomhshuim gan íoc atá sna sreafaí airgid sin, agus iad sin amháin.

Is ag FVTPL a thomhaistear gach sócmhainn airgeadais nach n-aicmítear í mar a bheith tomhaiste ag a costas amúchta nó FVOCI mar atá sonraithe thuas. Áirítear leis sin gach sócmhainn airgeadais dhíorthach (féach Nóta 27). Ar an aithint tosaigh, féadfaidh an Grúpa sócmhainn airgeadais a ainmniú go neamh-inchúlghairthe a chloíonn ar gach bealach eile leis na riachtanais go dtomhaisfí í ag a costas amúchta nó ag FVOCI amhail ag FVTPL dá ndíchuifí nó dá laghdófaí go mór leis sin neamhréir cuntasáíochta a thiocfadh chun cinn murach sin.

Sócmhainní airgeadais – Measúnú ar an múnla gnó

Déanann an Grúpa measúnú ar chuspóir na samhla gnó ina gcoinnítear sócmhainn airgeadais ag leibhéal punainne toisc gurb é seo is fearr a léiríonn an bealach a bhainistítear an gnó, agus cuirtear faisnéis ar fáil don bhainistíocht. Cuimsítear leis an bhfaisnéis a chuirtear san áireamh:

> beartais shonraithe agus na cuspóirí sonraithe don phunann agus feidhmiú na mbeartas sin sa chleachtas. Áirítear orthu sin féachaint an ndírítear ar ioncam úis conarthach a thuilleamh i straitéis na bainistíochta, próifíl ráta úis ar leith a chothabháil, fad ama na sócmhainní airgeadais a chur in oiriúint d'fhad ama aon dlíteanais ghaolmhara nó aon eis-sreafaí airgid lena bhfuiltear ag súil, nó sreafaí airgid a réadú trí na sócmhainní a dhíol;

> a dhéantar feidhmíocht na punainne a mheas agus a thuairiscíú do bhainistíocht an Ghrúpa;

> na rioscaí a théann i bhfeidhm ar fheidhmíocht an mhúnla gnó (agus na sócmhainní airgeadais arna sealbhú laistigh den mhúnla gnó sin) agus conas a dhéantar na rioscaí sin a bhainistiú;

> conas a chúitítear bainisteoirí an ghnó – mar shampla, féachaint an bhfuil an cúiteamh bunaithe ar luach cóir na sócmhainní arna mbainistiú nó ar na sreafaí airgid conarthacha arna mbailiú; agus

> minicíocht, méid agus uainiúchán na ndíolachán de shócmhainní airgeadais i dtréimhsí roimhe seo, na cúiseanna leis na díolacháin sin, agus ionchas maidir le gníomhaíochtaí díolacháin amach anseo.

Maidir le haistríthe sócmhainní airgeadais chuig tríú páirtithe in idirbhearta nach bhfuil cáilithe ar dhí-aithint, ní mheastar iad mar dhíolacháin chun na críche seo, i gcomhréir le haithint leantach an Ghrúpa ar na sócmhainní.

Tomhaistear ag FVTPL sócmhainní airgeadais atá á sealbhú lena dtrádáil nó atá á mbainistiú agus a ndéantar a bhfeidhmíocht a mheasúnú ar bhonn luach cóir.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Ionstraimí airgeadais ar lean

Sócmhainní airgeadais – Measúnú ar cé acu is íocaíochtaí bunairgid agus úis amháin atá sa sreabhadh airgid conarthach nó nach ea Chun críocha an mheasúnaithe seo, sainmhínítear ‘bunairgead’ mar luach cóir na sócmhainne airgeadais ar a haithint tosaigh. Sainmhínítear ‘ús’ mar chomaoin don amluach airgid agus don riosca creidmheasa a bhaineann leis an bpríomhshuim gan íoc i rith tréimhse áirithe ama agus le haghaidh rioscaí bunúsacha agus costais eile ar iasachtú (mar shampla riosca leachtachta agus costais riaracháin), mar aon le corrlach brabúis.

Agus measúnú á dhéanamh ar an íocaíochtaí bunairgid agus úis amháin atá sna sreafaí airgid conarthach, cuireann an Grúpa téarmaí conarthacha na hionstraime san áireamh. Áirítear leis sin féachaint an bhfuil téarma conarthach i gceist le sócmhainn airgeadais a d’fhéadfadh athrú a dhéanamh ar uainiúchán nó ar mhéid na sreafaí airgid conarthacha a d’fhágfadh nach gclóidh an tsócmhainn leis an gcoinníoll seo. Agus an measúnú sin á dhéanamh, cuireann an Grúpa na nithe seo a leanas san áireamh:

- > imeachtaí teagmhasacha a d’athródh méid nó uainiúchán sreafaí airgid;
- > téarmaí a d’fhéadfadh coigeartú a dhéanamh ar an ráta cúpóin conarthach, lena n-áirítear gnéithe ar ráta athraitheach;
- > gnéithe maidir le réamhíocaíocht agus síneadh ama; agus
- > téarmaí a chuireann teorainn le héileamh an Ghrúpa ar shreabhadh airgid ó shócmhainní sonraithe (e.g. gnéithe neamhiontaofa).

Tá gné réamhíocaíochta ag teacht leis an gcritéar maidir le híocaíochtaí bunairgid agus úis, agus na cineálacha íocaíochta sin amháin, má léirítear tríd is tríd le méid na réamhíocaíochta méideanna neamhíochta bunairgid agus úis ar an bpríomhshuim atá gan íoc, agus d’fhéadfaí a chuimsiú leis sin cúiteamh breise réasúnta as foirceannadh luatha an chonartha. Ina theannta sin, i gcás sócmhainn airgeadais a fuarthas faoin bpar nó os cionn an phar i gcomparáid leis an méid conarthach, maidir le gné lena gceadaítear nó lena gceanglaítear réamhíocaíocht ar mhéid lena léirítear tríd is tríd méid an phar faoin gconradh mar aon le hús conarthach fabhráithe (ach atá gan íoc) (d’fhéadfaí a chuimsiú leis sin freisin cúiteamh breise réasúnta as foirceannadh luath), caitear leis an ngné sin mar a bheith ag teacht leis an gcritéar más rud é go bhfuil luach cóir na gné réamhíocaíochta neamhshuntasach tráth na haitheanta tosaigh.

Sócmhainní airgeadais – Tomhas ina dhiaidh sin agus gnóthachain agus cailiteanais

Sócmhainní airgeadais ag FVTPL

Déantar na sócmhainní sin a thomhas ag a luach cóir ina dhiaidh sin. Aithnítear glanhnóthachain agus glanchailiteanais, lena n-áirítear aon ioncam úis nó díbhinne, sa bhrabús nó sa chailiteanas.

Sócmhainní airgeadais ag a gcostas amúchta

Déantar na sócmhainní seo a thomhas ag a gcostas amúchta ina dhiaidh sin le modh an úis ghlain. Laghdaítear an costas amúchta le cailiteanais bhearnúcháin. Aithnítear ioncam úis, gnóthachain agus cailiteanais ar airgeadra eachtrach, agus bearnú sa bhrabús nó sa chailiteanas. Déantar aon ghnóthachan nó cailiteanas ag éirí as dí-aithint a aithint sa bhrabús nó sa chailiteanas.

Dlíteanais airgeadais – Aicmiú, tomhas ina dhiaidh sin, agus gnóthachain agus cailiteanais

Aicmítear dlíteanais airgeadais mar a bheith tomhaiste ag a gcostas amúchta nó ag FVTPL. Aicmítear dlíteanas airgeadais ag FVTPL má aicmítear é mar dhlíteanas atá á shealbhúlenathrádail, más díorthach é, nó má tá sé ainmnithe mar sin ar a aithint tosaigh. Déantar dlíteanais airgeadais a thomhas ag FVTPL agus aithnítear glanhnóthachain agus glanchailiteanais, lena n-áirítear aon úschostas, sa bhrabús nó sa chailiteanas. Déantar dlíteanais airgeadais eile a thomhas ag a gcostas amúchta ina dhiaidh sin le modh an úis ghlain. Aithnítear úschostas agus gnóthachain agus cailiteanais ar airgeadra eachtrach sa bhrabús nó sa chailiteanas. Déantar aon ghnóthachan nó cailiteanas ag éirí as dí-aithint a aithint sa bhrabús nó sa chailiteanas freisin.

Dí-aithint

Sócmhainní airgeadais

Dí-aithníonn an Grúpa sócmhainn airgeadais nuair a thagann deireadh leis na cearta conarthacha i leith na sreafaí airgid ón tsócmhainn airgeadais, nó nuair a aistríonn sé na cearta chun na sreafaí airgeadais conarthacha a fháil in idirbheart ina n-aistrítear beagnach gach riosca agus gach tairbhe a bhaineann le húníreacht na sócmhainne airgeadais nó in idirbheart nach n-aistríonn an Grúpa ná nach gcoimeádann sé beagnach gach riosca agus gach tairbhe a bhaineann le húníreacht agus nach gcoimeádann sé rialú ar an tsócmhainn airgeadais.

Déanann an Grúpa idirbhearta lena n-aistríonn sé na sócmhainní atá aitheanta ina chlár comhardaithe, ach lena gcoimeádann sé gach riosca agus tairbhe a bhaineann leis na sócmhainní arna n-aistriú, nó beagnach gach riosca agus tairbhe a bhaineann leo. Sna cásanna sin, ní dhéantar na sócmhainní arna n-aistriú a dhí-aithint.

Dlíteanais airgeadais

Dí-aithníonn an Grúpa dlíteanas airgeadais nuair a dhéantar a oibleagáidí conartha a chomhlíonadh nó a chur ar ceal, nó nuair a thagann deireadh leo. Ina theannta sin, dí-aithníonn an Grúpa dlíteanas airgeadais i gcás ina n-athraítear a théarmaí agus ina bhfuil sreafaí airgid an dlíteanais athraithe an-éagsúil. Sa chás sin, aithnítear dlíteanas airgeadais nua ag a luach cóir bunaithe ar na téarmaí athraithe.

Aithnítear sa bhrabús nó sa chailiteanas an difríocht idir an tsuim ghlanluacha a múchadh agus an chomaoin a íocadh (lena n-áirítear aon sócmhainní neamhairgid aistrithe nó dlíteanais ghafa) ar dhí-aithint dlíteanais airgeadais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasáíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Ionstraimí airgeadais ar lean

Dí-aithint ar lean

Fritháireamh

Déantar sócmhainní airgeadais agus dlíteanais airgeadais a fhritháireamh agus cuirtear an glanmhéid i láthair sa chlár comhardaithe sa chás ina bhfuil ceart infheidhmíthe le dlí ag an nGrúpa na méideanna a fhritháireamh agus ina bhfuil sé i gceist aige iad a ghlanadh ar bhonn glan nó an tsócmhainn a réadú agus an dlíteanas a ghlanadh ag an am céanna, agus sa chás sin amháin.

Sócmhainní airgeadais ag a gcostas amúchta

Aithníonn an Grúpa lamháltais cailiteanais do chailiteanais chreidmheasa ionchasacha ar shócmhainní airgeadais arna dtomhas de réir an chostais amúchta. Déantar lamháltais cailiteanais d’infháltais trádála agus sócmhainní conartha a thomhas i gcónaí ar mhéid atá cothrom le cailiteanais chreidmheasa ionchasacha saoil. Agus cinneadh a dhéanamh an bhfuil méadú suntasach tagtha ar riosca creidmheasa sócmhainne airgeadais ón aitheantas tosaigh agus nuair a dhéantar cailiteanais chreidmheasa ionchasacha a mheas, déanann an Grúpa breithniú ar fhaisnéis réasúnta bunaithe ar fhianaise atá idir ábhartha agus ar fáil gan costas ná iarracht mhíchuí. Cuimsítear leis sin faisnéis agus anailís chainníochtúil agus cháilíochtúil, bunaithe ar thaithí an Ghrúpa roimhe seo agus ar mheasúnú creidmheasa eolach, agus cuimsítear faisnéis réamhbhreathnaitheach leis freisin.

Glacann an Grúpa leis go bhfuil méadú suntasach tagtha ar an riosca creidmheasa ar shócmhainn airgeadais má tá an tsócmhainn sin níos mó ná 120 lá thar téarma. Is éard atá i gceist le cailiteanais chreidmheasa ionchasacha saoil na cailiteanais chreidmheasa ionchasacha sin a éiríonn as gach teagmhas mainneachtana féideartha thar shaolré ionchais ionstraime airgeadais. An tréimhse uasta a bhreithnítear agus cailiteanais chreidmheasa ionchasacha á meas ná an tréimhse uasta chonartha ina bhfuil an Grúpa neamhchosanta ar riosca creidmheasa.

Cailiteanais chreidmheasa ionchasacha a thomhas

Is meastachán atá ualaithe ó thaobh dóchúlachta ar chailiteanais chreidmheasa iad cailiteanais chreidmheasa ionchasacha. Tomhaistear cailiteanais chreidmheasa mar luach láithreach gach easnaimh san airgead tirim (.i. an difríocht idir na sreafaí airgid atá dlíte don eintiteas de réir an chonartha agus na sreafaí airgid a bhfuil súil ag an nGrúpa lena bhfáil). Déantar cailiteanais chreidmheasa ionchasacha a lascainiú de réir ghlanráta úis na sócmhainne airgeadais.

Ar gach dáta tuairiscithe, déanann an Grúpa measúnú i dtaobh an bhfuil fadhbanna creidmheasa ag baint le sócmhainní airgeadais arna n-iompar ar chostas amúchta. Bíonn fadhbanna creidmheasa ag sócmhainn airgeadais sa chás inar tharla aon teagmhas amháin

nó níos mó ag a mbíonn drochthionchar ar shreafaí airgid todhchaí measta na sócmhainne airgeadais.

Cuimsítear na sonraí inbhraite seo a leanas le fianaise go bhfuil fadhbanna creidmheasa ag sócmhainn airgeadais:

- > tá deacrachtaí móra airgeadais ag an iasachtóir nó ag an eisitheoir;
- > sárú conartha amhail mainneachtain nó a bheith níos mó ná 120 lá thar téarma;
- > an Grúpa a bheith ag athstruchtúir iasachta nó airleacain ar théarmaí nach mbreithneodh an Grúpa in imthosca eile;
- > is dócha go dtitfidh an t-iasachtóir i bhféimheacht nó go ndéanfar atheagrú airgeadais eile air; nó
- > margadh gníomhach d’urrús a bheith imithe mar thoradh ar dheacrachtaí airgeadais.

Liúntas do ECL a thíolacadh ar an gClár Comhardaithe

Déantar lamháltais cailiteanais do shócmhainní airgeadais ag a gcostas amúchta a asbhaint ó oll-luach na sócmhainní de réir na leabhar.

Díscríobh

Díscríobhtar oll-luach sócmhainne airgeadais de réir na leabhar nuair nach bhfuil aon súil réasúnach ag an nGrúpa sócmhainn airgeadais ina hiomláine, nó cuid di, a aisghabháil. I gcás custaiméirí aonair, tá sé de bheartas ag an nGrúpa oll-luach de réir na leabhar a dhíscríobh nuair a bhíonn an tsócmhainn airgeadais 120 lá thar téarma bunaithe ar an taithí roimhe seo ar shócmhainní comhchosúla a aisghabháil. Maidir le custaiméirí corparáideacha, déanann an Grúpa measúnú go leithleach i ndáil le huainiú agus méid an díscríofa bunaithe ar shuíl réasúnach a bheith ann leis an tsócmhainn a aisghabháil. Ní bhíonn an Grúpa ag súil le haon aisghabháil shuntasach ón méid díscríofa. Mar sin féin, maidir le sócmhainní airgeadais díscríofa, d’fhéadfaidís a bheith faoi réir gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin chun cloí le nósanna imeachta an Ghrúpa chun méideanna dlíte a aisghabháil.

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

Cuimsítear san airgead tirim agus sna coibhéisí airgid thirim an t-airgead tirim sa bhanc agus ar láimh, agus taiscí gearrthéarmacha.

Infheistíochtaí gearrthéarmacha an-leachtach is ea coibhéisí airgid thirim lena mbaineann aibíocht tráth a eisiúna trí mhí nó níos lú ón dáta fála, agus ar furasta iad a chomhshó go méideanna is eol d’airgead tirim. Ní bhíonn i gceist leo ach riosca neamhshuntasach ó thaobh athrú luacha.

Sa ráiteas ar shreafaí airgid, léirítear airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim glan ar rótharraingtí gearrthéarma atá inaisíochta ar éileamh.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

2. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (lena n-áirítear úsáid meastachán agus breithiúnas) ar lean

Ionstraimí airgeadais ar lean

Ionstraimí airgeadais díorthacha agus cuntasaíocht fálaíthe

Féadfaidh an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha a shealbhú chun a neamhchosaint ar riosca airgeadra eachtrach, riosca ráta úis agus rioscaí margaidh amháil praghsanna leictreachais a fháil. Déantar díorthaigh leabaithe a scaradh ón gconradh óstaigh agus tugtar cuntas orthu ar leithligh má chomhlíontar critéir áirithe.

Aithnítear díorthaigh ar a luach cóir i dtosach; aithnítear aon chostais idirbhirt atá inchurtha go díreach sa bhrabús nó sa chaillteanas faoi mar a thabhaítear iad. Faoi réir a n-aitheanta tosaigh, déantar díorthaigh a thomhas ar a luach cóir, agus aithnítear athruithe air sin sa bhrabús nó sa chaillteanas mura bhfuil cuntasaíocht fálaíthe á cur i bhfeidhm.

Fálú ar an sreabhadh airgid

Nuair a ainmnítear díorthach ina ionstraim fálaíthe sreafa airgid, aithnítear an sciar éifeachtach de na hathruithe ar luach cóir an díorthaigh san ioncam cuimsitheach eile agus déantar é a charnadh sa chúchiste fálaíthe. Aithnítear láithreach sa bhrabús nó sa chaillteanas aon sciar neamhéifeachtach de na hathruithe ar luach cóir an díorthaigh.

Déantar an méid atá carntha sa chothromas a choinneáil san ioncam cuimsitheach eile agus déantar é a athaicmiú sa bhrabús nó sa chaillteanas sa tréimhse chéanna nó sna tréimhsí céanna ina dtéann an mhír fhálaíthe i bhfeidhm ar an mbrabús nó ar an gcaillteanas.

Más rud é nach gcloíonn an ionstraim fálaíthe a thuilleadh leis na critéir don chuntasaíocht fálaíthe, go dtéann sí in éag nó go ndíoltar í, nó más rud é go n-aisghairtear an t-ainmniú, scoirtear den chuntasaíocht fálaíthe go hionchasach sa chás sin. Mura bhfuil súil leis an idirbheart réamhaisnéise níos mó, déantar an méid atá carntha sa chothromas a athaicmiú sa bhrabús nó sa chaillteanas.

Úsáideann an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha chun fálú a dhéanamh ar an neamhchosaint ar an ráta úis agus ar airgeadra. Aithnítear gach díorthach den sórt sin ar a luach cóir agus déantar iad a atomhas ar a luach cóir ar dháta an chláir comhardaithe. Formhór na n-ionstraimí airgeadais díorthacha, tá siad ainmnithe mar chinn atá ar seilbh chun críocha fálaíthe.

Bunaítear ainmniúchán na gaolmhaireachta fálaíthe tráth déanta an chonartha. An chaoi a láimhseáiltear gnóthachan agus caillteanas ar atomhas ina dhiaidh sin, bíonn sé ag brath ar aicmiú an fhálaíthe agus ar cibé an bhfuil an ghaolmhaireacht fálaíthe ainmnithe mar fhálú ar an luach cóir nó mar fhálú ar an sreabhadh airgid. Gach gluaiseacht sa luach cóir ar dhíorthaigh nach cuid de ghaolmhaireachtaí fálaíthe iad, déantar iad a thaifeadadh ar an ráiteas ioncaim.

Úsáideann an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha chun fálú a dhéanamh ar an neamhchosaint ar praghsanna tráchtearraí,

ar airgeadra eachtrach agus ar an riosca ráta úis ag éirí as gníomhaíochtaí oibriúcháin, airgeadais agus infheistíochta. Áirítear leis na príomhdhíorthaigh a úsáidtear babhtálacha ráta úis agus réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh. Úsáidtear conarthaí tráchtearraí freisin chun fálú a dhéanamh ar neamhchosaint an Ghrúpa ar cheannach breosla agus ar dhíol leictreachais.

Gnáthscaireanna

Is mar chothromas a aicmítear gnáthscaireanna. Maidir le costais incriminteacha atá inchurtha go díreach i leith eisiúint gnáthscaireanna, aithnítear iad mar asbhaint ó thuilleamh coimeáda, glan ar aon iarmhairtí cánach.

Maidir le gnáthdhíbhinní atá dearbhaithe mar dhíbhinní deiridh, aithnítear iad mar dhliteanas sa tréimhse ina bhfaomhann na scairshealbhóirí iad. Aithnítear díbhinní eastramhacha mar dhliteanas ar a n-íoc.

Soláthar agus dlíteanais theagmhasacha

Aithnítear soláthar i gcás ina bhfuil oibleagáid reatha dhlíthiúil nó inchiallaithe ag an nGrúpa mar thoradh ar theagmhas roimhe sin, inar dócha go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí eacnamaíocha ag teastáil chun an oibleagáid a ghlanadh, agus inar féidir méid an eis-sreafa sin a thomhas go hiontaoifa. Más ábhartha atá an iarmhairt, déantar an soláthar a thomhas trí na heis-sreafaí airgid measta amach anseo a lascainiú ar ráta réamhchánach lena léirítear an measúnú margaidh reatha ar amluach an airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dlíteanas. Aithnítear leachtú na lascaine mar chostas airgeadais.

I gcás nach dócha go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí eacnamaíocha ag teastáil, nó nach féidir an tsuim a mheas go hiontaoifa, déantar an oibleagáid a nochtadh mar dhliteanas teagmhasach, mura rud é gur fíor-bheag an seans atá ann go mbeidh gá le heis-sreabhadh tairbhí eacnamaíocha. I gcás oibleagáidí féideartha, nach ndeimhneofar iad a bheith ann go dtí go dtarlóidh nó nach dtarlóidh aon teagmhas amháin nó níos mó amach anseo, déantar iad a nochtadh mar dhlíteanais theagmhasacha freisin mura rud é gur fíor-bheag an seans atá ann go mbeidh gá le heis-sreabhadh tairbhí eacnamaíocha.

Deontais

Aithnítear deontais rialtais seachas liúntais astaíochtaí ar dtús mar ioncam iarchurtha ag luach cóir má tá dearbhú réasúnta ann go bhfaighfead iad, agus comhlíonfaidh an Grúpa na coinníollacha a bhaineann leis an deontas; aithnítear iad ansin sa bhrabús nó sa chaillteanas ar bhonn córasach thar shaolré úsáideach na sócmhainne.

Maidir le deontais lena gcúitear an Grúpa as caiteachas arna thabhtú, aithnítear iad sa bhrabús nó sa chaillteanas ar bhonn córasach sna tréimhsí ina n-aithnítear na caiteachais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

3. Ioncam

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Fuinneamh In-athnuaite	225,296	185,335
Aisghabháil acmhainní	108,423	105,206
Meáin fáis	24,784	43,289
Téamh Tí	28,119	37,183
Talamh & Gnáthóga	4,309	4,382
Eile	4,156	2,780
	395,087	378,175

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Déantar an t-ioncam a idirdhealú de réir suíomh geografach:		
Éire	373,084	340,511
An Ríocht Aontaithe	22,003	36,982
An chuid eile den Eoraip	-	603
An chuid eile den domhan	-	79
	395,087	378,175

San áireamh thuas tá meastachán ar ioncam a thuilltear trí shócmhainní a ghiniúint faoi shocruithe Taraife Beatha Fuinnimh In-athnuaite don tréimhse ón 1 Deireadh Fómhair 2022 go dtí an 29 Márta 2023. Is iad na príomhthoimhdí a áirítear sa mheastachán praghsanna an mhargaidh lá roimh ré ("DAM") agus giniúint ghaoithe tuartha don tréimhse 30 Márta 2023 go 30 Meán Fómhair 2023 mar go ritheann an bhliain REFIT ón 1 Deireadh Fómhair go dtí an 30 Meán Fómhair.

I mí na Nollag 2022, thug an tAontas Eorpach uasteorainn praghsanna isteach ar ioncam a thuilltear ó ghiniúint leictreachais. Mar thoradh air sin, laghdaíodh ioncam atá aitheanta ag an nGrúpa don bhliain airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023 faoi €24.1m.

4. Caiteachas ar shochair fostaithe

Seo a leanas meánlíon na ndaoine a bhí fostaithe ag an nGrúpa i rith na bliana, arna n-anailísiú de réir catagóire:

	29 Márta 2023 Líon	30 Márta 2022 Líon
Déantúsaíocht agus táirgeadh	891	973
Riarachán	439	388
Iomlán	1,330	1,361
Buaic na fostaíochta	1,387	1,469

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Is iad seo a leanas costais phárolla chomhiomlána na ndaoine sin:		
Pá agus tuarastail	66,357	62,645
Costais na slándála sóisialaí	7,694	7,265
Costais phinsin (ranníocaíocht shainithe)	1,519	1,249
Costais phinsin (sochar sainithe)	1,191	1,311
	76,761	72,470
Costais foirne chaipitlithe	-	-
Glanchoistais foirne	76,761	72,470

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

5. Luach saothair na stiúrthóirí

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Táillí na stiúrthóirí	135	135
Tuarastal	225	225
Ranníocaíochtaí na cuideachta le scéimeanna pinsin	67	65
Sochair incháinithe	56	64
Luach saothair eile	194	201
	677	690

Is é atá i nochtadh luach saothair na stiúrthóirí luach saothair a íocann Bord na Móna cpt le stiúrthóirí uile na Cuideachta, eadhon na stiúrthóirí um Páirteachas Lucht Oibre, stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin agus stiúrthóirí feidhmiúcháin. Ba 6 líon na stiúrthóirí ar fhabhraigh sochair scoir chucu (2022: 5). Tá cuid de na stiúrthóirí páirteach sna scéimeanna pinsin sochar sainithe faoi láthair. Ba é an méid comhiomlán a íocadh nó a bhí iníoctha le haghaidh sochair scoir iarstiúrthóirí (gan méideanna sa chás go raibh an scéim maoinithe go leordhóthanach a áireamh) ná €206,000 (2022: €206,000).

	Táillí €'000	Ranníocaíocht Luach saothair eile le pinsin €'000	le pinsin €'000	lomlán €'000
Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin:				
(i) Stiúrthóirí a ceapadh de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 (4) (Líon na stiúrthóirí ar fostaithe iad; 2023: 4/2022: 4)				
29 Márta 2023	38	194	10	242
30 Márta 2022	44	201	9	254
(ii) Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin eile (Líon na stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin eile; 2023: 7/2022: 7)				
29 Márta 2023	93	-	-	93
30 Márta 2022	91	-	-	91

	Táillí €'000	Tuarastal €'000	Pá a bhaineann le feidhmíocht €'000	Ranníocaíochtaí na cuideachta le scéimeanna pinsin €'000	Sochair incháinithe €'000	lomlán €'000
Stiúrthóirí feidhmiúcháin						
Tom Donnellan	-	225	-	56	57	338
An bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023	-	225	-	56	57	338
Tom Donnellan	-	225	-	56	64	345
An bhliain dar chríoch an 30 Márta 2022	-	225	-	56	64	345

Faigheann an cathaoirleach neamhfheidhmiúcháin táille bhliantúil €21,600 agus faigheann gach duine de na Stiúrthóirí, seachas an Príomhfheidhmeannach, táille bhliantúil €12,600. Déantar na méideanna sin a choigeartú ar bhonn pro rata sa chás ina dtosaíonn téarma oifige nó ina dtagann deireadh leis le linn na bliana.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

5. Luach saothair na stiúrthóirí ar lean

Maidir leis na stiúrthóirí a bhí in oifig ag deireadh na bliana airgeadais, bhí an leas seo a leanas acu sna gnáthscaireanna ag tús na bliana, nó ar dháta a gceapacháin má ceapadh iad ina dhiaidh sin, agus ag deireadh na bliana go dtí an 29 Márta 2023:

	29 Márta 2023 Scaireanna	30 Márta 2022 Scaireanna
Paddy Rowland	1,771	1,771
Sinead Culleton Lowry	1,771	1,771
Kevin Healy (d'éirigh as Aibreán 2022)	-	1,771
Stephen Markham (ceaptha Eanáir 2023)	759	-
Padraig Rigney (ceaptha Eanáir 2023)	1,771	-

Na scaireanna thuas ar leis na stiúrthóirí iad, sealbhaítear iad tríd an gClár Úinéireachta Scaireanna d'Fhostaithe ("ESOP").

6. Faisnéis reachtúil agus faisnéis eile

Tagtar ar an mbrabús don bhliain tar éis muirear/(creidiúint):

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Dímheas (nóta 10)	24,879	32,918
Brabús ar dhiúscairt maoine, gléasra agus trealaimh (nóta 7)	(4,449)	(6,934)
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe (nóta 11)	2,154	2,080
Lagú ar mhaoín, gléasra agus trealamh (nóta 10)	13	490
Lagú ar shócmhainní doláimhsithe (nóta 11)	-	-
Caiteachas ar thaighde agus ar fhorbairt gnó	18,587	10,727
Deontais chaipitil a amúchadh (nóta 17)	(1,341)	(1,751)
Cailteanais ar lagú ar infháltais trádála ag eascairt as conarthaí le custaiméirí	1,992	607
Gnóthachan ar airgeadra eachtrach	96	11

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Luach saothair na n-iniúcháirí		
Seirbhísí iniúcháireachta	361	245
Seirbhísí árachais eile	28	16
Eile	163	105
Seirbhísí cánach	173	318
Seirbhísí cánach	725	684

Is é an táille iniúchta don Chuideachta ná €13,000 (2022: €13,000).

Áirítear leis an méid thuas costais as póca de €5,000 (2022: €5,000) a aisíocadh leis an iniúcháir.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

7. Ioncam eile

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Ioncam eile	5,764	3,219
Brabús ar dhiúscairt maoin, gléasra agus trealamh	4,449	6,934
	10,213	10,153

Áirítear le hioncam eile ioncam cíosa ó thríú páirtithe agus ó chomhfhiontair.

8. Glanchoistais airgeadais

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Ioncam airgeadais:		
Ioncam úis	1,970	461
Glanioncam úis ar phinsin sochair shainithe	604	152
Gnóchan úis barúlach ar fhorálacha	2,403	-
	4,977	613
Costais airgeadais:		
Ús ar shaoráidí rótharraingthe	(412)	(795)
Leachtú lascaine ar fhorálacha (Nóta 18)	(1,327)	(1,593)
Amúchadh costas eisiúna	(57)	(321)
Ús ar dhliteanas léasa	(237)	(245)
	(2,033)	(2,954)
Glanioncam/(chostas) airgeadais	2,944	(2,341)

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

9. Cánacha ioncaim

(a) Méideanna atá aitheanta sa ráiteas ioncaim

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Cáin reatha:		
Cáin chorparáide in Éirinn	13,698	7,141
Coigeartuithe i ndáil le blianta roimhe seo	(289)	(522)
Iomlán na cánach reatha	13,409	6,619
Cáin iarchurtha		
Tionscnamh agus aisiompú difríochtaí sealadacha:		
Maoin, gléasra agus trealamh – liúntais	119	990
Scaoileadh oibleagáidí pinsean	191	1,013
Forálacha, cailteanas nár úsáideadh agus eile	1,525	409
Iomlán na cánach iarchurtha	1,835	2,412
Costas na cánach ioncaim ar oibríochtaí leantacha	15,244	9,031

(b) Réiteach ar an ráta éifeachtach cánach

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	116,104	85,158
Cáin bunaithe ar an ráta caighdeánach cánach corparáide in Éirinn de 12.5% (2022: 12.5%)	14,513	10,645
<i>Éifeacht chánach a bhaineann le:</i>		
Lagú ar mhaoin, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe agus cáilmheas	-	(359)
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe	3,612	2,816
Athruithe ar mheastacháin a bhain le blianta roimhe seo	(315)	(1,380)
Coigeartú i ndáil le blianta roimhe seo	38	(243)
Úsáid cailteanas cánach	(11)	-
Íocaíocht phinsin níos mó ná costas an mhuirir pinsin	(2,021)	(1,283)
Liúntais chaipitiúla neamh-incháilithe	41	-
Dímheas neamh-incháilithe	544	455
Tionchar na rátaí cánach éagsúla	(1,082)	(1,434)
Creidmheas cánach T&F	(75)	(186)
Costas na cánach ioncaim	15,244	9,031
Ráta éifeachtach cánach	13%	11%

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

9. Cánacha ioncaim ar lean

(c) Gluaiseachtaí in iarmhéideanna cánach iarchurtha

	Iarmhéid amhail ar 30 Márta 2022 €'000	Athaicmiú mar cháin chorparáide €'000	Aitheanta sa bhrabús nó sa chailteanas €'000	Aitheanta san Ioncam Cuimsitheach eile €'000	Aitheanta sa chothromas €'000	Iarmhéid amhail ar 29 Márta 2023 €'000
Sócmhainní cánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	2,314	-	(363)	-	-	1,951
Forálacha	4,352	-	(8)	-	-	4,344
Cailteanas nár úsáideadh	3,027	-	(1,513)	-	-	1,514
Pinsin le sochar sainithe	-	-	-	-	-	-
lomlán	9,693	-	(1,884)	-	-	7,809
Dlíteanais chánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	(14,152)	-	243	-	-	(13,909)
Forálacha	(73)	-	4	-	-	(69)
Pinsin le sochar sainithe	(3,809)	-	(198)	(1,439)	-	(5,446)
Díorthaigh	-	-	-	(2,796)	-	(2,796)
lomlán	(18,034)	-	49	(4,235)	-	(22,220)

Tá an glandlíteanas cánach iarchurtha comhcheangailte €14.4 milliún léirithe ar an gclár comhardaithe.

	Iarmhéid amhail ar 31 Márta 2021 €'000	Athaicmiú mar cháin chorparáide €'000	Aitheanta sa bhrabús nó sa chailteanas €'000	Aitheanta san Ioncam Cuimsitheach eile €'000	Aitheanta sa chothromas €'000	Iarmhéid amhail ar 30 Márta 2022 €'000
Sócmhainní cánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	2,955	-	(641)	-	-	2,314
Forálacha	4,836	-	(484)	-	-	4,352
Cailteanas nár úsáideadh	2,998	-	29	-	-	3,027
Pinsin le sochar sainithe	-	-	-	-	-	-
lomlán	10,789	-	(1,096)	-	-	9,693
Dlíteanais chánach iarchurtha						
Maoín, gléasra agus trealamh - liúntais chaipitil	(13,803)	-	(349)	-	-	(14,152)
Forálacha	(119)	-	46	-	-	(73)
Pinsin le sochar sainithe	(1,338)	-	(1,013)	(1,458)	-	(3,809)
Díorthaigh	-	-	-	-	-	-
lomlán	(15,260)	-	(1,316)	(1,458)	-	(18,034)

Tá an glandlíteanas cánach iarchurtha comhcheangailte €8.3 milliún léirithe ar an gclár comhardaithe.

(d) Sócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta

Níor aithníodh na sócmhainní cánach iarchurtha seo a leanas sa bhliain roimhe sin toisc nach raibh sé dóchúil go mbeadh brabús incháinite amach anseo ar fáil a n-úsáidfeadh an Grúpa na sochair ina leith:

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Sócmhainní cánach iarchurtha		
Cailteanas chánach nár úsáideadh	-	6,653
lomlán	-	6,653

Níl aon sócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta ann don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

10. Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe €'000	Líonadh talún €'000	Anród, gléasra agus innealra €'000	Sócmhainní bginiúna €'000	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	lomlán an Ghrúpa €'000
2023							
Costas							
Amhail ar an 30 Márta 2022	150,094	66,338	236,293	358,644	19,740	73,003	904,112
Méideanna breise	1,140	-	2,525	528	101	80,474	84,768
Diúscairtí/scoir	(5,366)	-	(15,546)	-	(27)	-	(20,939)
Athaicmiú	(1,483)	1,483	(68)	68	-	-	-
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	22	416	99,075	323	(99,836)	-
Laghú ar shócmhainní díchoimisiúnaithe	-	(960)	-	-	-	-	(960)
Coigeartuithe ar mhalartú	(130)	-	(370)	-	(1)	-	(501)
Amhail ar an 29 Márta 2023	144,255	66,883	223,250	458,315	20,136	53,641	966,480
Dímheas agus lagú							
Amhail ar an 30 Márta 2022	138,820	59,845	218,477	232,092	11,611	-	660,845
Muirear dímheasa don bhliain	949	1,745	5,411	15,856	918	-	24,879
Muirear lagaithe don bhliain	-	-	-	-	(13)	-	(13)
Diúscairtí/scoir	(1,772)	-	(14,059)	-	(6)	-	(15,837)
Coigeartuithe ar mhalartú	(56)	-	(303)	-	-	-	(359)
Amhail ar an 29 Márta 2023	137,941	61,590	209,526	247,948	12,510	-	669,515
Suim ghlanluacha							
Amhail ar an 29 Márta 2023	6,314	5,293	13,724	210,367	7,626	53,641	296,965
Amhail ar an 30 Márta 2022	11,274	6,493	17,816	126,552	8,129	73,003	243,267

	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe €'000	Líonadh talún €'000	Anród, gléasra agus innealra €'000	Sócmhainní bginiúna €'000	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	lomlán an Ghrúpa €'000
2022							
Costas							
Amhail ar an 31 Márta 2021	149,090	63,914	239,531	357,687	18,247	23,533	852,002
Méideanna breise	1,959	1,398	5,166	957	1	52,931	62,412
Diúscairtí/scoir	(992)	-	(9,418)	-	-	-	(10,410)
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	1,026	943	-	1,492	(3,461)	-
Coigeartuithe ar mhalartú	37	-	71	-	-	-	108
Amhail ar an 30 Márta 2022	150,094	66,338	236,293	358,644	19,740	73,003	904,112
Dímheas agus lagú							
Amhail ar an 31 Márta 2021	138,757	56,420	218,154	214,065	10,714	-	638,110
Muirear dímheasa don bhliain	1,045	3,425	6,079	18,027	897	-	29,473
Muirear lagaithe don bhliain	-	-	3,442	-	-	-	3,442
Diúscairtí/scoir	(992)	-	(9,257)	-	-	-	(10,249)
Coigeartuithe ar mhalartú	10	-	59	-	-	-	69
Amhail ar an 30 Márta 2022	138,820	59,845	218,477	232,092	11,611	-	660,845
Suim ghlanluacha							
Amhail ar an 30 Márta 2022	11,274	6,493	17,816	126,552	8,129	73,003	243,267
Amhail ar an 31 Márta 2021	10,333	7,494	21,377	143,622	7,533	23,533	213,892

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

10. Réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar lean

I measc na méideanna breise tá:

- (i) Suim €33.9 milliún (2022: €48.9 milliún) maidir le tógáil fheirm ghaoithe Chluain Críon a tháinig i bhfeidhm i rith na bliana agus a aistríodh ó shócmhainní a bhí á dtógáil go sócmhainní giniúna.
- (ii) Suim €42.8 milliún a bhaineann le feirm ghaoithe Dhoire an Locháin a thógáil.
- (iii) Costais iasachta €0.4 milliún (2022: €0.4 milliún) a chaipitliú i leith sócmhainní a bhí á dtógáil i rith na bliana.
- (iv) Chomh maith le feirm ghaoithe Chluain Críon, áirítear le haistriúcháin ó shócmhainní atá á dtógáil uasghrádú staisiún agus cealla líonta talún a ndearnadh innealtóireacht orthu a tháinig i bhfeidhm i rith na bliana. Is é a bhí san iarmhéid ag deireadh na bliana agus forbairt gaoithe, cealla líonta talún a ndearnadh innealtóireacht orthu agus uasghrádú monarcha.

Ní choinnítear aon mhaoin, gléasra ná trealamh mar urrús d'aon iasachtaí ná iasachtaí de chuid an Ghrúpa seachas Feirm Ghaoithe Chluain Cróáin. Tá an tionscadal seo 100% faoi úinéireacht Bhord na Móna agus maoiníodh é le fiachas neamh-iontaoibhe le slándáil tugtha ar shócmhainní na cuideachta.

I gcomhréir le beartais chuntasaíochta an Ghrúpa, déanann na Stiúrthóirí athbhreithniú bliantúil ar shuim ghlanluacha gach maoin, gléasra agus trealamh ar an dáta tuairiscithe lena chinneadh an bhfuil aon fhianaise ar bhearnú ann.

Tá athbhreithniú déanta ag an nGrúpa ar a shócmhainní inláimhsithe le haghaidh táscairí lagaithe agus thug sé faoi deara nach mbeadh lagú mar thoradh ar athrú réasúnta ar thoimhdí.

Agus méid in-aisghabhála sócmhainne á chinneadh, ceanglaítear ar na stiúrthóirí cinntí agus meastacháin a dhéanamh agus glacadh le boinn tuisceana a théann i gcion ar luach anonn na maoin, an gléasra agus an trealamh. Na meastacháin agus na boinn tuisceana a úsáidtear, bíonn siad bunaithe ar thaithí stairiúil, ar eolas ar an tionscal agus ar thosca eile a chreidtear a bheith réasúnach bunaithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil.

I measc lagú maoin, gléasra agus trealamh sa bhliain roimhe sin áiríodh:

- (i) €3.1 milliún a bhaineann le trealamh táirgthe sa ghnó Athchúrsála; agus
- (ii) Bhain €0.3 milliún le trealamh táirgthe i ngnó na Meán Atá ag Fás.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

11. Sócmhainní doláimhsithe

	Bogearraí €'000	Nascadh leis an ngreille €'000	Eile €'000	Cáilmheas Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Iomlán €'000	Total €'000
2023						
Costas						
Ag tús na bliana	41,134	22,517	84,377	11,068	4,447	163,543
Méideanna breise	2	-	8,652	-	168	8,822
Aistriúcháin amach sócmhainní atá á dtógáil	2	2,903	1,514	-	(4,419)	-
Socrú lamháltas astaíochtaí	-	-	(7,709)	-	-	(7,709)
Ag deireadh na bliana	41,138	25,420	86,834	11,068	196	164,656
Amúchadh agus lagú						
Ag tús na bliana	40,134	11,981	81,219	10,718	-	144,052
Muirear amúchta don bhliain	443	719	992	-	-	2,154
Ag deireadh na bliana	40,577	12,700	82,211	10,718	-	146,206
Suímeanna glanluacha						
Amhail ar an 29 Márta 2023	561	12,720	4,623	350	196	18,450
Amhail ar an 30 Márta 2022	1,000	10,536	3,158	350	4,447	19,491

	Bogearraí €'000	Nascadh leis an ngreille €'000	Eile €'000	Cáilmheas Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Iomlán €'000	Total €'000
2022						
Costas						
Ag tús na bliana	40,713	22,869	85,796	11,068	1,661	162,107
Méideanna breise	57	-	4,763	-	3,150	7,970
Diúscairtí	-	(352)	-	-	-	(352)
Aistriúcháin amach sócmhainní atá á dtógáil	364	-	-	-	(364)	-
Socrú lamháltas astaíochtaí	-	-	(6,182)	-	-	(6,182)
Ag deireadh na bliana	41,134	22,517	84,377	11,068	4,447	163,543
Amúchadh agus lagú						
Ag tús na bliana	39,118	11,147	80,989	10,718	-	141,972
Muirear amúchta don bhliain	446	834	230	-	-	1,510
Lagú	570	-	-	-	-	570
Ag deireadh na bliana	40,134	11,981	81,219	10,718	-	144,052
Suímeanna glanluacha						
Amhail ar an 30 Márta 2022	1,000	10,536	3,158	350	4,447	19,491
Amhail ar an 31 Márta 2021	1,595	11,722	4,807	350	1,661	20,135

Áirítear le 'eile' infheistíochtaí i liostaí custaiméirí agus creidmheasanna astaíochtaí carbóin. Scaoiltear na creidmheasanna ó na sócmhainní doláimhsithe nuair a ghlantar na dliteanais maidir le hastaíochtaí.

De réir bheartais chuntasaíochta an Ghrúpa, tugann na Stiúrthóirí faoi athbhreithniú bliantúil ar shuim ghlanluacha na sócmhainní doláimhsithe go léir ag an dáta tuairiscithe chun a chinneadh an bhfuil aon chomhartha bearnaithe ann.

Tá athbhreithniú déanta ag an nGrúpa ar a shócmhainní doláimhsithe le haghaidh táscairí lagaithe agus thug sé faoi deara nach mbeadh lagú mar thoradh ar athrú réasúnta ar thoimhdí.

B'ionann lagú sócmhainní doláimhsithe sa bhliain roimhe sin agus €0.6 milliún a bhain le bogearraí atá imithe i léig.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

12. Léasanna

Tá talamh agus foirgnimh, gléasra agus innealra agus mótarfheithiclí ar léas ag an nGrúpa, a bhfuil meántréimhsí léasa 14 bliana, 4 bliana agus 5 bliana acu faoi seach. Níl roghanna sna léasanna i dtaobh iad a athnuachan ná síneadh ama a chur leo ach d'fhéadfadh go mbeadh roghanna iontu maidir le luathfhoirceannadh. Ní mheasann an Grúpa go bhfuil roghanna luathfhoirceanta, nuair atá siad ar fáil, réasúnta cinnte le feidhmiú. Tugtar eolas sna táblaí seo a leanas do léasanna sa chás gur léasaí é an Grúpa.

29 Márta 2023	Talamh agus foirgnimh €'000	Gléasra agus innealra €'000	Mótarfheithiclí €'000	Iomlán €'000
Sócmhainní ceart úsáide				
Amhail ar an 30 Márta 2022	3,333	416	7,743	11,492
Dímheas	(583)	(183)	(2,460)	(3,226)
Breiseanna	-	130	1,982	2,112
Foirceannadh	-	(98)	(303)	(401)
Amhail ar an 29 Márta 2023	2,750	265	6,962	9,977

30 Márta 2022	Talamh agus foirgnimh €'000	Gléasra agus innealra €'000	Mótarfheithiclí €'000	Iomlán €'000
Sócmhainní ceart úsáide				
Amhail ar an 31 Márta 2021	3,224	863	5,098	9,185
Dímheas	(627)	(296)	(2,353)	(3,276)
Breiseanna agus eile	736	44	5,085	5,865
Foirceannadh	-	(195)	(87)	(282)
Amhail ar an 30 Márta 2022	3,333	416	7,743	11,492

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Dlíteanas léasa		
Dlíteanas léasa oscailte	11,380	9,774
Costas úis	237	245
Aisíocaíochtaí	(3,310)	(3,455)
Breiseanna	2,052	4,987
Foirceannadh	(230)	(171)
Dlíteanas léasa deiridh	10,129	11,380
Díobh:		
Reatha	2,893	3,106
Neamh reatha	7,236	8,274

Ba é costas úis an léasa don bhliain ná €0.2 milliún (2022: €0.2 milliún) agus tá sé san áireamh laistigh de chostais airgeadais ar an ráiteas ioncaim comhdhlúite.

B'ionann eis-sreabhadh airgid iomlán do léasanna don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 agus €3.3 milliún (2022: €3.5 milliún).

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

13. Fardal

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Amhábhair	4,444	9,816
Earraí críochnaithe	5,696	15,587
Páirteanna spártha - tomhaltáin	2,991	1,857
Iomlán	13,131	27,260

Tá iarmhéideanna fardail glan ar sholáthairtí de €7.4 milliún (2022: €16.4 milliún).

I rith na bliana, díluachadh stoic théite bailte de €0.1 milliún (2022: €0.2 milliún) agus stoic ghairneoireachta €nialas (2022: €2.8 milliún).

I rith na bliana, bhí fardail de €65.3 milliún (2022: €88.2 milliún) mar chostas agus áiríodh iad i gcostas díolachán.

Páirteanna spártha cothabhála - léirítear le tomhaltáin míreanna beaga a chuimsítear sa timthriall oibriúcháin.

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Gnóthais chomhfhiontairs (a)	58,951	40,015
Gnóthais chomhlachaithe (b)	15,975	15,141
Iomlán	74,926	55,156
(a) Gnóthais chomhfhiontair		
Ag tús na bliana	40,015	12,079
Gluaiseacht sna hinfeistíochtaí	(3,049)	13,116
Sciar de bhrabús	12,033	6,109
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	9,952	8,711
Ag deireadh na bliana	58,951	40,015
(b) Gnóthais chomhlachaithe		
Ag tús na bliana	15,141	11,380
Gluaiseacht sna hinfeistíochtaí	(6,187)	-
Sciar de bhrabús	5,893	2,527
Sciar d'ioncam cuimsitheach eile d'institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	1,128	1,234
Ag deireadh na bliana	15,975	15,141

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Tá comhfhiontair agus comhlaigh shuntasacha ag an nGrúpa, mar seo a leanas:

Tá leas 50% ag an nGrúpa in Oweninny Power DAC (“Oweninny”), a corpraíodh i Meán Fómhair 2011 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Powergen Limited agus ESB Wind Development Limited chun feirm ghaoithe 172MW a fhorbairt in Abhainn Éinne, Co. Maigh Eo. Chuaigh an comhfhiontar i mbun oibríochta i mí na Samhna 2019. Ar an 29 Márta 2023, tá infheistíocht €3.8 milliún ag an nGrúpa (2022: €3.6 milliún) in Oweninny trí iasacht scairshealbhóra.

Oweninny

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Ioncam	42,120	31,453
Costas díolachán	(5,904)	(4,786)
Dímheas agus amúchadh	(7,991)	(7,765)
Costas úis	(3,819)	(4,354)
Costas eile	(55)	(65)
Costas na cánach ioncaim	(3,489)	(2,173)
Gluaiseacht sa chúlchiste fáilaithe ar an sreabhadh airgid	9,893	9,595
	30,755	21,905
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	15,378	10,953

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Sócmhainní neamhreacha	132,367	142,180
Sócmhainní reatha	22,659	37,728
Dlíteanais neamhreacha	(130,092)	(142,343)
Dlíteanais reatha	(1,080)	(17,308)
Glansócmhainní (100%)	23,854	20,257
Scair an Ghrúpa de ghlansócmhainní (50%)	11,927	10,129
lasachtaí an Ghrúpa i gcomhfhiontar	3,766	3,642
Suím ghlanluacha	15,693	13,771

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Tá leas 50% ag an nGrúpa in Oweninny Power 2 DAC (“OPD2”) a corpraíodh i mí Aibreáin 2018 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Powergen Limited agus Forbairt Ghaoithe BSL Teoranta chun feirm ghaoithe 83MW a fhorbairt in Abhainne, Co. Mhaigh Eo. Cuireadh tús leis an bhfeirm ghaoithe i mí na Samhna 2022. Ar an 29 Márta 2023, tá infheistíocht €17.4 milliún ag an nGrúpa (2022: €16.8 milliún) in Oweninny trí iasacht scairshealbhóra.

Oweninny 2

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Ioncam	11,345	-
Costas díolachán	(2,824)	-
Dímheas agus amúchadh	(1,642)	-
Costas na cánach ioncaim	(1,032)	-
Gluaiseacht sa chúlchiste fáilaithe ar an sreabhadh airgid	10,010	7,828
	15,857	7,828
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	7,929	3,914

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Sócmhainní neamhreacha	166,872	96,525
Sócmhainní reatha	19,737	971
Dlíteanais neamhreacha	(111,875)	(25,157)
Dlíteanais reatha	(51,047)	(64,511)
Glansócmhainní (100%)	23,687	7,828
Scair an Ghrúpa de ghlansócmhainní (50%)	11,844	3,914
lasachtaí an Ghrúpa i gcomhfhiontar	17,409	16,836
Suím ghlanluacha	29,253	20,750

Tá leas 50% ag an nGrúpa i Sundew Solar a corpraíodh i mí Aibreáin 2019 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Powergen Limited agus ESB Wind Development Limited chun feirmeacha gréine a fhorbairt. Bhí feirm ghréine i dTigh Mochua, Co. Chill Dara, á tógáil ag deireadh na bliana. Amhail an 29 Márta 2023, tá infheistíocht €7.8 milliún ag an nGrúpa i Sundew Solar.

Sundew Solar

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Sócmhainní neamhreacha	10,407	-
Sócmhainní reatha	8,837	-
Dlíteanais reatha	(19,244)	-
Glansócmhainní (100%)	-	-
Sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní (50%)	-	-
lasachtaí an Ghrúpa i gcomhfhiontar	7,841	502
Suím ghlanluacha	7,841	502

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Tá leas 50% ag an nGrúpa i scaireanna CGA um Malartú Leictreachais ("Malartú Leictreachais"). Tá an Chuideachta rannpháirteach sa Mhargadh Leictreachais Aonair uile-oileáin mar aonad ar thaobh an éilimh, agus díróinn sí ar theicneolaíochtaí cliste a fhorbairt agus ar sheirbhísí tacaíochta solúbtha a sholáthar don eangach náisiúnta.

Electricity Exchange

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Ioncam	14,461	13,165
Costas díolachán	(9,155)	(7,102)
Dímheas agus amúchadh	(84)	(61)
Costas úis	(15)	(49)
Costas eile	(6,350)	(6,014)
Costas na cánach ioncaim	(143)	(30)
	(1,286)	(91)
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	(643)	(46)

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	50%
Sócmhainní neamhreacha	398	191
Sócmhainní reatha	8,391	9,919
Dlíteanais reatha	(1,328)	(1,318)
Glansócmhainní (100%)	7,461	8,792
Sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní (50%)	3,731	4,396
Infheistíocht an Ghrúpa i gcomhfhiontar	595	595
Suím ghlanluacha	4,326	4,991

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Tá suim 50% ag an nGrúpa in dhá thogra feirme gaoithe eischósta: Gabháltas Feirm Gaoithe Eischósta Celtic Horizon Teo agus Gabháltas Feirm Gaoithe Eischósta Réalt na Mara Teo. Is comhfhiontair iad na cuideachtaí idir Bord na Móna Powergen Teo agus Ocean Winds Ireland Teoranta. Ar an 29 Márta 2023, tá infheistíocht €2.5 milliún ag an nGrúpa sna tionscadail seo trí iasachtaí scairshealbhóirí.

Celtic Horizon & Realt na Mara

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	-
Costas úis	(57)	-
Costas eile	(1,298)	-
	(1,355)	-
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (50%)	(678)	-

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	50%	-
Sócmhainní reatha	2,915	-
Dlíteanais reatha	(4,270)	-
Glansócmhainní (100%)	(1,355)	-
Sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní (50%)	(678)	-
Iasachtaí an Ghrúpa i gcomhfhiontar	2,515	-
Suím ghlanluacha	1,837	-

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

14. Infheistíochtaí cuntas cothromais ar lean

Tá leas 37.5% ag an nGrúpa in Sliabh Bawn Wind Holdings DAC ("Sliabh Bawn"), a d'fhorbair agus a oibríonn feirm ghaoithe 64MW i mBéal na mBuillí, Co. Ros Comáin. Cuireadh tús le hoibríochtaí tráchtála ar an 1 Márta 2017. Ar an 29 Márta 2023, tá infheistíocht €6.1 milliún ag an nGrúpa (2022: €12.2 milliún) i Sliabh Bán trí iasacht scairshealbhóra.

Sliabh Bawn

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
i. Ráiteas ioncaim achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	37.5%	37.5%
Ioncam	26,517	24,723
Costas díolachán	(5,059)	(9,738)
Dímheas agus amúchadh	(6,053)	(6,053)
Costas úis	(112)	(1,595)
Costas eile	(27)	(28)
Costas na cánach ioncaim	447	(570)
Glúiseacht sa chúlchiste fáilaithe ar an sreabhadh airgid	3,008	3,292
	18,721	10,031
Sciar an Ghrúpa den bhrabús agus den ioncam cuimsitheach iomlán (37.5%)	7,020	3,762

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
ii. Clár comhardaithe achoimrithe		
Céatadán leasa úinéireachta	37.5%	37.5%
Sócmhainní neamhreacha	87,733	90,498
Sócmhainní reatha	19,854	27,823
Dlíteanais neamhreacha	(54,511)	(60,219)
Dlíteanais reatha	(26,611)	(50,362)
Glansócmhainní (100%)	26,465	7,740
Sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní (37.5%)	9,924	2,903
Iasachtaí an Ghrúpa i bhfiontar comhlachaithe	6,051	12,238
Suim ghlanluacha	15,975	15,141

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

15. Suimeanna infhála trádála agus eile

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Infháltais trádála	24,016	34,462
Réamhíocaíochtaí	8,880	4,881
Méideanna atá dlite ag institiúidí infheistiúcháin de réir mhodh an chothromais	-	1
Deontais infhaighte (nóta 17)	16,671	21,690
Infháltais PSO	32,866	-
Infháltais eile	2,174	6,327
Ioncam fabhráithe	8,724	8,993
Cáin bhreisluacha	3,346	1,019
Cáin chorparáide	1,930	1,080
Iomlán	98,607	78,453

Is feidhm de chuid an mhargaidh leictreachais iad infháltais Oibleagáide Seirbhís Phoiblí trínar íoc an Grúpa suimeanna le linn na bliana dar chríoch an 29 Márta 2023 agus cuirfead ar ais chuig an nGrúpa iad go tréimhsiúil sna míonna amach romhainn.

16. Uimeanna iníochta trádála agus eile

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Suímeanna iníochta trádála	27,289	20,976
Fabhruithe	34,900	43,770
Ioncam iarchurtha	42,169	21,679
Deontais (nóta 17)	11,851	13,566
Suímeanna iníochta eile	15,122	15,996
Creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach	11,117	10,950
Iomlán	142,448	126,937
Cuimsítear le creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach:		
Cáin ioncaim a asbhaintear faoi ÍMAT	1,009	940
Árachas sóisialta pá-choibhneasta	1,170	1,096
Cáin chorparáide	4,837	6,520
Cáin bhreisluacha	4,098	2,391
Cánacha eile	3	3
Iomlán	11,117	10,950

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

17. Deontais

Deontais chaipitil

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Ag tús na bliana	2,618	4,369
Amúchta le linn na bliana	(1,341)	(1,751)
Ag deireadh na bliana	1,277	2,618
Méideanna dlite mar seo a leanas:		
Laistigh d'aon bhliain amháin	1,277	2,476
Tar éis breis agus aon bhliain amháin	-	142
lomlán	1,277	2,618

Fuair Edenderry Power Limited deontas €26.0 milliún ón Aontas Eorpach faoin gClár Oibriúcháin Bonneagair Eacnamaíoch (EIOP) sa tréimhse 1999 go 2002. Comhlíonadh na coinníollacha go léir faoi chomhaontú an deontais.

(b) Deontais ioncain

Saol an AE IP Tailte Móra agus Daoine

Fuair Bord na Móna, ina cháil mar thairbhí comhordaithe, réamhíocaíocht €2.0 milliún ón Aontas Eorpach maidir le tionscadal LIFE IP an AE Tailte Móra agus Daoine i rith na bliana dar chríoch an 31 Márta 2021. Tá ceathrar tairbhíthe eile sa deontas. Ag an 29 Márta 2023 bhí €0.5 milliún tarraingthe anuas ag triúr tairbhíthe. Tá iarmhéid na réamhíocaíochta seo san áireamh laistigh de thrádáil agus suimeanna iníochta eile ar an gclár comhardaithe comhdhlúite ag deireadh na bliana (féach Nóta 16).

Scéim Um Ghníomhú ar son na hAeráide tailte móra

Tá maoiniú deontais leanúnach suas le €108 milliún ceadaithe ag an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide do Bhord na Móna maidir le hathshlánú feabhsaithe a thailte portaigh faoin Scéim um Ghníomhú ar son na hAeráide Tailte Móra. Cuireann Saoráid Téarnaimh agus Athléimneachta an Aontais Eorpaigh an maoiniú seo ar fáil mar chuid de Phlean Náisiúnta Téarnaimh agus Athléimneachta na hÉireann. Tugadh cuntas air seo mar dheontas rialtais de réir IAS 20. Tabhaíonn Bord na Móna costais go díreach maidir le hoibreacha ceadaithe agus athéilítear iad ón Roinn gach ráithe.

Déantar ioncam deontais €17.7 milliún a tuilleadh i rith na bliana airgeadais a fhritháireamh in aghaidh na gcostas a thabhaítear laistigh de chostas na ndíolachán ar an ráiteas ioncain comhdhlúite. €7.4 milliún de sin infhaighte ón Roinn ag deireadh na bliana agus tá sé san áireamh laistigh de dheontais infhaighte i Nóta 15. Aithníodh suim €9.3 milliún freisin laistigh de dheontais infhaighte (féach Nóta 15) agus mar ioncam deontais iarchurtha (féach Nóta 16) ar an gclár comhardaithe maidir le hioncam deontais amach anseo atá infhaighte ón scéim seo.

Forchoimeádann an Roinn an ceart maoiniú deontais a aisghlámhadh i gcás neamhchomhlíonadh nó neamhchomhlíonadh oibleagáidí Bhord na Móna faoin gcomhaontú deontais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

18. Soláthairtí

2023	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíocht €'000	Árachas €'000	Eile €'000	lomlán €'000
Ag tús na bliana	73,259	29,246	8,239	4,353	115,097
Soláthar a rinneadh sa bhliain	2,600	1,650	1,457	109	5,816
Soláthar a úsáideadh sa bhliain	(3,454)	(3,057)	(692)		(7,203)
Soláthar a aisiompaíodh sa bhliain	(2,606)	-	(600)	(530)	(3,736)
Scaoileadh lascaine	1,327	-	-		1,327
Caipitlithe sa bhliain	1,637	-	-	-	1,637
Tionchar an athraithe ar rátaí lascaine	(3,867)	-	-	-	(3,867)
Ag deireadh na bliana	68,896	27,839	8,404	3,932	109,071
Méideanna dlite mar seo a leanas:					
Reatha	8,534	18,699	1,142	3,862	32,237
Neamhreacha	60,362	9,140	7,262	70	76,834
lomlán	68,896	27,839	8,404	3,932	109,071

2022	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíocht €'000	Árachas €'000	Eile €'000	lomlán €'000
Ag tús na bliana	74,084	31,057	8,835	1,685	115,661
Soláthar a rinneadh sa bhliain	2,812	-	1,213	3,255	7,280
Soláthar a úsáideadh sa bhliain	(5,641)	(1,599)	(1,809)	(2)	(9,051)
Soláthar a aisiompaíodh sa bhliain	(1,026)	(212)		(585)	(1,823)
Scaoileadh lascaine	1,593	-	-	-	1,593
Caipitlithe sa bhliain	1,437	-	-	-	1,437
Ag deireadh na bliana	73,259	29,246	8,239	4,353	115,097
Méideanna dlite mar seo a leanas:					
Reatha	9,125	4,073	1,034	3,790	18,022
Neamhreacha	64,134	25,173	7,205	563	97,075
lomlán	73,259	29,246	8,239	4,353	115,097

(a) Athchóiriú na Timpeallachta

Áirítear le costais an athchóirithe timpeallachta:

(i) Tailte portaigh

Costais a thabhaítear chun na tailte portaigh a dhíchoimisiúnú agus a athshlánú. De réir IAS 37, rinneadh foráil do na costais seo nuair a tháinig cúinsí chun cinn as ar eascair an oibleagáid faoi cheadúnas an Ghrúpa um Rialú Comhtháite ar Thruaillí a Chosc na tailte móra a dhíchoimisiúnú agus a athbhunú tar éis táirgeadh móra. Soláthar €29.1 milliún (2022: €32.8 milliún) amhail an 29 Márta 2023 agus luach reatha na gcostas a bhfuiltear ag súil leo amach anseo maidir le díchoimisiúnú agus aiscur.

Is iad na príomhthoimhdí a áirítear laistigh den soláthar ná costas uaireanta meaisín agus uaireanta fear agus an leibhéal gaolmhar gníomhaíochta a theastaíonn chun na hoibreacha díchoimisiúnaithe agus athshlánaithe a dhéanamh. Scaoilfear tromlach na hoibleagáide thar thréimhse ama deich-mbliana ach níltear cinnte cén uair go díreach a dhéanfar an íocaíocht.

(ii) Forálacha Comhshaoil um Shaoráidí Dramhaíola

Forálacha comhshaoil de €2.6 milliún (2022: €2.7 milliún) aitheanta de réir IAS 37 maidir le measúnú an Ghrúpa ar dhliteanais chomhshaoil maidir le hoibleagáidí comhshaoil faoi cheadúnais dramhaíola reatha. Táthar ag súil go dtiocfaidh laghdú ar an bhforáil seo thar thréimhse ama fiche bliain.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

18. Soláthairtí ar lean

(a) Athchóiriú na Timpeallachta ar lean

(iii) Láithreán Líonta Talún an Droichid

Coinnítear soláthairtí maidir leis an gcostas a bhaineann leis an tsaoráid líonta talún a chothabháil tar éis dhúnadh agus an costas a bhaineann le huasteorannú a dhéanamh ar chealla innealtóireachta atá in úsáid cheana féin. Is ionann meastachán an Ghrúpa ar íoschostais dosheachanta arna dtomhas ag luach reatha agus €23 milliún (2022: €24.3 milliún) ag an 29 Márta 2023. Tá an Grúpa fós ag déanamh athbhreithniú ar chomhdhéanamh agus ar chainníocht na gcostas sin, ar féidir le líon mór tosca dul i gcion orthu, lena n-áirítear athruithe ar an reachtaíocht agus cúrsaí teicneolaíochta. Tá na príomhthoimhdí a áirítear i gcostais iomlána iardhúnta na láithreán líonta talún, lena n-áirítear earraí amhail monatóireacht, bainistíocht agus ceadúnú gáis agus láisteáite, measta ag an mbainistíocht bunaithe ar an dea-chleachtas agus ar an teicneolaíocht reatha atá ar fáil. Níltear cinnte faoi dhátaí íocaíochtaí na gcostas iarchúraim seo ach meastar go mbeidh siad thar thréimhse thart ar thríocha bliain tar éis don cheadúnas oibríochta dul in éag in 2028.

(iv) Athchóiriú Comhshaoil

Costais áirithe eile athchóirithe comhshaoil de €2.1 milliún (2022: €2.1 milliún) de réir IAS 37, is é sin meastachán an Ghrúpa ar chostais aistrithe dramhaíola agus bainistíochta dramhaíola a bhaineann le cuid dá thailte. D'fhéadfadh líon mór tosca dul i gcion ar na costais sin, lena n-áirítear athruithe ar an reachtaíocht agus cúrsaí teicneolaíochta. Déantar athbhreithniú ar na meastacháin sin gach bliain bunaithe ar chomhairle ó shaineolaithe comhshaoil tríú páirtí. Tiocfaidh laghdú ar fhorhóir na hoibleagáide thar thréimhse ama trí bliana ach níl uainiú cruinn na n-íocaíochtaí cinnte.

(v) Stáisiún Cumhachta agus dúnadh feirmeacha gaoithe

Coinnítear soláthar €7.3 milliún (2022: €6.8 milliún) do chostais dúnta agus díchoimisiúnaithe stáisiún cumhachta agus feirmeacha gaoithe bunaithe ar luach láithreach an mheastacháin reatha ar na costais a bhaineann le sócmhainní giniúna a dhúnadh agus dhíchoimisiúnú ag deireadh a saolré eacnamaíche ionchais. I measc na bpríomhthoimhdí maidir leis na costais seo a chinneadh tá meastachán is fearr na bainistíochta ar chostais innealtóireachta sa todhchá a theastaíonn chun na háiseanna a dhíchóimeáil.

Scaoilfear tromlach na hoibleagáide thar thréimhse ama cúig bliana is fiche ach níltear cinnte cén uair go díreach a dhéanfar na híocaíochtaí.

(vi) Costais dúnta Gléasra Brícíní agus Gairneoireachta

Soláthar €4.5 milliún (2022: €4.2 milliún) le haghaidh costais dúnta plandaí bunaithe ar luach reatha an mheastacháin reatha ar na costais a bhaineann le dúnadh gléasraí brícíní agus gairneoireachta ag deireadh a saolréanna eacnamaíocha úsáideacha.

Tiocfaidh formhór na n-oibleagáidí chun cinn laistigh den chéad bhliain airgeadais eile.

(b) Atheagrú agus Iomarcaíocht

Tá cinneadh déanta ag an mBord sna blianta roimhe seo an Grúpa a athstruchtúir mar chuid de phlean fadtéarmach dícharbónaithe. Coinnítear foráil a léiríonn an meastachán is fearr ar chostas na mbeart seo do na stiúrthóirí agus táthar ag súil go n-úsáidfear é sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma. Is iad na príomhthoimhdí ná líon na n-iomarcaíochtaí agus an costas in aghaidh an duine. Tá baint ag úsáid an tsoláthair atheagrúcháin agus iomarcaíochta le huainiú dhúnadh na bplandaí a luaitear in (a) (vi) thuas.

(c) Árachas

Baineann an soláthar árachais le héilimh dliteanais fostóra, dliteanais phoiblí agus dliteanais i leith táirgí, ar éilimh iad a chumhdaítear faoi pholasaí féinárachais an Ghrúpa. Déantar an soláthar sin a chinneadh ar bhonn measúnú ar gach cás ar leithligh. Áirítear sa soláthar sin suim i leith teagmhais a tabhaíodh ach nár tuairiscíodh ar dháta an chláir comhardaithe.

(d) Eile

I measc na bhforálacha eile tá costais ionchais éagsúla.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

19. Iasachtaí

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Dlíteanais neamhreacha		
Iasachtaí fadtéarmacha	92,595	51,896
Iomlán	92,595	51,896
Dlíteanais reatha		
Rótharraingtí	-	16,425
Nótaí iasachta neamhurraithe	-	270
Iomlán	-	16,695

Anailís ar athruithe ar ghlanairgead tirim/(glanfhiachas)	Ag tús na bliana €'000	Sreabhadh airgid €'000	Míreanna neamhairgid €'000	Ag deireadh na bliana €'000
Nótaí iasachta neamhurraithe	(270)	270	-	-
Iasachtaí fadtéarmacha	(51,896)	(40,699)	-	(92,595)
Rótharraingtí	(16,425)	16,425	-	-
Iomlán na n-iasachtaí	(68,591)	(24,004)	-	(92,595)
Airgead tirim	127,660	42,258	-	169,918
Glanairgead tirim	59,069	18,254	-	77,323

20. Caipiteal agus cúlchistí

Scairchaipiteal glaoite agus scairphréimh

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Scairchaipiteal	82,804	82,804
Scairphréimh	1,959	1,959
	84,763	84,763
Scairchaipiteal údaráithe		
300,000,000 gnáthscair dar luach €1.27 an ceann	380,921	380,921
Eisithe agus láníochta		
65,212,639 gnáthscair dar luach €1.27 an ceann	82,804	82,804

Caipiteal Gnáthscaireanna

Tá aicme amháin scaireanna ag an gCuideachta dá ngairtear Gnáthscaireanna. Tá an t-ualach céanna ag gach scair. Tá sealbhóirí gnáthscaireanna i dteideal díbhinní a fháil faoi mar a fhógraítear iad ó am go ham agus tá siad i dteideal aon vóta amháin a chaitheamh in aghaidh gach scaire ag cruinnithe den Chuideachta.

Nádúr agus cuspóir na gcúlchistí

Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh

Cuimsítear leis an gcúlchiste aistrithe gach difríocht in airgeadra eachtrach ag éirí as aistriú na ráiteas airgeadais i leith oibríochtaí eachtracha.

Cúlchiste eile

Cuimsítear leis an gcúlchiste eile sciar an Ghrúpa d'ioncam cuimsitheach eile as infheistíochtaí de réir mhodh an chothromais.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

21. Ráthaíochtaí agus dliteanais theagmhasacha

I ngnáthchúrsa an ghnó, cuireann an Chuideachta ráthaíochtaí ar fáil i ndáil le dliteanais fochuideachtaí áirithe dá cuid.

Ó am go ham, bíonn cuideachtaí an Ghrúpa páirteach in idirbheartaíocht maidir le ceanglais nó oibleagáidí conarthacha, imeachtaí dlí éagsúla, agus i ndáil le cúrsaí caidrimh thionsclaíoch a thagann chun cinn i ngnáthchúrsa an ghnó. Dar leis na Stiúrthóirí, ní bheidh drochthionchar ábhartha ar bith ag an idirbheartaíocht agus ag na himeachtaí sin ar staid airgeadais an Ghrúpa.

22. Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Airgead tirim	169,918	127,660
Rótharraingtí	-	(16,425)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	169,918	111,235

23. Ceangaltais

Ceangaltais i ndáil le caiteachas caipitiúil

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Údaraithe agus conradh déanta ina leith	142,010	24,269
Údaraithe agus gan conradh a bheith déanta ina leith	-	-
	142,010	24,269

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

24. Fochuideachtaí agus institiúidí infheistiúcháin

Seo a leanas liosta de phríomh-fochuideachtaí agus príomhinstitiúidí infheistiúcháin an Ghrúpa amhail an 29 Márta 2023:

De bhun fhorálacha Alt 357 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, tá dliteanais a fochuideachtaí Éireannacha ráthaithe ag an gCuideachta. Mar sin, beidh na cuideachtaí sin díolmhaithe ó fhorálacha Alt 347 agus Alt 348 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, maidir le comhdú. Níl dliteanais a cuid comhfhiontar ráthaithe aici.

Tá scairseilbh ag an gCuideachta sna cuideachtaí seo a leanas:

Foghnóthas	Gnó	Oifig chláraithe	Scairseilbh
Bord na Móna Energy Limited	Móin mheilte a tháirgeadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Biomass Limited	Móin mheilte a tháirgeadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Powergen Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Edenderry Power Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Edenderry Power Operations Limited	Gléasraí cumhachta a chothabháil	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Cushaling Power Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Edenderry Supply Company Limited	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Renewable Energy Ireland Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Mount Lucas Wind Farm Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Mount Lucas Supply Company Limited	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bruckana Wind Farm Limited	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bruckana Supply Company Limited	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Fuels Limited	Breoslaí soladacha a tháirgeadh, a dhíol agus a dháileadh	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
BnM Fuels Limited	Díomhaoín	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Horticulture Limited	Táirgí gairneoireachta a tháirgeadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna UK Limited	Meáin fáis agus táirgí téimh a mhargú, a dhíol agus a sholáthar do mhargadh na Ríochta Aontaithe	Simonswood Moss Perimeter Road, Kirkby, Learpholl, Sasana L33 3AN	100%
Bord na Móna Environmental Limited	Seirbhísí anailísíochta comhshaoil	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
The Greener Gardening Company (Kirkby) Limited	Táirgí gairneoireachta a tháirgeadh agus a dhíol	Simonswood Moss Perimeter Road, Kirkby, Learpholl, Sasana L33 3AN	100%
White Moss Nominee One Limited	Díomhaoín	Learpholl, Merseyside, L33 3AN, Sasana	100%
White Moss Nominee Two Limited	Díomhaoín	Learpholl, Merseyside, L33 3AN, Sasana	100%
Bord na Móna ESOP Trustee DAC	Iontaobhaí i dtaobh phlean úinéireachta scaireanna na bhfostaithe	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Resource Recovery Limited	Cuideachta aisghabhála agus athchúrsála acmhainní	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Recycling Limited	Cuideachta aisghabhála agus athchúrsála acmhainní	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Property DAC	Díomhaoín	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna Treasury DAC	Sealúchais chisteáin	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Derryarkin Sand and Gravel DAC	Gaineamh agus gairbhéal a eastóscadh agus a dhíol	Droichead Nua, Co. Chill Dara	55%
Bord na Móna Trustee Company DAC	Iontaobhaí i dtaobh na scéimeanna pinsin ranníocaíochta sainithe	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Clonreen Wind Farm DAC	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Clonreen Wind Farm Holdings DAC	Cuideachta sealbhaíochta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Clonreen Supply DAC	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Bord na Móna New Business Limited	Forbairt ghnó	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Derrinlough Wind Farm DAC	Giniúint cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%
Derrinlough Wind Farm Supply DAC	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100%

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

24. Fochuideachtaí agus institiúidí infheistiúcháin ar lean

Comhfhiontar/cuideachta chomhlach	Gnó	Oifig chláráithe	Scairseilbh
Oweninny Power Holdings DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Oweninny Power DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Oweninny Power 2 DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Oweninny Power 2 Holdings DAC	Giniúint cumhachta	27 Sráid Mhic Liam Íochtarach, Baile Átha Cliath 2	50%
Sliabh Bawn Wind Holdings DAC	Giniúint cumhachta	Bóthar Bhaile Átha Cliath, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin	37.5%
Sliabh Bawn Power DAC	Giniúint cumhachta	Bóthar Bhaile Átha Cliath, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin	37.5%
Sliabh Bawn Supply DAC	Dáileadh mórdhíola leictreachais	Bóthar Bhaile Átha Cliath, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin	37.5%
Electricity Exchange DAC	Seirbhísí bainistíochta leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	50%
Sundew Solar DAC	Giniúint cumhachta	A Dó, An Geata, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3	50%
Celtic Horizon Offshore Wind Farm Holding Limited	Giniúint cumhachta	1 WML, 1 Lána an Mhuilinn Ghaoithe, Baile Átha Cliath 2, Co. Bhaile Átha Cliath	50%
Celtic Horizon Offshore Wind Farm Limited	Giniúint cumhachta	1 WML, 1 Lána an Mhuilinn Ghaoithe, Baile Átha Cliath 2, Co. Bhaile Átha Cliath	50%
Réalt na Mara Offshore Wind Farm Holding Limited	Giniúint cumhachta	1 WML, 1 Lána an Mhuilinn Ghaoithe, Baile Átha Cliath 2, Co. Bhaile Átha Cliath	50%
Réalt na Mara Offshore Wind Farm Limited	Giniúint cumhachta	1 WML, 1 Lána an Mhuilinn Ghaoithe, Baile Átha Cliath 2, Co. Bhaile Átha Cliath	50%

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Margadhluach iomlán na sócmhainní scéime pinsin Luach láithreach oibleagáide sochar sainithe	288,506 (232,853)	339,700 (309,844)
Barrachas dlíteanas scéime thar shócmhainní Sciár na gcomhaltaí den bharrachas ar scéim RWESS	55,653 (16,349)	29,856 (6,028)
Dlíteanas maidir le sochar scoir fostaithe roimh cháin	39,304	23,828

Cuimsítear sa ghlansócmhainn sochar sainithe €39.3 milliún (2022: €23.8 milliún) scéimeanna pinsin sochar sainithe i staid sócmhainní dar luach €41.7 milliún (2022: €26.8 milliún) scéimeanna sochair shainithe in easnamh €2.4 milliún (2022: €3.0 milliún). Taispeántar an tsócmhainn agus an dlíteanas pinsin ar leithligh i gclár comhardaithe an Ghrúpa mar €41.7 milliún agus €2.4 milliún faoi seach.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir ar lean

(a) Tuairisc ar Scéimeanna Pinsin Bhord na Móna

Feidhmíonn an Grúpa trí scéim pinsin ranníocacha sochar sainithe, lena gcumhdaítear tromlach na bhfostaithe. Déantar na scéimeanna go léir a chistiú le ranníocaíochtaí ón nGrúpa agus ó na baill araon. Tá na ranníocaíochtaí bunaithe ar chomhairle ó achtúire cáilithe gairmiúil agus faightear an chomhairle sin go tráthrialta ag meánrátaí díolaíochtaí inphinsin.

Is iad na trí scéim atá i bhfeidhm:

- > Scéim Aoisliúntais Ghinearálta na bhFostaithe Ginearálta (GESS), lena gcumhdaítear lucht bainistíochta, fostaithe gairmiúla agus fostaithe cléireachais;
- > Scéim Aoisliúntais na Fostaithe a Dhéanann Oibreanna Rialta (RWESS), lena gcumhdaítear na catagóirí eile fostaithe; agus
- > Scéim Pinsin BnM Fuels, lena gcumhdaítear fostaithe a tháinig chun bheith ina bhfostaithe de chuid an Ghrúpa nuair a fuarthas an Coal Distributors Group, Stafford North East, Sutton Group agus Sheehan and Sullivan.

Ar scor ó cheann de na scéimeanna sochar sainithe, bíonn ball i dteideal pinsean atá cothrom leis an líon blianta seirbhíse inphinsin arna roinnt ar 80 den ghiantuarastal scoir agus aisce atá cothrom le 3/80 den tuarastal scoir le haghaidh gach bliana seirbhíse inphinsin.

Ina theannta sin, dhámh Bord na Móna cpt sochair phinsin neamhchistithe ar fhostaithe áirithe atá ar scor lena n-áirítear iar-phríomhfheidhmeannaigh agus a gcleithiúnaithe. Aithnítear costas maoinithe na bpinsean seo sa chlár comhardaithe ag €2.4 milliún bunaithe ar luacháil achtúireach amhail an 29 Márta 2023 (2022: €3.0 milliún).

Luachálacha achtúireacha na scéimeanna agus an staid ina bhfuil siad ó thaobh cistiú

Amhail an 29 Márta 2023 ba é an cóimheas idir luach cóir na sócmhainní agus an oibleagáid i leith sochair shainithe ná 123.9% (2022: 110.9%). Cinneann an modh achtúireach a úsáidtear (modh comhiomlán) ráta ranníocach ar cheart dó, má leanar leis go dtí go rachaidh an duine deireanach de na comhaltaí reatha ar scor, ciste a sholáthar ar leor é chun a sochair a sholáthar. Is iad na boinn tuisceana is mó a théann i bhfeidhm ar thorthaí na luachála achtúirí na boinn tuisceana sin a bhaineann leis an toradh ar infheistíochtaí agus leis an ráta méadaithe sa luach saothair.

Is é an 31 Márta 2020 dáta na luachála cistiúcháin is déanaí do na scéimeanna GESS agus RWESS, agus is é an 1 Aibreán 2021 dáta na luachála do scéim BnM Fuels. Déantar na luachálacha sin a nuashonrú leis na sonraí ón daonáireamh is déanaí. Sna luachálacha achtúireacha do na scéimeanna GESS agus RWESS glacadh leis go dtuilleann infheistíochtaí na scéimeanna ráta ainmiúil toraidh infheistíochta de 1.2% agus 1.65% faoi seach. Sna luachálacha achtúireacha is déanaí do GESS, RWESS agus BnM Fuels ba é luach margaidh infheistíochtaí na scéimeanna ná €321.6 milliún.

Sna luachálacha achtúireacha is déanaí ar na trí scéim sin, léiríodh an méid seo a leanas:

1. Easnamh €5.5 milliún ar an scéim GESS
2. Barrachas €3.5 milliún ar an scéim RWESS
3. Barrachas €1.2 milliún ar an scéim BnM Fuels

Ag an 31 Márta 2020 tar éis méaduithe ionchais ar thuilleamh agus ar phinsin a bhí á n-íoc a cheadú, thug na luachálacha le fios gur leor luach achtúireach shócmhainní iomlána na scéime chun 96%, 102% agus 95% de na sochair a d'fhabhraigh chuig baill na scéimeanna GESS, RWESS agus BnM Fuels (Aibreán 2021) faoi seach a chlúdach ag na dátaí luachála.

Ríomhtar dlíteanas trí úsáid a bhaint as an modh comhiomlán, a mheastar a bheith ina mhodh cuí do scéimeanna pinsin le sochar sainithe atá dúnta d'iontrálaithe nua agus a bheifí ag súil go dtiocfadh méadú ar an meánaois. Tá na scéimeanna RWESS agus BnM Fuels anois i mbarrachas fad is atá easnamh ar an GESS, nuair a chuirtear luach iomlán shócmhainní na scéime faoi seach i gcomparáid le luach achtúireach na sochar fabhráithe atá ag na baill.

D'fhaomh an Bord, scairsealbhóirí, comhaltaí gníomhacha agus an Bord Pinsean togra maoinithe GESS chun dul i ngleic le heasnamh na scéime i mí an Mheithimh 2021. Faoin socrú maoinithe athbhreithnithe, íocfaidh an Grúpa €12.5 milliún thar thréimhse cúig bliana, agus íocfar €2.5 milliún gach bliain idir 2023 agus 2027. Níor aithníodh aon dlíteanas breise i leith na gceangaltas cistithe sa bhreis ar dhlíteanas IAS 19 i gcomhréir le ceanglais chuntasaíochta IAS 19 agus IFRIC 14.

Tá scéim pinsin BnM Fuels dúnta i leith fabhrú amach anseo le feidhm ó Mheitheamh 2013. Comhaontaíodh moladh cistiúcháin faofa gach páirtí i ndáil le ranníocaíochtaí €2.3 milliún ón nGrúpa agus déanfar íocaíochtaí bliantúla go dtí mí na Nollag 2023. San áireamh i bhfabhráithe eile (Nóta 16) tá dlíteanas breise €0.4m (2022: €0.4m) a aithníodh de bhreis ar dhlíteanas CIC 19 de réir riachtanais chuntasaíochta CIC 19 agus IFRIC 14.

Tá an Grúpa ag súil le ranníocaíochtaí €3.8 milliún a íoc lena phleananna sochar sainithe sa bhliain dar chríoch an 27 Márta 2024.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir ar lean

(a) Tuairisc ar Scéimeanna Pinsin Bhord na Móna ar lean

Gluaiseacht sa ghlandlíteanas sochar sainithe	Dlíteanas sochar sainithe		Luach cóir shócmhainní an Phlean		Glanluach oibleagáide sochar sainithe	
	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
larmhéid ag tús na bliana airgeadais	(315,872)	(343,779)	339,700	351,368	23,828	7,589
Ar áireamh sa ráiteas ioncaim						
Costais seirbhíse reatha	(819)	(1,769)	-	-	(819)	(1,769)
Costas úis	(5,324)	(2,958)	-	-	(5,324)	(2,958)
Ioncam úis	-	-	5,928	3,110	5,928	3,110
	(6,143)	(4,727)	5,928	3,110	(215)	(1,617)
Ar áireamh san Ioncam Cuimsitheach eile						
Atomhais Gnóthachan (cailíteanas) achtúireach a eascraíonn as:						
Toimhdí airgeadais	67,391	15,530	-	-	67,391	15,530
Coigeartú i ndáil le taithí	1,284	(2,601)	-	-	1,284	(2,601)
Brabús ar shócmhainní an phlean gan ioncam úis san áireamh	-	-	(46,350)	(7,521)	(46,350)	(7,521)
Tionchar comhalta	(10,321)	3,174	-	-	(10,321)	3,174
	58,354	16,103	(46,350)	(7,521)	12,004	8,582
Eile						
Ranníocaíochtaí ó chomhaltaí	(786)	(1,320)	786	1,320	-	-
Ranníocaíochtaí a d'íoc an fostóir	-	-	3,691	9,274	3,691	9,274
Sochair íochta	15,245	17,851	(15,249)	(17,851)	(4)	-
	14,459	16,531	(10,772)	(7,257)	3,687	9,274
larmhéid ag deireadh na bliana airgeadais	(249,202)	(315,872)	288,506	339,700	39,304	23,828

Sócmhainní an phlean	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Urrúis chothromais	28,170	41,443
Urrúis fiachais	142,707	166,313
Maoin	13,026	15,444
Eile	104,603	116,500
	288,506	339,700

Tá praghsanna luaite i margaí gníomhacha i leith na n-urrús cothromais agus na mbannaí go léir. Is iad rialtais Eorpacha a d'eisigh na bannaí rialtais go léir, agus tá rátáil BBB, AAA nó AA ag baint leo. Tá na sócmhainní maoinne lonnaithe in Éirinn. Áirítear leis na hinfheistíochtaí sna scéimeanna RWESS, GESS agus BnM Fuels leithdháileadh níos mó do bhannaí atá ag teacht le próifíl roinnt oibleagáidí sochair. Faoin straitéis infheistíochta, tá sé beartaithe scaradh ó chothromais agus na cistí a bhogadh chuig bannaí agus sócmhainní comhfhreagracha factéarma eile.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir ar lean

(b) Straitéis Infheistíochta

- (i) GESS – Tá plean ann bogadh go dtí staid chomhoiriúnaithe 80% thar théarma an phlean maoinithe go dtí 2027. Úsáideann an scéim bainistíocht éighníomhach i leith cothromas agus bannaí araon, agus úsáidtear bainisteoirí gníomhacha i leith cistí fáis dearbhthoraidh/éagsúlaithe agus sócmhainní factéarma malartacha. Faoi láthair is é an gabháltas sócmhainní cosanta 60% agus sócmhainní fáis 40% a ath-ath-dhíreoidh den chuid is mó le meaitseáil bunaithe ar dhálaí an mhargaidh.
- (ii) RWESS – Faoi láthair is é an leithdháileadh sócmhainní ná sócmhainní cosanta 66% agus sócmhainní fáis 34% a ath-leithdháileadh den chuid is mó ar mheaitseáil bunaithe ar dhálaí an mhargaidh. Úsáideann an scéim bainistíocht éighníomhach i leith cothromas agus bannaí araon, agus úsáidtear bainisteoirí gníomhacha i leith cistí fáis dearbhthoraidh/éagsúlaithe.
- (iii) Scéim Bhreosláí BnM – Faoi láthair tá 89% i sócmhainní cosanta agus 11% i sócmhainní fáis ag an scéim. Úsáideann an scéim bainistíocht éighníomhach i leith cothromas agus bannaí araon, agus úsáidtear bainisteoirí gníomhacha i leith cistí fáis dearbhthoraidh/éagsúlaithe.

Oibleagáid sochair shainithe

i. Boinn tuisceana achtúireacha

	2023	2022
Ráta lascaine	3.75%	1.75%
Ráta boilscithe (CPI)	2.50%	2.80%
Ráta méadaithe ar thuarastail	2.00%	2.00%
Ráta méadaithe ar phinsin á n-íoc RWESS	1.80%	2.10%
Ráta méadaithe ar phinsin á n-íoc GESS	0.00%	0.00%
RWESS		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 65 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	22.1	21.9
Mná	24.4	24.3
Eile		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 65 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	22.1	21.9
Mná	24.4	24.3
RWESS		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 45 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	24.3	24.2
Mná	26.4	26.3
Eile		
Ionchas saoil ag 65 bliana d'aois do phinsinéirí atá 45 bliana d'aois faoi láthair		
Fir	24.3	24.2
Mná	26.4	26.3

Amhail an 29 Márta 2023, ba é 11 bliana meán-ré ualaithe na hoibleagáide sochair shainithe (2022: 13 bliana).

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

25. Oibleagáidí maidir le sochar scoir ar lean

(b) Straitéis Infheistíochta ar lean

(ii) Anailís Íogaireachta

Maidir le hathruithe a d'fhéadfadh tarlú le réasún, ag an dáta tuairiscithe, ar cheann de na boinn tuisceana achtúireacha ábhartha, gan aon athrú ar na boinn tuisceana eile, rachaidís sin i bhfeidhm ar an oibleagáid sochair shainithe de réir na méideanna atá léirithe.

Tionchar na mílte euro ar oll-oibleagáidí sochair shainithe	2023	%
Ráta Iascaine (méadú 0.25%)	(6,105)	-3%
Boilsciú maidir le tuarastal (méadú 0.25%)	663	0%
Méadú ar phinsin (méadú 0.25%)	5,399	2%

Tionchar na mílte euro ar oll-oibleagáidí sochair shainithe	2022	%
Ráta Iascaine (méadú 0.25%)	(9,876)	-3%
Boilsciú maidir le tuarastal (méadú 0.25%)	1,062	0%
Méadú ar phinsin (méadú 0.25%)	8,531	3%

Cé nach gcuireann an anailís dáileadh iomlán na sreafaí airgid a bhfuiltear ag súil leis faoin bplean san áireamh, soláthraíonn sé neas-mheastachán ar íogaireacht na mbonn tuisceana a léirítear.

(c) Rioscaí Pinsin

Seo a leanas na rioscaí a bhaineann leis na pleananna pinsin:

Luaineacht Sócmhainní

Déantar dlíteanais an phlean a ríomh ar bhonn ráta Iascaine atá socraithe i ndáil leis an toradh ó bhannaí corparáide; beidh easnamh i gceist más lú iad sócmhainní an phlean ná an toradh sin. Tá sciar réasúnta cothromas agus cistí dearbhthoraidh ag na pleananna, agus meastar gur fearr a dhéanfaid siad ná bannaí corparáide san fhadtéarma, cé go gcuirfidh siad leis an luaineacht agus leis an riosca sa ghearrthéarma. De réir mar a aibíonn na pleananna, laghdóidh lontaobhaithe na bpleananna leibhéal an riosca infheistíochta trí níos mó infheistíochta a infheistiú i sócmhainní a oireann níos fearr do na dlíteanais.

Mar gheall gur dlíteanais fadtéarma atá ar na pleananna agus mar gheall ar neart na Cuideachta tacaíochta, creideann na hlontaobhaithe gur gné iomchuí de straitéis fhadtéarma na n-lontaobhaithe chun an plean a bhainistiú go héifeachtúil is ea infheistíocht leanúnach éigin i gcistí cothromais agus cistí dearbhthoraidh.

Athruithe ar an Toradh ó Bhannaí

Má thagann laghdú ar an toradh ó bhannaí corparáide, cuirfidh sé sin le dlíteanais na bpleananna. Ina theannta sin, tiocfaidh méadú ar shócmhainní na bpleananna mar gheall ar laghdú ar thorthaí bannaí corparáide a mhéid go bhfuil infheistíochtaí déanta i mbannaí corparáide faoi phlean.

Riosca Boilscithe

Tá cuid de na dlíteanais phinsin nasctha le boilsciú, agus beidh dlíteanais níos mó ina dtoradh ar bhoilsciú níos airde (cé go bhfuil teorainneacha i bhfeidhm ar an leibhéal méaduithe boilscitheacha chun an plean a chosaint ar bhoilsciú as cuimse).

Ionchas Saoil

Is é atá i gceist le formhór d'oibleagáidí an phlean sochair a chur ar fáil ar feadh shaol an bhaill. Mar sin, tiocfaidh méadú ar dlíteanais an phlean mar thoradh ar ionchas saoil níos mó.

Riosca infheistíochta

Tá dea-éagsúla déanta ar na hinfeistíochtaí, rud a fhágann nach n-imreofaí tionchar ábhartha ar an leibhéal foriomlán sócmhainní dá dteipfeadh ar aon infheistíocht amháin. Déantar sócmhainní na bpleananna a infheistiú i réimse leathan cineálacha sócmhainní lena n-áirítear cothromais, bannaí, maoin agus cistí dearbhthoraidh.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

26. Nochtadh maidir le páirtithe gaolmhara

(a) Idirbhearta leis an bpríomhlucht bainistíochta

(i) Cúiteamh a íoctar leis an bpríomhlucht bainistíochta

Is iad an príomhlucht bainistíochta na stiúrthóirí arna gceapadh faoi na ceanglais um páirteachas lucht oibre, stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin, agus an stiúrthóir feidhmiúcháin agus na daoine sin a bhíonn ag tuairisciú go díreach dóibh sin. Cuimsítear na nithe seo a leanas leis an gcúiteamh a bhí inchurtha i leith na ndaoine sin:

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Sochair ghearrthéarmacha d'fhostaithe	2,440	2,471
Sochair iarfhostaíochta	228	189
Sochair foirceanta	304	205
	2,972	2,865

(ii) Leasanna an phríomhlucht bainistíochta

Féach Nóta 5 le haghaidh faisnéis faoi leasanna na stiúrthóirí i ngnáthscaireanna na Cuideachta.

(iii) Idirbhearta de chuid an phríomhlucht bainistíochta

Ní dharna aon duine den phríomhlucht bainistíochta idirbhearta seachas iad siúd a nochtar thuas.

(b) Máthairchuideachta agus páirtí rialaithe deiridh

Is cuideachta faoi úinéireacht an stáit é an Grúpa. Is i seilbh an Aire Airgeadais atá 95% den scairchaipiteal eisithe (aistríodh scaireanna an Aire chuig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht Airí agus Rúnaithe, 2011). Is i seilbh an phlean úinéireachta stoic atá ag Bord na Móna do na fostaithe atá an 5% eile, thar ceann na bhfostaithe. Tá gnáthscair amháin i seilbh an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

(c) Idirbhearta páirtithe gaolmhara eile

Cuireadh deireadh le hidirbhearta idir an chuideachta agus a fochuideachtaí, ar páirtithe gaolmhara iad, nuair a rinneadh an comhdhlúthú agus ní nochtar na hidirbhearta sin sa nóta seo.

Comhlaigh agus Comhfhiontair

Soláthraíonn an Grúpa seirbhísí dar luach €0.6 milliún (2022: €1.1 milliún) i réimsí na pleanála, bainistíochta tionscadal, dlí, airgeadais agus riaracháin dá chomhlaigh agus dá chomhfhiontair. Déantar na seirbhísí sin a mhuirearú i gcomhréir leis na socrúithe a comhaontaíodh idir scairshealbhóirí na gcomhlach agus na gcomhfhiontar. Socraíodh ceannacháin €0.1 milliún chun seirbhísí a sholáthar i rith na bliana.

Bhí €37.6 milliún dlite don ghrúpa ag na comhlaigh agus ag na comhfhiontair amhail an 29 Márta 2023 (2022: €33.2 milliún). I rith na bliana, tugadh iasachtaí scairshealbhóirí €7.3 milliún, €1.2 milliún, agus €1.2 milliún ar aghaidh chuig Sundew Solar, Réalt na Mara agus Celtic Horizon, faoi seach.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

26. Nochtadh maidir le páirtithe gaolmhara ar lean

(c) Idirbhearta páirtithe gaolmhara eile ar lean

Eintitis arna rialú ag Rialtas na hÉireann

I ngnáthchúrsa a ghnó, chuaigh an Grúpa i mbun idirbhearta tráchtála le heintitis faoi rialú Rialtas na hÉireann.

Dhíol an Grúpa leictreachas le BSL i rith na bliana ar suim €1.3 milliún, (2022: €1.3 milliún), agus bhí €0.2 milliún de sin infhaighte ag deireadh na bliana (2022: €0.3 milliún). Cheannaigh an Grúpa leictreachas ó BSL i rith na bliana ar fiú €0.8 milliún é. I rith na bliana, chuir an Grúpa €1.3 milliún de sheirbhísí comhshaoil ar fáil do BSL agus bhí €0.4 milliún infhaighte ag deireadh na bliana.

Soláthraíonn an Grúpa seirbhísí coimhdeacha d'Eirgrid faoi théarmaí conartha soláthair, sa bhliain dar chríoch 29 Márta 2023 b'ionann na seirbhísí seo agus €3.8 milliún (2022: €3.3 milliún), ní raibh aon chuid de sin infhaighte ag deireadh na bliana (2022: €nialas). Ceannaíonn an Grúpa seirbhísí tarchurtha ó Eirgrid freisin agus b'ionann méid na seirbhísí a ceannaíodh agus a socraíodh sa bhliain agus €3.2 milliún (2022: €2.8 milliún).

Sa bhliain dar chríoch 30 Márta 2022 cheannaigh an Grúpa earraí ó Coillte ar suim €2.7 milliún (2022: €2.2 milliún), ní raibh aon chuid de iníoctha ag deireadh na bliana (2022: €nialas).

D'fhostaigh an Grúpa Uisce Éireann i soláthar seirbhísí cóireála agus diúscartha láisteáite i rith na bliana. B'ionann soláthar na seirbhísí seo agus €0.4 milliún (2022: €0.2 milliún).

Chuir an Grúpa seirbhísí bailithe dramhaíola ar fáil do roinnt comhairlí contae agus gníomhaireachtaí rialtais i rith na bliana. B'ionann luach comhcheangailte na ndíolachán seo agus €4.9 milliún (2022: €4.3 milliún) agus bhí €1.0 milliún de sin infhaighte ag deireadh na bliana (2022: €0.5 milliún).

Ó am go ham, cuireann an Grúpa airgead ar taisce le hinstiúidí airgeadais faoi rialú an Stáit. Ag deireadh na bliana bhí €0.9 milliún i dtaisce ag an nGrúpa (2022: €0.9 milliún) le hinstiúidí den sórt sin.

Eintitis Eile

Le linn na bliana go Márta 2023, fuarthas seirbhísí ó AMCS, soláthraí bogearraí don aonad gnó Athchúrsála ar luach €1.0 milliún (2022: €0.2 milliún). Tá Elaine Treacy, a bhí ina stiúrthóir ar Bhord na Móna cpt suas a fhad le lúil 2022, ina ball den fhoireann ardbhainistíochta in AMCS.

D'íoc an Chuideachta na díbhinní seo a leanas le linn na mblianta dar chríoch an 29 Márta 2023 agus an 30 Márta 2022.

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Leis an Aire Airgeadais	21,696	6,398
Le Bord na Móna ESOP Trustee Limited	1,142	337
	22,838	6,735

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca

	Suimeanna glanluacha				Luach Cóir			
	Sócmhainní ar chostas amúchta €'000	Dlíteanais de réir an chostais amúchta €'000	Ionstraimí fálaíthe ar luach cóir €'000	Suim ghlanluacha iomlán €'000	Leibhéal 1 €'000	Leibhéal 2 €'000	Leibhéal 3 €'000	Iomlán €'000
29 Márta 2023								
Conarthaí difríochta	-	-	22,370	22,370	-	22,370	-	22,370
Infháltais trádála	24,016	-	-	24,016	-	24,016	-	24,016
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	169,918	-	-	169,918	169,918	-	-	169,918
Ioncam fabhráithe	8,724	-	-	8,724	-	8,724	-	8,724
Infháltais eile	49,196	-	-	49,196	-	49,196	-	49,196
Suimeanna iníoctha trádála	-	(27,289)	-	(27,289)	-	(27,289)	-	(27,289)
Suimeanna iníoctha eile	-	(61,139)	-	(61,139)	-	(61,139)	-	(61,139)
lasachtaí fadtéarmacha	-	(92,595)	-	(92,595)	(92,595)	-	-	(92,595)
	251,854	(181,023)	22,370	93,201	77,323	15,878	-	93,201
30 Márta 2022								
Infháltais trádála	34,462	-	-	34,462	-	34,462	-	34,462
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	127,660	-	-	127,660	127,660	-	-	127,660
Ioncam fabhráithe	8,993	-	-	8,993	-	8,993	-	8,993
Infháltais eile	6,981	-	-	6,981	-	6,981	-	6,981
Suimeanna iníoctha trádála	-	(20,976)	-	(20,976)	-	(20,976)	-	(20,976)
Suimeanna iníoctha eile	-	(70,716)	-	(70,716)	-	(70,716)	-	(70,716)
lasachtaí fadtéarmacha	-	(51,896)	-	(51,896)	(51,896)	-	-	(51,896)
Nóta iasachta neamhurraíthe (nóta 19)	-	(270)	-	(270)	-	(270)	-	(270)
Rótharraingtí	-	(16,425)	-	(16,425)	(16,425)	-	-	(16,425)
	178,096	(160,283)	-	17,813	59,339	(41,526)	-	17,813

Luachanna córa a mheas

Mínítear thíos na príomh-mhodhanna agus na príomhthoimhdí a úsáidtear chun luachanna córa sócmhainní agus dlíteanas airgeadais a mheas.

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim lena n-áirítear na taiscí bainc gearrthéarmacha

I gcás taiscí bainc gearrthéarma agus airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim, ar cinn iad go léir ag a bhfuil aibíocht níos lú ná trí mhí, meastar go léirítear leis an luach anonn garmheastachán réasúnach ar an luach cóir.

Suimeanna iníoctha agus infhála trádála agus eile

I gcás na suimeanna infhála agus iníoctha a bhfuil téarma níos lú ná aon bhliain amháin fágtha ina leith, nó ag a bhfuil iarmhéideanna éilimh, is garmheastachán réasúnach ar an luach cóir é an tsuim ghlanluacha lúide lamhálas bearnúcháin, nuair is íomchuí.

lasachtaí

Déantar luach cóir na n-iasachtaí a ríomh ar bhonn sreafaí airgid lascaíthe príomhshuime agus úis sa todhchaí.

Conarthaí difríochta

Cinntear luach cóir na gconarthaí difríochta trí réamhrátaí cuar leictreachais a úsáid ag an dáta tuairiscithe, praghsanna socraíochta ar conradh agus ríomhanna luach reatha.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(a) Bainistíocht riosca airgeadais

Fágann oibríochtaí an Ghrúpa go nochtar é ar rioscaí airgeadais éagsúla lena n-áirítear riosca creidmheasa, riosca leachtachta agus riosca margaidh. Tá creat bainistíochta riosca i bhfeidhm ag an nGrúpa lena bhféachtar le teorainn a chur le tionchar na rioscaí sin ar fheidhmíocht airgeadais an Ghrúpa. Tá sé ina bheartas ag an nGrúpa na rioscaí sin a bhainistiú ar bhealach neamh-amhantrach.

Tugtar faisnéis sa nóta seo ar neamhchosaint an Ghrúpa ar gach ceann de na rioscaí thuas agus ar na cuspóirí, na beartais agus na próisis atá i bhfeidhm chun na rioscaí a thomhas agus a bhainistiú. Áirítear nochtuithe cainníochtúla agus cáilíochtúla eile ar fud an nóta seo.

Is ar Bhord Stiúrthóirí na Cuideachta atá an fhreagracht fhoriomlán as creat bainistíochta riosca an Ghrúpa a chur ar bun agus as maoirseacht a dhéanamh air.

Cuirtear beartais bainistíochta riosca an Ghrúpa ar bun chun na rioscaí atá ag an nGrúpa a shainiú agus anailís a dhéanamh orthu, chun teorainneacha agus rialuithe riosca iomchuí a leagan amach, agus chun monatóireacht a dhéanamh ar rioscaí agus ar chomhlíonadh na dtéarmaí. Déantar athbhreithniú rialta ar bheartais agus ar chórais bainistíochta riosca chun athruithe ar dhálaí an mhargaidh agus ar ghníomhaíochtaí an Ghrúpa a léiriú. Tá sé ina aidhm ag an nGrúpa, trína chaighdeán agus a nósanna imeachta oiliúna agus bainistíochta, timpeallacht rialála dhea-rialaithe, dhearfach a chothú ina dtuigeann na fostaithe go léir na ról atá acu agus na hoibleagáidí atá orthu.

Déanann Coiste Riosca agus Iniúchóireachta an Ghrúpa maoirseacht ar an gcaoi a ndéanann an lucht bainistíochta monatóireacht ar chomhlíonadh bheartais agus nósanna imeachta bainistíochta riosca an Ghrúpa, agus déanann an Coiste athbhreithniú ar leordhóthanacht an chreata bainistíochta riosca i ndáil leis na rioscaí atá ag an nGrúpa. Cabhraíonn an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí le Coiste Riosca agus Iniúchóireachta an Ghrúpa i leith na maoirseachta sin. Déanann an tAonad Iniúchóireachta Inmheánaí athbhreithnithe rialta agus athbhreithnithe ad hoc ar rialuithe agus nósanna imeachta bainistíochta riosca, agus tugtar tuairisc don Choiste Riosca agus Iniúchóireachta faoi thoradh an athbhreithnithe sin.

(b) Riosca creidmheasa

Is é is riosca creidmheasa ann an riosca caillteanais airgeadais don Ghrúpa a thiocfaidh chun cinn má mhainníonn custaiméir nó contrapháirtí in ionstraim airgeadais a oibleagáidí conartha a chomhlíonadh. Tagann sé chun cinn go príomha ó shuímeanna infhála an Ghrúpa ó chustaiméirí agus ó airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim.

Léirítear le suimeanna glanluacha na sócmhainní airgeadais an neamhchosaint creidmheasa uasta.

Saintréithe ar leith gach custaiméara is mó a théann i bhfeidhm ar neamhchosaint an Ghrúpa ar riosca creidmheasa. Mar sin féin, déanann an lucht bainistíochta breithniú freisin ar na tosca a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar riosca creidmheasa an bhoine custaiméirí, lena n-áirítear an riosca mainneachtana a bhaineann leis an tionscal agus leis an tír ina bhfuil custaiméirí ag feidhmiú.

Tá beartas creidmheasa curtha ar bun ag an nGrúpa faoina ndéantar grinnfhiosrúchán ar gach custaiméir nua ó thaobh acmhainneacht creidmheasa de sula dtairgtear téarmaí agus coinníollacha caighdeánacha íocaíochta agus seachadta an Ghrúpa dó. Mar chuid den athbhreithniú a dhéanann an Grúpa, féachtar ar rátálacha seachtracha agus teistiméireachtaí trádála más ann dóibh. Bunaítear teorainneacha creidmheasa i leith gach custaiméara agus déantar athbhreithniú bliantúil orthu, nó athbhreithniú ar bhonn eile más gá. Déantar teorainneacha creidmheasa a fhaomhadh trí mhaitrís faofa ina bhfuil daoine den Fhoireann Ard bhainistíochta, sa ghnó agus san Ionad Grúpa araon. Faoin monatóireacht ar riosca creidmheasa custaiméirí, déantar custaiméirí a ghrúpáil de réir a saintréithe, lena n-áirítear an áit a bhfuil siad, an tionscal lena mbaineann siad, a gcúlra trádála leis an nGrúpa, agus aon deacrachtaí airgeadais a bhain leo roimhe sin.

Ba é seo a leanas an neamhchosaint ar riosca creidmheasa i gcás suimeanna infhála trádála agus sócmhainní conartha de réir réigiún geografach ar an 29 Márta 2023:

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Éire	24,016	22,801
An Ríocht Aontaithe	-	11,657
An chuid eile den Eoraip	-	4
	24,016	34,462

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(b) Riosca creidmheasa ar lean

Measúnú ar an gcaillteanas creidmheasa ionchasach i ndáil le custaiméirí ar leith

Baineann an Grúpa úsáid as maitrís lamháltais chun caillteanais chreidmheasa ionchasacha na suimeanna infhála trádála ó chustaiméirí ar leith a thomhas, lena gcuimsítear líon an-mhór iarmhéideanna beaga.

Ríomhtar na rátaí caillteanais le modh ráta rollta atá bunaithe ar an dóchúlacht atá ann go rachadh suim infhála trí chéimeanna éagsúla rédhliteachta go dtí go ndéanfaí í a dhíscríobh. Ríomhtar rátaí rollta ar leithligh don neamhchosaint i ndeighleoga éagsúla bunaithe ar na saintréithe coiteanna riosca creidmheasa seo a leanas – réigiún geografach, aois na gaolmhaireachta leis an gcustaiméir, agus an cineál táirge arna cheannach.

Tá faisnéis sa tábla seo a leanas ar an neamhchosaint ar riosca creidmheasa agus caillteanais chreidmheasa ionchasacha i gcás suimeanna infhála trádála agus sócmhainní conartha ó chustaiméirí ar leith amháil an 29 Márta 2023 agus an 30 Márta 2022.

	Meánráta caillteanais ualaithe	Oll-luach de réir na leabhar €'000	Lamhálas caillteanais €'000	Creidmheas lagaithe
Amhail ar an 29 Márta 2023				
Reatha (nach bhfuil dlite thar téarma)	0.5%	22,502	113	No
1-30 lá thar téarma	4.0%	552	22	No
31-60 lá thar téarma	10.0%	440	44	No
61-90 lá thar téarma	25.0%	570	143	No
Breis is 90 lá thar téarma	86.0%	1,942	1,670	No
		26,006	1,992	
Amhail ar an 30 Márta 2022				
Reatha (nach bhfuil dlite thar téarma)	0.2%	30,153	69	No
1-30 lá thar téarma	4.0%	1,441	58	No
31-60 lá thar téarma	10.0%	642	64	No
61-90 lá thar téarma	25.0%	743	186	No
Breis is 90 lá thar téarma	66.0%	1,483	1,232	No
		34,462	1,609	

Tá na rátaí caillteanais bunaithe ar an gcaillteanas creidmheasa iarbhrí i rith na bliana seo a chuaigh thart. Déantar na rátaí sin a iolrú faoi thosca scálacha le léiriú a thabhairt ar dhifríochtaí idir dálaí eacnamaíocha i rith na tréimhse inar bailíodh na sonraí stairiúla, dálaí reatha, agus léargas an Ghrúpa ar dhálaí eacnamaíocha thar shaolré ionchais na suimeanna infhála.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(b) Riosca creidmheasa ar lean

Gluaiseachtaí sa lamháltas don bhearnú i ndáil le suimeanna infhála trádála

Is é seo a leanas an ghluaiseacht sa lamháltas don bhearnú i ndáil le suimeanna infhála trádála agus sócmhainní conartha i rith na bliana.

	€'000
Iarmhéid an 30 Márta 2022	1,609
Caillteanas lagaithe aitheanta	576
An fhoráil a úsáid	(193)
Iarmhéid an 29 Márta 2023	1,992

Airgead agus coibhéisí airgid

Bhí €169.9 milliún ag an ngrúpa in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar an 29 Márta 2023 (2022: €111.2 milliún). Tá an t-airgead tirim agus na coibhéisí airgid thirim ar taisce le contrapháirtithe bainc agus comhpháirtithe institiúide bainc éireachta a bhfuil rátáil BBB+ nó níos airde acu, bunaithe ar rátálacha de chuid Standard & Pooors.

Rinneadh an bearnú ar airgead tirim a thomhas ar bhonn caillteanais ionchasaigh thar thréimhse 12mhí, agus léirítear leis aibíocht ghearr na neamhchosaintí. Measann an Grúpa go bhfuil riosca creidmheasa íseal ag baint leis an airgead tirim agus na coibhéisí airgid thirim dá chuid, bunaithe ar rátálacha creidmheasa seachtracha na gcontrapháirtithe.

Úsáideann an Grúpa cur chuige comhchosúil chun measúnú a dhéanamh ar chaillteanais chreidmheasa ionchasacha ar airgead tirim agus coibhéisí airgid agus chun measúnú a dhéanamh i leith urrúis fiachais.

(c) Riosca leachtachta

Is é atá i gceist le riosca leachtachta an riosca go mbeidh deacracht ag an nGrúpa a oibleagáidí airgeadais a chomhlíonadh de réir mar a bheidh siad dlíthe. Is é cur chuige an Ghrúpa i dtaobh an leachtacht a bhainistiú ná a chinntiú go mbeidh a dhóthain leachtachta aige i gcónaí chun a dhlíteanais a íoc nuair a bheidh siad dlíthe, faoi ghnáthdhálaí agus faoi dhálaí anáis araon, gan caillteanais dho-ghlactha a thabhtú ná gan an baol a bheith ann go ndéanfaí dochar do cháil an Ghrúpa.

Leachtacht atá ar fáil

Tá na saoráidí rótharraingthe agus iasachta neamhtharraingthe ag an ngrúpa:

Saoráid	Méid tarraingthe amháil ar an 29 Márta 2023 €'000	Iomlán na Saoráide €'000	Saoráid neamhtharraingthe atá ar fáil €'000
Saoráid creidmheasa imrothlaigh	-	160,000	160,000
Rótharraingt bhainc	-	40,000	40,000
Iomlán	-	200,000	200,000

Rinne an Chuideachta agus fochuideachtaí áirithe "Socrú Ciste Airgid" lena bpríomhbhainc éirí. Áirítear leis an socrú sin máistir-chomhaontú glanluachála airgid i ndáil le cuntais shonraithe atá cuimsithe faoin gcomhaontú sin. Tá gach fochuideachta Éireannach san áireamh sa socrú sin.

Chuaigh an Grúpa isteach i Saoráid Chreidmheasa Imrothlach nua €160 milliún i rith na bliana. Tá costais €0.7 milliún a bhaineann leis an tsaoráid chreidmheasa seo caipitlithe.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(c) Riosca leachtachta ar lean

Aibíochtaí conarthachas

Is iad seo a leanas aibíochtaí conarthacha dhlíteanais airgeadais an Ghrúpa, lena n-áirítear íocaíochtaí úis measta.

Amháil ar an 29 Márta 2023	Suimeanna glanluacha €'000	Sreafaí airgid conarthach €'000	Níos lú ná 1 bhliain amháin €'000	1-2 bhliain €'000	2 bhliain-5 bliana €'000	Breis is 5 bliana €'000
lasachtaí:						
lasachtaí fadtéarmacha	92,595	(92,595)	(6,346)	(6,786)	(19,749)	(59,714)
Iomlán	92,595	(92,595)	(6,346)	(6,786)	(19,749)	(59,714)
Suimeanna iníoctha trádála agus eile	88,428	(88,428)	(88,428)	-	-	-
Iomlán	88,428	(88,428)	(88,428)	-	-	-

Amháil ar an 30 Márta 2022	Suimeanna glanluacha €'000	Sreafaí airgid conarthach €'000	Níos lú ná 1 bhliain amháin €'000	1-2 bhliain €'000	2 bhliain-5 bliana €'000	Breis is 5 bliana €'000
lasachtaí:						
lasachtaí fadtéarmacha	51,896	(51,896)	-	(6,346)	(19,685)	(25,865)
Iomlán	51,896	(51,896)	-	(6,346)	(19,685)	(25,865)
Suimeanna iníoctha trádála agus eile	91,692	(91,692)	(91,692)	-	-	-
Rótharraingt bhainc	16,425	(16,425)	(16,425)	-	-	-
Iomlán	108,117	(108,117)	(108,117)	-	-	-

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

27. Ionstraim airgeadais agus bainistíocht riosca ar lean

(d) Riosca margaidh

Is é is riosca margaidh ann an riosca go rachaidh athruithe ar phraghsanna margaidh agus innéacsanna, amhail ráta malairte eachtraí agus rátaí úis, i bhfeidhm ar ioncam an Ghrúpa nó ioncam na Cuideachta nó ar luach na n-ionstraimí airgeadais atá ar seilbh acu.

Riosca ráta malairte eachtraí

Tá an Grúpa nochtadha do riosca ráta malairte idirbheart ar cheannacháin agus ar dhíolacháin. Ní mheastar éifeacht an riosca ráta malairte idirbheart ar cheannach agus ar dhíolacháin a bheith ábhartha don Ghrúpa.

Cuireadh na rátaí malairte suntasacha seo a leanas i bhfeidhm i rith na bliana:

	Meánráta		Spotráta ag deireadh na bliana	
	2023	2022	2023	2022
USD	1.0409	1.1624	1.0847	1.1126
GBP	0.8644	0.8505	0.8799	0.8456

Níl aon nochtadh ábhartha ag an nGrúpa ar ghluaiseachtaí i ndollair SAM ná i bpoint na Breataine ag deireadh na bliana.

28. Iar-theagmhais

Níor tharla aon teagmhas idir an dáta tuairiscithe agus an dáta a d'fhaomh an Bord na ráitis airgeadais ar ghá é a nochtadh sna ráitis airgeadais agus/nó ar ghá na ráitis airgeadais a choigeartú dá bharr.

29. Faomhadh na ráiteas airgeadais

D'fhaomh na stiúrthóirí ráitis airgeadais na Cuideachta ar an 21 Meitheamh 2023.

Ráitis Airgeadais Eintitis na Cuideachta

Don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

Clár Comhardaithe na Cuideachta amhail ar an 29 Márta 2023

	Nóta	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreacha			
Maoín, gléasra agus trealamh	30 (c)	4,880	5,384
Sócmhainní ceart úsáide		60	1
Sócmhainní doláimhsithe	30 (d)	472	788
Sócmhainní airgeadais	30 (b)	40,292	79,295
Suímeanna dlíte ó chomhfhiontair	14	31,531	20,980
Méideanna dlíte ó chuideachtaí an ghrúpa		87,907	162,211
Sócmhainn sochair scoir	30 (i)	39,559	31,734
Iomlán na sócmhainní neamhreacha		204,701	300,393
Sócmhainní reatha			
Infháltais trádála agus eile	30 (e)	28,608	16,905
Airgead tirim agus coibhéis airgid thirim		-	12,797
Iomlán na sócmhainní reatha		28,608	29,702
Iomlán na sócmhainní		233,309	330,095
Cothromas			
Cothromas atá inchurtha i leith úinéirí na cuideachta			
Scairchaipiteal	20	82,804	82,804
Scairphréimh	20	1,959	1,959
Cúlchiste aistrithe an airgeadra eachtraigh		(65)	70
Tuilleamh coimeáda		46,691	66,505
Cothromas iomlán		131,389	151,338
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreacha			
Oibleagáidí maidir le sochar scoir	30 (j)	2,371	9,782
Dlíteanais ceart úsáide		39	-
Méideanna dlíte do chuideachtaí an ghrúpa		22,000	39,000
Forálacha	30 (h)	8,705	10,962
Dlíteanais chánach iarchurtha	30 (g)	4,599	2,966
Iomlán na ndlíteanas neamhreacha		37,714	62,710
Dlíteanais reatha			
Dlíteanais ceart úsáide		20	1
Rótharraingt bhainc		4,980	-
Forálacha	30 (h)	5,902	3,561
Suímeanna iníoctha trádála agus eile	30 (f)	53,304	112,485
Iomlán na ndlíteanas reatha		64,206	116,047
Iomlán na ndlíteanas		101,920	178,757
Iomlán an chothromais agus na ndlíteanas		233,309	330,095

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Thar ceann an Bhoird

Geoffrey Meagher **Tom Donnellan**
Cathaoirleach Príomhfheidhmeannach

21 Meitheamh 2023

Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe ar Chothromas don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

	Scairchaip- iteal €'000	Scairphréimh €'000	Cúlchiste airgeadra eachtraigh €'000	Tuilleamh coimeáda €'000	Iomlán €'000
Amhail ar an 31 Márta 2021	82,804	1,959	17	88,291	173,071
Ioncam cuimsitheach iomlán					
Brabús don bhliain	-	-	-	(33,750)	(33,750)
Ioncam cuimsitheach eile					
Atomhais ar dhliteanas le sochar sainithe	-	-	-	6,617	6,617
Cúlchiste airgeadra eachtraigh – gluaiseacht in oibríochtaí eachtracha	-	-	53	-	53
Idirbhearta le húinéirí na cuideachta					
Díbhinní a fuarthas ó chuideachtaí grúpa				12,082	12,082
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí	-	-	-	(6,735)	(6,735)
Amhail ar an 30 Márta 2022	82,804	1,959	70	66,505	151,338
Ioncam cuimsitheach iomlán					
Brabús don bhliain	-	-	-	(38,034)	(38,034)
Ioncam cuimsitheach eile					
Atomhais ar dhliteanas le sochar sainithe	-	-	-	10,552	10,552
Cúlchiste airgeadra eachtraigh – gluaiseacht in oibríochtaí eachtracha	-	-	(135)	-	(135)
Idirbhearta le húinéirí na cuideachta					
Díbhinní a fuarthas ó chuideachtaí grúpa	-	-	-	30,505	30,505
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí	-	-	-	(22,838)	(22,838)
Amhail ar an 29 Márta 2023	82,804	1,959	(65)	46,690	131,388

Is bunchuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí a théann leo.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais na Cuideachta don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023

30.(a) Ráiteas comhlíontachta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais aonair na Cuideachta i gcomhréir le FRS 101 Creat um Nochtadh Laghdaithe ("FRS 101"). Agus ráitis airgeadais na Cuideachta á n-ullmhú, glacadh díolúintí áirithe um nochtadh atá ar fáil faoi FRS 101. Áirítear orthu sin:

- > ráiteas ar shreabhadh airgid agus nótaí gaolmhara;
- > nochtadh maidir le cúiteamh a íocadh le daoine den phríomhlucht bainistíochta;
- > nochtadh maidir le hidirbhearta le fochuideachtaí faoi lánúinéireacht;
- > nochtadh maidir le bainistíocht caipitil;
- > faisnéis chomparáideach áirithe; agus
- > éifeachtaí atá ag caighdeáin idirnáisiúnta nua um thuairisciú airgeadais, ar cinn iad nach ngabhann éifeacht leo go fóill.

Toisc go bhfuil an nochtadh coibhéiseach sna ráitis airgeadais chomhdhlúite, ghlac an Chuideachta na díolúintí faoi FRS 101 atá ar fáil i leith an nochtá seo a leanas freisin:

- > Nochtadh áirithe a cheanglaítear faoi IFRS 13 Tomhas Cóirluacha agus an nochtadh a cheanglaítear faoi IFRS 7 Nochtadh Ionstraimí Airgeadais;
- > Nochtadh áirithe a cheanglaítear faoi IFRS 15 Ioncam ó Chonarthaí le Custaiméirí agus IFRS 16 Léasanna.

30.(b) Sócmhainní airgeadais

2023	Fochuideachtaí			
	Scaireanna neamhliostaithe €'000	Ranníocaí caipitil €'000	lasachtaí €'000	lomlán €'000
Ag tús na bliana airgeadais	11	-	79,284	79,295
Infheistíochtaí i bhfochuideachtaí i rith na bliana	-	37,303	-	37,303
Socraíodh i rith na bliana	-	-	(76,306)	(76,306)
Ag deireadh na bliana airgeadais	11	37,303	2,978	40,292

2022	Fochuideachtaí			
	Scaireanna neamhliostaithe €'000	Ranníocaí caipitil €'000	lasachtaí €'000	lomlán €'000
Ag tús na bliana airgeadais	11	-	87,766	87,777
Aisíoctha le linn na bliana	-	-	(8,482)	(8,482)
Ag deireadh na bliana airgeadais	11	-	79,284	79,295

Le linn na bliana airgeadais dar chríoch an 29 Márta 2023, chuir Bord na Móna cpt ranníocaíocht chaipitiúil €37.3 milliún ar fáil do cheann dá fochuideachtaí. Ag an 29 Márta 2023, rinneadh athbheithniú ar shuim ghlanluacha na hinfeistíochta i ngnóthais fochuideachta le haghaidh bearnúcháin i gcomhréir lenár mbeartaíocht chuntasáíochta. Níor aithníodh aon chaillteanas lagaithe i ndáil leis na foghnóthais sin (2022: €8.5 milliún). Tá liosta de ghnóthais fochuideachta an eintitis leagtha amach i nóta 24.

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais na Cuideachta don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

30.(c) Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

2023	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe €'000	Iarnród, gléasra agus innealra €'000	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	lomlán an Ghrúpa €'000
Costas					
Amhail ar an 30 Márta 2022	559	3,117	11,536	441	15,653
Méideanna breise	-	-	4	99	103
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	65	323	(388)	-
Amhail ar an 29 Márta 2023	559	3,182	11,863	152	15,756
Amúchadh agus lagú					
Amhail ar an 30 Márta 2022	-	2,886	7,383	-	10,269
Muirear dímheasa	-	110	497	-	607
Amhail ar an 29 Márta 2023	-	2,996	7,880	-	10,876
Suimeanna glanluacha					
Amhail ar an 29 Márta 2023	559	186	3,983	152	4,880
Amhail ar an 30 Márta 2022	559	231	4,153	441	5,384

2022	Talamh portaigh, draenáil agus foirgnimh tháirgthe €'000	Iarnród, gléasra agus innealra €'000	Talamh ruilse, riarachán agus foirgnimh thaighde €'000	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	lomlán an Ghrúpa €'000
Costas					
Amhail ar an 31 Márta 2021	559	2,924	10,065	248	13,796
Méideanna breise	-	59	1	1,819	1,879
Diúscairtí/scoir	-	-	-	-	-
Muirear dímheasa	-	-	(22)	-	(22)
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	-	134	1,492	(1,626)	-
Amhail ar an 30 Márta 2022	559	3,117	11,536	441	15,653
Amúchadh agus lagú					
Amhail ar an 31 Márta 2021	-	2,791	6,921	-	9,712
Muirear dímheasa	-	95	473	-	568
Diúscairtí/scoir	-	-	-	-	-
Aistrithe ionghrúp	-	-	(11)	-	(11)
Amhail ar an 30 Márta 2022	-	2,886	7,383	-	10,269
Suimeanna glanluacha					
Amhail ar an 30 Márta 2022	559	231	4,153	441	5,384
Amhail ar an 31 Márta 2021	559	133	3,144	248	4,084

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais na Cuideachta don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

30.(d) Sócmhainní doláimhsithe

	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Bogearraí €'000	Iomlán €'000
2023			
Costas			
Ag tús na bliana	2	31,338	31,340
Méideanna breise	-	2	2
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	(2)	2	-
Ag deireadh na bliana	-	31,342	31,342
Amúchadh agus lagú			
Ag tús na bliana	-	30,552	30,552
Muirear don bhliain	-	318	318
Lagú (nóta 11)	-	-	-
Ag deireadh na bliana	-	30,870	30,870
Suimeanna glanluachas			
Amhail ar an 29 Márta 2023	-	472	472
Amhail ar an 30 Márta 2022	2	786	788

	Sócmhainní atá á dtógáil €'000	Bogearraí €'000	Iomlán €'000
2022			
Costas			
Ag tús na bliana	295	30,895	31,190
Méideanna breise	71	79	150
Aistrithe amach sócmhainní atá á dtógáil	(364)	364	-
Ag deireadh na bliana	2	31,338	31,340
Amúchadh agus lagú			
Ag tús na bliana	-	29,883	29,883
Muirear don bhliain	-	321	321
Lagú (nóta 11)	-	348	348
Ag deireadh na bliana	-	30,552	30,552
Suimeanna glanluachas			
Amhail ar an 30 Márta 2022	2	786	788
Amhail ar an 31 Márta 2021	295	1,012	1,307

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais na Cuideachta don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

30.(e) Suimeanna infhála trádála agus eile

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Suimeanna infhála trádála	26	-
Réamhíocaíochtaí	595	637
Méideanna atá dlite ag cuideachtaí an ghrúpa	27,051	16,162
Méideanna atá dlite ag comhfhiontair	-	1
Infháltais eile	756	40
Cáin bhreisluacha	199	65
Cáin chorparáide	(19)	-
Iomlán	28,608	16,905

30. (f) Suimeanna iníochta trádála agus eile

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Suimeanna iníochta trádála	1,943	1,794
Fabhruithe	7,339	5,982
Suimeanna iníochta eile	1,964	1,864
Méideanna dlite do chuideachtaí an ghrúpa	39,877	100,899
Creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach	2,181	1,946
Iomlán	53,304	112,485
Cuimsítear le creidiúnaithe i ndáil le cáin agus leas sóisialach:		
Cáin ioncain a asbhaintear faoi ÍMAT	1,007	898
Árachas sóisialta pá-choibhneasta	1,174	1,048
Iomlán	2,181	1,946

30.(g) Cáin iarchurtha

	29 Márta 2023 €'000	30 Márta 2022 €'000
Dlíteanas cánach iarchurth ag tús na bliana	2,966	361
Aitheanta sa bhrabús nó sa chailteanas	196	1,219
Aitheanta san ioncam cuimsitheach eile	1,437	1,386
Dlíteanas cánach iarchurtha ag deireadh na bliana	4,599	2,966

Nótaí atá mar chuid de na Ráitis Airgeadais na Cuideachta don bhliain dar chríoch an 29 Márta 2023 ar lean

30.(h) Soláthairtí

	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíochty €'000	Árachas €'000	Iomlán €'000
2023				
Ag tús na bliana	2,115	4,169	8,239	14,523
Forálacha a rinneadh sa bhliain	248	-	1,452	1,700
Forálacha a úsáideadh sa bhliain	-	(329)	(711)	(1,040)
Forálacha a scaoileadh i gcaitheamh na bliana	-	-	(576)	(576)
Ag deireadh na bliana	2,363	3,840	8,404	14,607
Méideanna dlite mar seo a leanas:				
Reatha	2,115	2,645	1,142	5,902
Neamhreatha	248	1,195	7,262	8,705
Iomlán	2,363	3,840	8,404	14,607

	Athchóiriú na timpeallachta €'000	Atheagrú agus iomarcaíochty €'000	Árachas €'000	Iomlán €'000
2022				
Ag tús na bliana	2,115	4,880	8,835	15,830
Forálacha a rinneadh sa bhliain	-	-	1,213	1,213
Forálacha a úsáideadh sa bhliain	-	(711)	(1,809)	(2,520)
Ag deireadh na bliana	2,115	4,169	8,239	14,523
Méideanna dlite mar seo a leanas:				
Reatha	2,115	412	1,034	3,561
Neamhreatha	-	3,757	7,205	10,962
Iomlán	2,115	4,169	8,239	14,523

Le haghaidh tuilleadh sonraí a bhaineann leis an soláthar thuas, féach Nóta 18 i ráitis airgeadais an Ghrúpa.

30.(i) Dlíteanais ciste pinsin

Tá dhá scéim pinsin a gcoinnítear cuntas orthu i gclár comhardaithe Bhord na Móna cpt (RWESS agus GESS). Ina theannta sin, aithnítear an scéim neamhchistithe ar an gclár comhardaithe freisin. Tá an tríú scéim pinsin (scéim pinsin BnM Fuels) aitheanta ar chlár comhardaithe Bord na Móna Fuels Limited. Tá faisnéis curtha ar fáil faoi na scéimeanna pinsin sin i gcomhréir le Nóta 25 a ghabhann leis na ráitis airgeadais chomhdhlúite. Níl aon dífríochtaí ábhartha idir an fhaisnéis a thugtar sna nótaí comhdhlúite agus faisnéis na cuideachta.

30.(j) Faomhadh na ráiteas airgeadais

D'fhaomh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais ar an 21 Meitheamh 2023.

Bord na Móna,
An Phrómhshráid, Droichead Nua,
Co. Chill Dara, W12 XR59

T. (045) 439000

R. info@bnm.ie

U. www.bnm.ie